

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Общинска програма за управление на отпадъците на община Добричка за периода 2015-2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. СПИСЪЦИ.....	5
1. Списък на използваните таблици	5
2. Списък на използваните фигури.....	6
3. Списък на използваните карти.....	6
4. Списък на използваните съкращения.....	7
II. ВЪВЕДЕНИЕ	8
1. Нормативно основание за изработване на програмата, цели и резултати от процедурите по съгласуването ѝ.....	8
2. Кратка обща характеристика на общината	12
III. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ	21
IV. SWOT АНАЛИЗ	30
V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ.....	32
1. Стратегически и оперативни цели	32
2. Алтернативи за постигане на целите.....	32
VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ....	34
1. Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци.....	34
1.1. Въведение и основни положения	34
1.2. Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците	35
1.3. Цели на подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци.....	35
1.4. Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките	36
2. Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите и битови отпадъците в т.ч. за биоотпадъците.....	40
2.1. Въведение и основни положения	40
2.2. Цел на подпрограмата	40
2.3. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки.....	41
3. Подпрограма за изпълнение на изискванията за строителните отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради	42
3.1. Въведение и основни положения	42
3.2. Цел на подпрограмата	43
3.3. Анализ и описание на съществуващото състояние	43
4. Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци	44
4.1. Въведение и основни положения	44
4.2. Цели на подпрограмата	44

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

4.3.	Анализ и описание на съществуващото състояние	44
5.	Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управлението на отпадъци	48
5.1.	Въведение и основно положение.....	48
5.2.	Цели на подпрограмата	48
5.3.	Анализ и описание на съществуващото състояние	48
6.	Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	51
6.1.	Въведение и основно положение.....	51
6.2.	Цел на програмата.....	51
6.3.	Анализ и описание на съществуващото състояние	51
VII.	КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	62
VIII.	СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ.....	63
1.	Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците	63
2.	Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците..	65
3.	Процедура за актуализация на програмата.....	66
IX.	ПРИЛОЖЕНИЯ.....	68
1.	Анализ на състоянието на управлението на отпадъците.....	68
1.1.	Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи	68
1.1.1.	Анализ на националната и общинската нормативна рамка	68
1.1.2.	Програмни документи на национално и общинско ниво	76
1.2.	Анализ на отпадъците.....	77
1.2.1	Анализ на битовите отпадъци	77
1.2.2.	Анализ на утайките от ПСОВ	86
1.2.3.	Анализ на строителните отпадъци	86
1.2.4.	Анализ на производствените отпадъци.....	88
1.2.5.	Анализ на опасните отпадъци	88
1.2.6.	Анализ на болничните отпадъци	90
1.3.	Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци	90
1.3.1.	Инфраструктура за битови отпадъци	90
1.3.2.	Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване	99
1.3.3.	Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ГПСОВ	100
1.4.	Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции.....	101
1.4.1.	Функции за управление на отпадъците.....	101
1.4.2.	Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци	103
1.5.	Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	104
1.6.	Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	105

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

1.6.1.	Анализ на схемите за управление на отпадъците.....	105
1.6.2.	Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците	107
1.7.	Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	110
1.7.1.	Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците	110
1.7.2.	Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността	111
1.7.3.	Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците	111
1.7.4.	Анализ на анкетно проучване сред заинтересованите страни	112
1.8.	Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци.....	121
2.	Прогнози.....	122
2.1.	Прогноза за населението	122
2.2.	Прогноза за нормата на натрупване	123
2.3.	Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци.....	125
3.	Друга информация	130

І. СПИСЪЦИ

1. Списък на използваните таблици

Таблица 1. Брой на населението по населени места в община Добричка	16
Таблица 2. Средногодишен доход на лице от домакинство за периода 2010-2013 г.	17
Таблица 3. Икономическа активност и безработица в община Добричка за периода 2010-2014 г.	17
Таблица 4. Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия за периода 2010-2013 г. по икономически дейности	18
Таблица 5. Основни показатели в областта на земеделието в община Добричка за периода 2010-2014 г.:	19
Таблица 6. Стратегически цели и подпрограми	33
Таблица 7. Задължения на общините за влягане на рециклирани строителни материали	43
Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците	53
Таблица 9. Цели в законодателството на ЕС за отпадъците	71
Таблица 10. Средна норма на натрупване на отпадъците	79
Таблица 11. Събрани смесени битови отпадъци и норма на натрупване в община Добричка	79
Таблица 12. Норми на натрупване по групи населени места.....	81
Таблица 13. Морфологичен състав на отпадъците на община Добричка за 2015 г.....	83
Таблица 14. Количество на събраните строителни отпадъци в община Добричка	88
Таблица 15. Опасни отпадъци подлежащи на обезвреждане.....	89
Таблица 16. Етапи на експлоатация на регионалното депо	93
Таблица 17. Транспортни средства за събиране на битовите отпадъци	97
Таблица 18. Налични съдове за събиране на битови отпадъци на територията на община Добричка	98
Таблица 19. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители	108
Таблица 20. Разходи за управление на отпадъците	108
Таблица 21. Прогноза за населението на област Добрич за периода 2015-2070 г.	123
Таблица 22. Прогноза за населението на община Добричка за периода 2015-2043 г.	123
Таблица 23. Прогноза генерирането на битови отпадъци за община Добричка (2015-2043 г. в т.) и норма на натрупване (в кг./ж./г.) спрямо данни от проект за регионално депо, 2011 г.	124
Таблица 24. Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Добричка	124
Таблица 25. Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Добричка до 2020 г.	125
Таблица 26. Прогнозата за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав за община Добричка	125
Таблица 27. Целева прогноза за разделно събраните количества отпадъци от опаковки чрез пилотен проект в община Добричка.....	127
Таблица 28. Разделно събрани зелени и биоотпадъци за домашно компостиране (в т.)	128
Таблица 29. Очаквани резултати от въведена система за домашно компостиране.....	128

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

2. Списък на използваните фигури

Фигура 1. Финансово разпределение на тежестта на подпрограмите	61
Фигура 2. Количество смесени битови отпадъци (в т.) в община Добричка	80
Фигура 3. Сравнителна съпоставка на нормата на натрупване в общината, областта и страната	80
Фигура 4. Морфологичен състав на отпадъците в община Добричка	84
Фигура 5. Регионално депо в с. Стожер, Добричка	92
Фигура 6. Съоръжение за сепариране в депо Стожер	95
Фигура 7. Разпределение на съдовете за събиране на БО по населени места.....	98
Фигура 8. Прогноза за образуваните количества на отпадъци от строителство и разрушаване в област Добрич от бита и индустрията, в т.	129

3. Списък на използваните карти

Карта 1. Общини-участници в РСУО – регион Добрич	9
Карта 2. Географско положение община Добричка.....	12

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

4. Списък на използваните съкращения

БО	Битови отпадъци
ДФЗ	Държавен фонд Земеделие
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗМДТ	Закон за местните данъци и такси
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройството на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
ИУГ	Излезли от употреба гуми
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРО	Масово разпространени отпадъци
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НУАБА	Негодни за употреба автомобилни батерии и акумулатори
НПРБ	Национална програма за развитие: България 2020
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците 2009-2013г.
НПУО	Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.
НППОУ	Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци
ОИСР	Организацията за икономическо сътрудничество и развитие
ООп	Организация по оползотворяване
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда"
ОПР	Общински план за развитие
ОСР	Отпадъците от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ПИП	Прединвестиционни проучвания
ПО	Предотвратяването на отпадъците
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
РДО	Рамкова директива за отпадъците
РОП	Разширена отговорност на производителя
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РСМ	Рециклирани строителни материали
РСУО	Регионално сдружение за управление на отпадъците
СО	Строителен отпадък
СООРС	Строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
ТБО	Такса битови отпадъци

II. ВЪВЕДЕНИЕ

1. *Нормативно основание за изработване на програмата, цели и резултати от процедурите по съгласуването ѝ*

Настоящата Програма за управление на отпадъците на Община Добричка за периода 2015-2020 г. е изготвена на основание чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр. 53 от 13 юли 2012 г.) и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на **Националния план за управление на отпадъците** (приет с Решение №831/22.12.2014 г. на МС) и Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД-211/31.03.2015 г. на министъра на околната среда и водите. Тя се изготвя и във връзка със следните основания:

- изтичане периода на действие на съществуващата Програма за опазване на околната среда, от която част е била и подпрограма за управление на дейностите по отпадъци на Община Добричка 2008-2014 г.;
- промени в законодателството по управление на отпадъците – приет през м. декември 2014 г. нов, четвърти Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г., който заедно с отделните програми към него подпомагат централните и местните власти за концентрация на ограничените ресурси към приоритетни за финансиране проекти в сферата на управление на отпадъците от национални и европейски източници на финансиране.

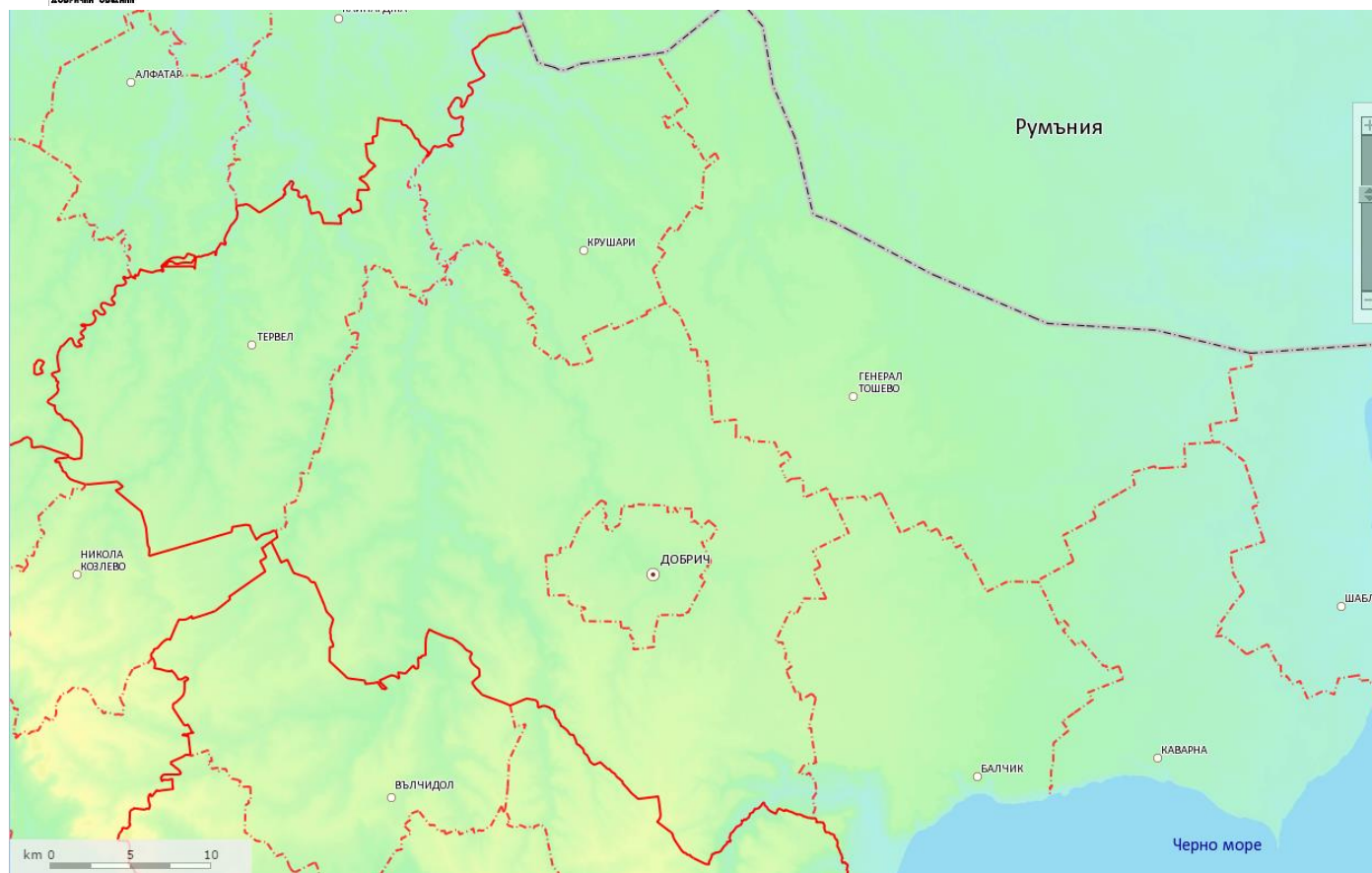
При разработване на програмата са взети предвид европейското и национално законодателство в областта на управление на отпадъците и Общинския план за развитие на Община Добричка 2014-2020 г., отчетено е обстоятелството, че Община Добричка е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците – Добрич, в което се включват **общините град Добрич, Добричка, Никола Козлево, Крушари, Шабла, Тервел, Каварна, Генерал Тошево и Балчик и което управлява Регионалното депо за неопасни отпадъци – с. Стожер, община Добричка** и въз основа на това са определени целите и мерките за достигане на целите на програмата за периода 2015-2020 г.

Картата по-долу представя визуализация на географското положение на общините-участници в регионалното депо.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Карта 1. Общини-участници в РСУО – регион Добрич¹

Програма се явява неразделна част от Общинската програма за околна среда, съгласно чл. 52, ал. 2 от Закона за управление на отпадъците и е разработена за период, който съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

Програмата се явява инструмент за прилагане на законодателството по управление на отпадъците и за постигане на заложените цели на местно ниво с цел постигане на заложените цели на национално ниво и на ниво Европейски съюз.

Програмата за управление на отпадъците на Община Добричка обхваща всички дейности, които произтичат като задължение на органите на местното самоуправление и местната администрация и необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината съгласно Глава втора, раздел III на ЗУО, свързани с управлението на отпадъците, което има за цел да се предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

¹ Източник: ГИС на МРРБ - <http://gis.mrrb.government.bg/MRRB/>

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

В обхвата на програмата са включени следните видове отпадъци съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗУО:

- битови отпадъци;
- производствени отпадъци;
- строителни отпадъци;
- опасни отпадъци.

Ключов елемент при разработване на програмата е съобразяването и прилагането на следния приоритетен ред (йерархия) при управлението на отпадъците:

- предотвратяване на образуването им;
- подготовка за повторна употреба;
- рециклиране;
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия;
- обезвреждане.

като се вземат предвид общите принципи за опазване на околната среда, като предпазни мерки и устойчивост, техническата осъществимост и икономическата приложимост, опазване на ресурсите, както и цялостното въздействие върху околната среда, човешкото здраве, икономиката и обществото.

Разработената програма се основава на следните основни принципи:

- *“Предотвратяване”* - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- *“Разширена отговорност на производителя”* и *“замърсителят плаща”* – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- *“Превантивност”* – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- *“Близост”* и *“самодостатъчност”* – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- *„Участие на обществеността“* – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост, имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

При разработване на програмата е анализирано подробно съществуващото състояние по управление на отпадъците на територията на общината, на база на което са идентифицирани проблемите и са формулирани целите. Представени са всички съответни потоци от отпадъци, тяхното генериране, третиране и транспортиране. Описан е подробно статуса на съществуващата система за управление на отпадъците. Направена е прогноза за бъдещите потоци отпадъци, както и за свързаните с това потребности от нови системи за

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

събиране и инсталации за подготовка за третиране, оползотворяване и депониране. Направено е и описание на общото управление на политиките за отпадъците и конкретните потоци отпадъци, както и илюстрация на спазване на йерархията за управление на отпадъците. Разработени са съответни подпрограми и план за действие, в който са посочени необходимите мерки, отговорните институции и необходимите финансови средства за обезпечаване изпълнението на програмата. Същата е отворен документ, изпълнението на който се отчита, във връзка с планираните мерки и действия и тяхната обезпеченост подлежи на актуализация в процеса на осъществяването ѝ.

Направен е преглед на организацията за управление на отпадъците, препоръки за бъдещата организация, информационното обезпечаване и организирането на осведомителните кампании и предоставянето на информация. Технически програмата е оформена и структурирана съгласно методическите указания за разработването ѝ.

Програмата е разработена от външни консултанти съвместно с компетентните служители в Община Добричка като е взето предвид и мнението на заинтересованите страни, отразено в проведено анкетно проучване на територията на общината. С цел информиране и консултиране със заинтересованите лица проектът на програмата беше публикуван за запознаване, мнения и препоръки на интернет страницата на общината.

Подходът за разработване на програмата е съобразен и с изискването такъв вид документ да е достъпен за разбиране от страна на неспециалисти и на широката общественост и същевременно да предоставя възможност на тесните специалисти да получат по-подробна информация чрез приложения към основния текст на аналитичната част.

Преди приемането ѝ от ОбС – Добричка, програмата премина през процедура за извършване на преценка на необходимостта от екологична оценка и оценка на съвместимост съгласно изискванията на ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Консултации с обществеността бяха проведени и в рамките на процедурата за екологична оценка на програмата, в съответствие с изискванията на ЗООС. Със **становище/решение №..... на РИОСВ – Варна, програмата е съгласувана.**

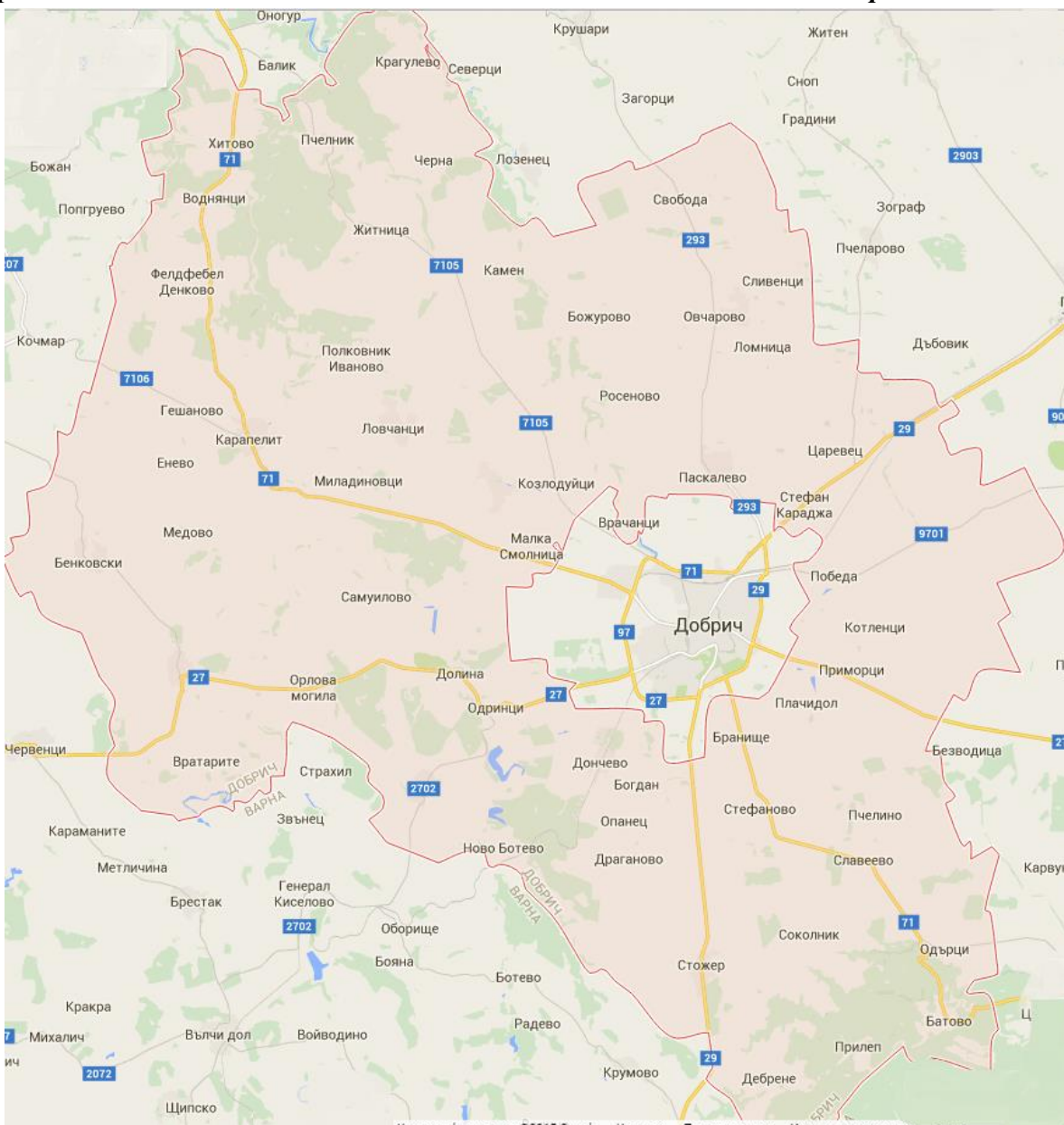
Програмата е приета с **Решение №.....на Общински съвет – Добричка** и с цел осигуряване на обществен достъп и в съответствие с изискванията на чл. 52, ал. 7 от ЗУО след приемането ѝ програмата е публикувана на интернет страницата на общината.

Програмата е отворен документ и може да бъде актуализирана вследствие настъпили промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и/или други фактори със стратегическо или местно значение.

2. *Кратка обща характеристика на общината*

Община Добричка се намира в Североизточен район от ниво 2, област Добрич. Селищната мрежа на община Добричка включва 68 населени места. Административно-териториалното устройство на община Добричка е нетрадиционно - няма административен център. Администрацията на общината се намира в областния център – град Добрич, който е отделна самостоятелна община. Площта на община Добричка е 1 296 163 кв. км., като се определя като *най-голямата в областта и една от най-големите в страната.*

Карта 2. Географско положение община Добричка²

² Източник: Google maps

Природогеографска характеристика

Теренът, в който попада община Добричка, представлява част от Дунавската хълмиста равнина и се характеризира с плоски и загладени хълмове, недълбоки и широки долини с полегати склонове, разсечени от долината на р. Суха. **Релефът може да бъде определен като благоприятстващ развитието на механизирано земеделие, транспортно и промишлено строителство.** От друга страна, равнинния му характер и отвореността на територията му на североизток дава възможност за нахлуването на студени въздушни маси през зимата.

Преобладаващ в общината е **умерено-континенталният климат**, характеризиращ се със студена зима и горещо лято.

Водните течения и водните площи заемат едва 0.19% от територията на община Добричка, при средно за страната ниво от 2%. Широко разпространени са суходолията, като повърхностни води почти липсват.

Почвената покривка е формирана основно върху лъсочна основа при степни и лесостепни растителни отношения. В нея се редуват карбонатни, типични и излужени черноземни почви.

Широко разпространени на територията на община Добричка са тревните, храстовидни и дървесни видове (дъб, габър, ясен, липа, акация, червен дъб, киселица, шестил и иглолистни). От храстите преобладават предимно дрян, глог, кучи дрян и др. Тревната покривка е гъста, състояща се предимно от житни треви. За защитена местност "Орлова могила" са характерни божур и останки от степни гори. Преобладава културната и селскостопанска растителност.

Във фаунистично отношение, територията на общината се отличава с преобладаващи степни видове. От едрите хищници, характерни са вълкът и лисицата, от дребните – пъстрият пор и степният пор. Други типични представители на местната фауна са европейски лалугер, обикновен хомяк, заек, таралеж. От птиците, освен широко разпространените видове като лястовици и врабци, в района се срещат и прелетни характерни видове като дропла и стрепет.

Защитените територии, разположени в границите на община Добричка са следните:

- **Защитена местност „Орлова могила“** - държавна частна собственост. Стопанисва се от ДГС „Добрич“. Територията, която обхваща местността, е 42,7 ха, като попада изцяло в териториалния обхват на община Добричка;
- **Защитена местност „Суха река“** – собствеността ѝ се определя като държавна частна, общинска частна, частна. Общата ѝ площ е в размер на 1773,38 ха. Общините, които попадат в нейния териториален обхват са Добричка, Крушари и Тервел.

Защитените зони по Натура 2000 по директивата за птиците, които се намират на територията на община Добричка, са:

- **Защитената зона BG0002048 “СУХА РЕКА”** /обявена със Заповед № РД-853/15.11.2007 г., доп. и изм. със Заповед № РД- 84/28.01.2013 г. на министъра на

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

околната среда и водите/ е с обща площ от 254 377.861 дка и обхваща землищата на с. Краново и с. Голеш, община Кайнарджа, област Силистра; с. Коларци, с. Брестница, с. Оногур и с. Балик, община Тервел, с. Воднянци, с. Миладиновци, с. Черна, с. Хитово, с. Житница, с. Крагулево, с. Дряновец, с. Тянево, с. Подслон, с. Карапелит, с. Полковник Иваново, с. Ловчанци, с. Гешаново и с. Пчелник, община Добричка и с. Зимница, с. Капитан Димитрово, с. Габер, с. Огняново, с. Александрия, с. Телериг, с. Ефрейтор Бакалово и с. Северци, община Крушари, област Добрич;

- **Защитената зона BG0002085 “ЧАИРЯ”** /обявена със Заповед № РД-551/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите/ обхваща землищата на с. Методиево и с. Генерал Колево, община Добричка и с. Пленимир, община Генерал Тошево, област Добрич, и е с обща площ от 14 515.749 дка;
- **Защитената зона BG0002082 “БАТОВА”** /обявена със Заповед № РД-129/10.02.2012 г., на министъра на околната среда и водите/ обхваща землищата на с. Аксаково, с. Въглен, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Кичево, с. Климентово, с. Куманово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Осеново, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, гр. Варна, с. Каменар, р-н Владислав Варненчик, община Варна, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добричка, област Добрич. Общата ѝ площ е 381 475.190 дка.

Защитените зони по Натура 2000 по директивата за опазване на природните местообитания (хабитати) и на дивата флора и фауна, които се намират на територията на община Добричка, са:

- **Защитената зона BG0000102 „Долината на река Батова“** обхваща землищата на гр. Аксаково, с. Въглен, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Климентово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добричка, област Добрич, с обща площ 184 591.874 дка.
- **Защитената зона BG0000107 „Суха река“** обхваща долината на Суха река с прилежащите ѝ суходолия, скали и скални венци по склоновете. Разположена е в Добруджа и обхваща участъка от най-южните ръкави на реката, между селата Изгрев и Калиманци на юг и до село Краново на север. Реката почти изцяло се губи в карстовия терен. Между селата Ефрейтор Бакалово и Брестница тя преминава в язовир с дължина 7-8 км. Хълмовете по суходолието са обрасли с дъбови гори, рядко само от цер /*Quercus cerris*/, по-често смесени гори от цер и келяв габър /*Carpinus orientalis*/ и мъждрян /*Fraxinus ornus*/. На места с откритите пространства

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

около долината са заети със селскостопански земи и пасища формирани от ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма /*Dichantium ischaetum*/, луковична ливадина /*Poa bulbosa*/ и др. и по-рядко с мезоксеротермна тревна растителност. В защитената зона попадат 12 типа местообитания от Приложение I на Директива 92/43.

На територията на общината са обявени и следните четири вековни дървета: **Вековно дърво „Круша“** – с. Златия; **Вековно дърво „Обикновен бук“**, обявено със заповед №1027/01.12.1982 г. на КОПС в с. Батово, местност „Кирчово кайначе“, отд. 277/подотд. „и“ на ДДС Балчик по ЛУП от 2005 г.; **Вековно дърво „Топола – бяла“**, обявено със заповед №3734/06.10.1965 г. в с. Батово (на площада пред кметството); **Вековно дърво „Летен дъб“**, обявено със заповед №1027/01.12.1982 г. на КОПС в с. Стефаново в частен имот.

Сред защитените растителни видове са и находищата на божур и останките от степни гори в землището на с. Орлова могила, както и находището на обикновения божур при с. Батово.

Социалноикономическа характеристика

Към 31.12.2014 г. населението на община Добричка е 21 142 д. или 11,6% от населението на област Добрич. През периода 2010-2013 г. се забелязва тенденция към намаление на населението в общината – намаление с 2 722 д. (11,4%) за 2013 г. спрямо 2010 г. (23 864 д.). Тъй като на територията на община Добричка няма градове, населението живее в селата на общината (по данни на НСИ).

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Таблица 1. Брой на населението по населени места в община Добричка

Населени места	Общо	Населени места	Общо	Населени места	Общо
Община Добричка	22 081				
с. Алцек	328	с. Камен	154	с. Полковник Минково	228
с. Батово	656	с. Карапелит	1 111	с. Полковник Свещарово	137
с. Бдинци	94	с. Козлодуйци	434	с. Попгригорово	91
с. Бенковски	825	с. Котленци	251	с. Прилеп	18
с. Богдан	158	с. Крагулево	60	с. Приморци	78
с. Божурово	876	с. Ловчанци	794	с. Пчелино	210
с. Бранище	394	с. Ломница	315	с. Пчелник	61
с. Ведрина	541	с. Лясково	302	с. Посеново	294
с. Владимирово	256	с. Малка Смолница	128	с. Самуилово	120
с. Воднянци	301	с. Медово	61	с. Свобода	171
с. Вратарите	52	с. Методиево	231	с. Славеево	192
с. Врачанци	88	с. Миладиновци	121	с. Сливенци	227
с. Генерал Колево	95	с. Ново Ботево	33	с. Смолница	379
с. Гешаново	103	с. Овчарово	528	с. Соколник	26
с. Дебрене	92	с. Одринци	249	с. Стефан Караджа	336
с. Добрево	70	с. Одърци	621	с. Стефаново	921
с. Долина	232	с. Опанец	153	с. Стожер	1 326
с. Дончево	911	с. Орлова могила	81	с. Тянево	161
с. Драганово	162	с. Паскалево	705	с. Фелтфебел Дянково	673
с. Дряновец	21	с. Плачидол	552	с. Хитово	205
с. Енево	175	с. Победа	916	с. Царевец	388
с. Житница	501	с. Подслон	383	с. Черна	532
с. Златия	99	с. Полковник Иваново	94		

Източник: Преброяване на население, 2011 г., НСИ

По отношение на представените данни може да се направи извода, че населението е разпръснато в селата и всички, с изключение на селата Стожер и Карапелит, са с население под 1000 души.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

На таблица 2 са представени данни относно средногодишния доход на лице от домакинство в област Добрич, тъй като такава статистика не се поддържа на ниво община за периода 2010-2013 г.:

Таблица 2. Средногодишен доход на лице от домакинство за периода 2010-2013 г.

	2010 г.	2012 г.	2013 г.
България	3 648 лв.	4 327 лв.	4 814 лв.
Област Добрич	3 013 лв.	3 856 лв.	4 166 лв.

Източник: Национален статистически институт

Данните от таблицата показват, че средногодишният доход на лице от домакинство в област Добрич е сравнително близък с отчетения на национално ниво. Средногодишният доход на лице от домакинство в областта е нараснал с 843 лв. (30%) за 2012 г. и с 1 153 лв. (38,3%) за 2013 г. спрямо стойността му през 2010 г. (3 013 лв.). Отчетените стойности на показателя за областта през 2013 г. показват, че доходът на лице от домакинство в областта е с 648 лв. по-нисък спрямо отчетения за страната (2013 г. – 4 814 лв.).

Средната годишна работна заплата е ключов индикатор за развитието на община Добричка. За периода 2010–2013 г. тя бележи тенденция към увеличение, като за 2013 г. нейната стойност възлиза на 8 196 лв. или с 28% повече спрямо базовата стойност от 6 403 лв. за 2010 г.

По отношение на **заетостта** в община Добричка, по данни на НСИ, се наблюдава увеличение с 412 д. (16,6%) на средносписъчния брой на наетите по трудово и служебно правоотношение за 2013 г. спрямо 2010 г. (2 488 д.).

Данни за безработицата, търсенето и предлагането на трудовия пазар в общината са представени на таблицата 3:

Таблица 3. Икономическа активност и безработица в община Добричка за периода 2010-2014 г.

Община Добричка	Икономически активни лица (брой)	Регистрирани безработни (брой)	Регистрирани безработни до 29 г. включително (брой)	Регистрирани безработни с регистрация над 1 г. (брой)	Брой безработни за едно СРМ	Равнище на безработица (%)
2010 г.	10 306	988	164	380	48	9,59
2014 г.	6 682	1 062	145	438	86	15,9

Източник: Национален статистически институт

Данните от таблицата ясно очертават негативна тенденция по отношение на икономическата активност и безработицата в община Добричка през разглеждания период – икономически активните лица са намалели с 3 624 д. (35,2%), а броят на безработните се е увеличил със 74 д. (7,5%). Равнището на безработицата се е повишило с 6,31% за 2014 г. спрямо 2010 г. Броят на безработните с регистрация над 1 г. нараства с 58 д. (15,3%). Значително нараства и броя на безработните за едно свободно работно място – увеличение с 38 д. (79,2%) за 2014 г. спрямо началото на периода. От друга страна, положителна

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

тенденция се забелязва при броя на безработните младежи (до 29 г.), който е намалял с 19 д. или 11,6% за 2014 г. спрямо 2010 г.

Данни за основните икономически показатели на нефинансовите предприятия по икономически дейности за община Добричка за периода 2010-2013 г. са представени на таблица 4:

Таблица 4. Основни икономически показатели на нефинансовите предприятия за периода 2010-2013 г. по икономически дейности

Икономически дейности	2010 г.				2013 г.			
	Предприятия (брой)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (брой)	ДМА (хил. лв.)	Предприятия (брой)	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица (брой)	ДМА (хил. лв.)
Община Добричка	428	244 423	2 391	116 440	589	315 553	2 593	201 889
Селско, горско и рибно стопанство	140	124 151	1 424	98 604	299	182 330	1 631	163 757
Преработваща промишленост	38	61 572	561	8 252	43	..	589	9 978
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	9	..	5	1 587	9	2 326	..	21 847
Строителство	6	..	..	..	8	..	45	1 761
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	153	54 697	257	4 524	148	37 929	223	2 244
Транспорт, складиране и пощи	8	500	9	66	12	784	16	337
Хотелиерство и ресторантьорство	23	722	35	100	25	853	33	99
Операции с недвижими имоти	22	143	15	1 508	19	161	4	1 616
Професионални дейности и научни изследвания	11	219	11	7	9	..	19	42
Хуманно здравеопазване и социална работа	11	317	24	68	9	448	22	78
Други дейности	4	14	4	..	..	10	3	130

Източник: Териториално статистическо бюро – Добрич

Забележка: .. - конфиденциални данни

От данните в таблица 4 могат да бъдат направени следните изводи:

- Броят на предприятията в община Добричка бележи тенденция към увеличение – увеличение със 161 бр. (37,6%) за 2013 г. спрямо 2010 г.;
- Нетните приходи от продажби на продукцията също бележат ръст – увеличение

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

със 71 130 хил. лв. (29,1%) за 2013 г. спрямо 2010 г.;

- Броят на заетите лица е нараснал с 2020 д. (8,4%) за 2013 г. спрямо 2010 г.;
- Разходите за закупуване на ДМА значително нарастват – увеличение с 85 449 хил. лв. (73,4%) за 2013 г. спрямо 2010 г.;
- Най-голям относителен дял по отношение на броя на предприятията, нетните приходи от продажби, както и броя на заетите лица имат секторите „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ и „Селско, горско и рибно стопанство“.

По отношение на броя на предприятията според заетите в тях лица могат да бъдат направени следните изводи: по данни на НСИ, към края на 2013 г. на територията на общината най-разпространени са микропредприятията (до 9 заети), които заемат дял от 91,7%. Малките предприятия (10 до 49 заети) заемат дял от 7,1%, а средните предприятия (50 до 249 заети) - 1,2%. На територията на общината няма големи предприятия (с над 250 заети).

Малките и средните предприятия реализират продукцията си предимно в България. Те не са на високо техническо и технологично ниво и въпреки увеличаването на ДМА, иновациите и условията на труд са на такова равнище, че те могат да бъдат изтласкани от пазара, ако не се въведат стандартите на ЕС.

Селско стопанство

Благоприятното съчетание на природно-климатичните условия създава предпоставки районът на община Добричка да се определи като един от големите производители на селскостопанска продукция в страната. Селското стопанство е важен източник на доходи в населените места от общината, необходим и за поддържане на част от промишлената функция на общината (особено на хранително-вкусовата промишленост).

В община Добричка се развиват дейности като: зърнопроизводство, зеленчукопроизводство, овощарство, билкарство, говедовъдство, свиневъдство, птицевъдство, пчеларство, зайцевъдство, тютюнопроизводство, отглеждане на малини, къпини, ягоди и др.

На таблица 5 са представени данни относно основните показатели в областта на земеделието за периода 2010-2014 г.:

Таблица 5. Основни показатели в областта на земеделието в община Добричка за периода 2010-2014 г.:

Показател	2010 г.	2012 г.	2014 г.
Размер на засетите земеделски площи (дка)	880 003	880 000	880 055
Обработваема земеделска земя (дка)	880 003	880 000	880 055
Поливни земеделски площи	283	271,1	205,9
Трайни насаждения (дка)	1 079,71	1 079,71	4 576,29
Земеделски производители (брой)	489	460	486

Източник: Национален статистически институт

Данните от таблицата показват, че размерът на **засетите земеделски площи** и

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

обработваемата земеделска земя имат еднакви стойности и бележат известно нарастване през разглеждания период. От друга страна, **поливните земеделски площи** намаляват – намаление с 27,2% за 2014 г. спрямо 2010 г. Трайните насаждения значително се увеличават, като отбелязаното увеличение за 2014 г. спрямо 2010 г. е в размер на 3 496,58 дка или 323,8%. В допълнение, към 31.12.2014 г. в община Добричка има регистрирани 486 **земеделски производители** или с 26 бр. (5,7%) повече спрямо 2012 г. (460 бр.).

Растениевъдство

В община Добричка има утвърдено производство на пълния набор продукти в отрасъла, като основно място заемат пшеницата, ечемика, царевичата и слънчогледа.

Освен основните култури се отглеждат и други (рапица, репко, овес, ръж, тритикале и др.), но те не заемат особено място в общия обем на произвежданата от растениевъдството продукция. Перспективно направление е оранжерийното производство на зеленчуци, което наред с някои технически култури имат потенциал за бъдещо развитие чрез увеличаване на заетите площи и разнообразяване на отглежданите култури. Отглеждат се още малини, ким, лавандула, арония, събират се билки.

Важна предпоставка за получаването на по-качествена и по-евтина продукция, създадена с по-малко производствени разходи, е обработването на земята с подходяща техника. Със съдействието на ДФЗ в общината успешно се прилагат нови инвестиционни програми. Отпусканите кредити са главно за закупуване на земеделска техника и за животни, а също и целеви субсидии за семена и торове.

Като проблеми в растениевъдството се открояват: ниските изкупни цени на продукцията при висока себестойност /от високи цени на торове, пестициди, горива, части за поддържане на техниката/; липсата на достатъчно инвестиции за създаване на нови трайни насаждения и лошото поддържане на съществуващите; липсата на достатъчно и големи складове, където да се съхранява продукцията от зеленчукопроизводството и овощарството, фризерии, в които да се охлажда и тържища, на които да се продава.

В областта на селското стопанство в Общинския план за развитие (ОПР) на община Добричка за периода 2014-2020 г. са заложили следните цели:

- Приоритетно стимулиране на развитието на биологично земеделие;
- Подкрепа на млади фермери;
- Стимулиране на развитието на животновъдството;
- Балансирано развитие на земеделието;
- Диверсификация на селскостопанската продукция.

Животновъдство

В последните години се наблюдават положителни тенденции в развитието на сектора в общината. По данни на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ), към 31.12.2014 г. броят на животновъдите е 369 бр. или със 197 бр. (114,5%) повече спрямо отчетения през 2010 г. (172 бр.). Броят на животните също бележи значителен ръст, като увеличението за 2014 г. (1 283 223 бр.) спрямо 2010 г. (75 309 бр.) възлиза на 1 207 914 бр. или 1 604%.

III. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

Анализи

Въз основа на направения *анализ на и оценка на действащото законодателство и програмни документи* и в частност на текстовете на посочените наредби, приети от Добрички общински съвет и изхождайки от разпоредбата, че всеки общински съвет може да издава наредби, с които да урежда съобразно нормативните актове от по-висока степен неуредени от тях обществени отношения с местно значение, са формулирани следните предложения и препоръки:

- *По отношение на Наредба № 6 за управление на дейностите по третиране на отпадъци и поддържане чистотата на територията на община Добричка, гр. Добрич (приета с Решение №357/28.04.2005 г. на Добрички общински съвет и влязла в сила от 01.07.2005 г.)*

Наредбата е в процес на преработване и прецизиране съобразно разпоредбите на новия ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. Тя съдържа много общи теоретични текстове, в голямата част преповтарящи текстовете на закона или на отделни наредби по приложение на закона, включени са разпоредби, които не са приложими и не касаят конкретно община Добричка. Тя трябва да съдържа разпоредби, формулирани кратко, точно и ясно, за да са разбираеми и приложими за нейните адресати – гражданите, които живеят и пребивават на нейна територия и органите на фирмите и организациите, които осъществяват дейност на територията ѝ. Необходимо е да бъдат отделени и формулирани ясно разпоредбите, свързани с отпадъците и разпоредбите, свързани с чистотата на териториите за обществено ползване.

Наредбата за управление на отпадъците по чл. 22 от ЗУО определя задълженията и отговорностите на домакинствата, юридическите лица, вкл. търговски обекти, производствените и стопанските субекти, болниците, училищата, административните сгради и други обекти, разположени на територията на съответната община.

Особено внимание трябва да бъде обърнато на реда и условията за разделно събиране на отпадъците от следните обекти (*чл. 33, ал. 4, от ЗУО*):

- търговски обекти;
- производствени сгради;
- стопански сгради;
- административни сгради.

Това засяга в най-голяма степен търговските обекти. В общината в значителна степен преобладават малките обекти и считаме, че за тях е подходящо да бъде разписан ред и условия, по които те да използват възможностите на изградената в общината система за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Що се отнася до големите обекти като административни и стопански сгради, големи магазини, хотели и ресторанти и други, обектите имат възможността да сключват отделни договори за управление на генерираните и разделно събрани от тях отпадъци с организации по оползотворяване или с лица, притежаващи разрешителен документ по чл. 35 от ЗУО.

В случай, че те изберат да сключат договор, това трябва да бъде в пълно съответствие с реда, условията и параметрите на функциониране на общинските системи за разделно събиране. Това налага още веднъж своевременното приемане на нови наредби.

Наредбата следва да регулира техническите изисквания към системите за разделно събиране на посочените видове отпадъци, така че да се изпълнят поставените цели до 2020 г. за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битовите отпадъци, вкл. междинните, както следва:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 % от общото им тегло;
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 % от общото им тегло;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 % от общото им тегло.

Наредбата трябва да създаде организационни мерки и контролен механизъм за свеждане до минимум поставянето на рециклируемите отпадъци в контейнерите за смесените битови отпадъци при най-малки разходи за общинския бюджет.

При разработването на наредбите следва да се вземат предвид основополагащите принципи при третирането на отпадъците, вкл. и по-специално новата 5-степенна йерархия на отпадъците, с цел изпълнение на заложените цели за събиране, подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на различните видове отпадъци, както и изпълнение на целите за отклоняване на биоразградимите отпадъци от депата.

Директното пренасяне на разпоредби на закона, без те да се доразвият и съобразят с конкретните особености на община Добричка, е предпоставка за трудното и неефективно приложение.

➤ *По отношение на Наредба № 8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Добричка, град Добрич (приета с Решение № 34 от 31.01.2008 г. на Добрички общински съвет, гр. Добрич, последно изм. и доп. с Решение № 1040 от 18.12.2014 г.)*

Наредбата ще трябва да се измени и допълни с оглед измененията в чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ, в сила от 01.01.2015 г., свързани с определяне размерът на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена. Следва да се изчака приемането на Методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

➤ По отношение на отчитането на бъдещата Общинска програма за управление на отпадъците 2015-2020 г. на община Добричка

Тъй като към момента практиката е да се изготвя един отчет за изпълнението на програмата за околна среда и управлението на отпадъците, като част от нея, се препоръчва за изпълнение на програмата за управление на отпадъците да се изготвят отделни отчети, съдържащи данни и информация от различни източници, изводи и съпоставки, конкретно измерими стойности и отчитане на индикаторите за постигане на всяка от заложените в програмата цели.

В тази част са посочени най-важните констатации и изводи от направения **анализ на отпадъците**:

- Всички населени места са включени в организирана система за сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци;
- Във всички села са поставени съвременни съдове тип „Бобър“ за събиране на битови отпадъци;
- Всички микросметища (нерегламентирани сметища) по населените места са закрити и рекултивирани и е забранено изхвърлянето на битови отпадъци на тях. Поради честото нарушаване на забраната, общината организира годишно две сезонни почиствания (пролетно и есенно), подравнявания и епизодично разстилане и запръствяване на селските депа. Мярката е необходима и за бъдещите години, докато се изгради култура в населението да не изхвърля отпадъци на забранени места;
- Нормата на натрупване на битовите отпадъци за 2014 г. за община Добричка е 179,27 кг/ж/г., като стойността намалява от 2012 г. и е по-ниска от средната за населени места до 3 000 жители от 241,7 кг/ж/г. Нормата на натрупване е по-ниска от средната за областта и страната и е пряко последствие от намаляването на броя на населението на общината и намаляването на количеството на отпадъците.
- Направен е анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци, от който могат да се направят следните изводи: хранителните, пластмасовите и градинските отпадъци са с най-високо % съдържание; в община Добричка все още няма изградена система за разделно събиране на отпадъците и присъствието на опаковки и обща пластмаса е показател за това; сравнително висок е процентът на отпадъците „други“ – 29,08%; делът на отпадъците, които могат да се рециклират и ползват повторно (хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси) е 23,34%; висок е делът на опасните отпадъци;
- С изразена сезонност са следните видове отпадъци: кожи, дърво, градински и растителни – есен; стъкло – зима; метали – лято;
- Не е въведена система за разделно събиране на отпадъци, поради липсата на населени места над 5 000 жители;
- Не е въведена система за разделно събиране на биоотпадъци;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Въведена е система за разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, образувано от домакинства, обществени административни учреждения, училища, търговски, промишлени, туристически и други обекти на територията ѝ;
- Налични са складове с пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност и ББ-кубове, които са потенциална заплаха за околната среда. В момента се изпълнява проект на МОСВ за складовете с пестициди, а за ББ-кубовете следва да се намери друго решение;
- Няма изградена канализационна система за населението на община Добричка и съответно ПСОВ, което е предпоставка за замърсяване компонентите на околната среда (почви и води - подземни и повърхностни) на територията на общината. Изградена е ПСОВ в с. Врачанци, но тя обслужва канализационната система на община град Добрич;
- Физическите и юридическите лица от общината са задължени да осигурят транспортиране на произведените строителни отпадъци. Няма актуални данни за строителните отпадъци след преустановяването на експлоатацията на депото за строителни отпадъци до с. Владимирово през 2009 г.;

Препоръките за предприемане на действия и мерки от общината, за да се подобри системата за управление на отпадъците, са:

- Да се въведе система за организирано събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината, във връзка с прогнозите за увеличаващия се дял на строителните отпадъци до 2020 г. и големия им дял в битовите отпадъци, съгласно морфологичния състав;

В този раздел от анализа са представени основните изводи и препоръки, които са формулирани на основата на **анализа за инфраструктурата за отпадъци** на територията на община Добричка:

- Изградено е и е в експлоатация регионално депо за неопасни отпадъци в с. Стожер, община Добричка, което обслужва общината и отговаря на нормативните изисквания, експлоатацията му се извършва съгласно издадено комплексно разрешително №433-НО/2012 г.;
- Използваното до март 2015 г. депо в с. Богдан, община Добричка е собственост на община град Добрич и община Добричка няма ангажимент за неговото рекултивиране;
- Изградена е инсталация за сепариране на материали за рециклиране в депото в с. Стожер;
- Изградено е съоръжение за открито компостиране на биоотпадъци на депото в с. Стожер;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- В общината няма реализиран и подготвян проект за осигуряване на домакинствата с домашни компостери. При наличие на изградено съоръжение за открито компостиране на разделно събрани биоотпадъци се предвижда реализация единствено на проект за закупуване и изграждане на система за домашно компостиране с оглед специфичния аграрен икономически профил на общината и голямото количество на биоразградимите отпадъци;
- Изградено е съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци на депото в с. Стожер;
- Прекратено е депонирането на строителни отпадъци на депото за строителни отпадъци до с. Владимирово, община Добричка. Депото е закрито и почистено и не са необходими допълнителни мерки, с изключение на периодичен мониторинг;
- Изграден е склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци на депото в с. Стожер;
- Общината е предоставила възможност за предаване на опасни отпадъци от населението чрез кампания, която се провежда два пъти в годината за събиране на опасни отпадъци съвместно с частна фирма.
- Няма населено място в общината с население над 10 000 жители и с оглед хипотезата на чл.19, ал.3, т.10 от ЗУО не е необходимо да се осигурят площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци. Към настоящия момент общината не предвижда изграждане на такива;
- Общината е осигурена с транспортни средства и съдове; необходима е текуща поддръжка и периодична подмяна при повреди по тях;
- Разположението на съдовете по населени места е в съответствие с броя и нуждите на населението и не се налага промяна в разпределението им към момента;
- Не са налични съдове за домашно компостиране и при въвеждането на такава система е необходимо закупуването им;
- Не са налични съдове за съхранение на биоразградими и биоотпадъци и при въвеждането на такава система е необходимо закупуването им;
- В с. Врачанци, община Добричка е изградена Пречиствателната станция за отпадни води /ПСОВ/, която обслужва канализационната система на община град Добрич и е нейна собственост, откъдето следва че нейната реконструкция е ангажимент на община град Добрич;
- Налични са складове с излезли извън годност пестициди и негодни препарати за растителна защита и ББ-кубове, които подлежат на обезвреждане. Община Добричка е подала декларация за включване на общината в дейностите по проект на МОСВ **„Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита“**, който цели екологосъобразното обезвреждане на негодните за употреба пестициди. За проекта са включени складовете от 8-те

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

населени места, а ББ-кубовете в с. Медово остават проблем за решаване на собствениците и земеделските кооперации, които ги стопанисват.

По отношение на инфраструктурата се препоръчва да се разгледа на заседание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците Добрич въпроса за възлагане на предварително проучване на възможностите за оползотворяване на сметищен газ от РД в с. Стожер в съответствие с изискванията на Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

Основни изводи от *анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците*, с акцент върху контролните функции, са представени по-долу:

- В Устройствения правилник на общинска администрация е отделено направление „Екология и опазване на околната среда“ в дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“, което изпълнява дейностите свързани с общинската политика по управление на отпадъците;
- Препоръчва се за изпълнение на основните и спомагателни функции по управление на отпадъците да се определи и утвърди допълнителен щат за служител в дирекцията на общинската администрация, пряко отговорен за управлението на отпадъците;
- Служителите, пряко свързани с опазване на околната среда и в частност с управлението на отпадъците, са обезпечени с нужната материално-техническа и информационна база;
- Липса на общинска система за мониторинг и контрол на дейностите по управление на отпадъците;
- За повишаване на професионалния капацитет е препоръчително служителите, пряко свързани с опазване на околната среда и в частност с управлението на отпадъците, да участват в семинари, работни срещи, обучения и други, организирани от МОСВ, организации по оползотворяване, браншови организации, РИОСВ, Регионални сдружения, проекти на администрацията по ОПДУ и други.

В тази част са представени основни изводи от извършения *анализ на замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване* в община Добричка:

- Прекратена е експлоатацията на депото за битови отпадъци в с. Богдан, община Добричка, след стартирането на експлоатацията на регионалното депо в с. Стожер, община Добричка. Ангажиментът по рекултивация и мониторинг на депото в с. Богдан е на община град Добрич;
- Във всички населени места от общината са закрити и рекултивирани всички микросметища, използвани преди въвеждането на организираната система по сметосъбирането, която за 2015 г. включва всички населени места. Въпреки това

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

граждани продължават да изхвърлят отпадъци и се налага да се извършва ежегодно пролетно и есенно почистване на нерегламентираните микросметища във всички населени места;

- Общинско депо за неопасни /строителни/ отпадъци до с. Владимирово е закрито и почиствено и не са необходими допълнителни мерки по рекултивация, освен периодичен мониторинг. Проверките на отговорните служители от общинската администрация показват, че не се изхвърлят строителни отпадъци на него.

В тази част са направени основни изводи от извършения **анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите:**

- С оглед измененията на чл. 67, ал. 2 от ЗУО в сила от 01.01.2015 г. свързана с определяне размера на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена, следва тази наредба да се актуализира;
- Средствата, които общината събира от такса битови отпадъци не покриват разходите за управление на отпадъците за всяка изследвана година;
- Необходимо е да се повиши събираемостта на таксата и намерят начини за намаляване на разходите. В тази връзка е целесъобразно да се проучат и използват възможностите по европейски програми и други публични средства за финансиране на разходите за управление на отпадъците;
- Други мерки при недостиг на приходите, като завишаване на таксата битови отпадъци въз основа на завишаване размера на отчисленията, завишаване на разходите на извършваната услуга по събиране и транспортиране на отпадъци не се препоръчват с оглед на поносимостта за плащане на услугата от местното население и на база на проведеното анкетно проучване.

Обобщени изводи от **анализа на информирането на обществеността по въпросите за управление на отпадъците** са представени по-долу:

- Според отразените по-горе мерки, Общината публикува на сайта си информацията относно управлението на отпадъците. Това обаче не е напълно достатъчно, тъй като по-възрастното население няма достъп до компютър и/или интернет и това доста ограничава техните възможности да се запознаят с дейността. Именно поради това е препоръчително да се приложи друг подход освен този, чрез който по-голяма част от населението да има достъп до информацията и чрез който да се привлече тяхното активно участие;
- Постигнатите резултати до тук по отношение на информираността и предоставянето на информация на гражданите е добро, но е необходимо подобряването им и увеличаване на кампаниите, чрез което ще се увеличат възможностите на Общината

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

за достигането на набелязаните мерки в развитието на дейността по управлението на отпадъците;

- Направено е анкетно проучване сред местните заинтересовани страни, което е основа за изграждането на програма в съответствие с местните нужди.

Резултатите от *анализа на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци* показват, че:

- Събираната информация в Община Добричка по отношение дейности по управление на отпадъците е частична. Липсват данни за събраните строителни отпадъци, което затруднява изготвянето на различни справки, отчети, програми, стратегии и др.
- Основният проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на Общината самостоятелно.
- Необходимо е в Общината да се създадат ясни правила за събиране на информация за образуваните отпадъци от тези лица и площадки. Също така е необходимо да се извършват периодични проверки от общинските служители, с което да се контролира дейността на площадките, на които се предават отпадъци, както и достоверността на данните.

Прогнози

Обобщени изводи от направените прогнози са както следва:

- В община Добричка се очертава негативна тенденция при броя на населението - намаление до 19 236 души през 2020 г., каквато тенденция се наблюдава и в област Добрич;
- В проекта за регионално депо през 2011 г. е направена прогноза за нормата на натрупване на отпадъци с актуални данни до 2011 г., която е 163,60 кг./ж./г. (за 2020 г.) Наличието на актуални данни към 2014 г. налага актуализиране на прогнозата за нормата на натрупване на отпадъци. Актуализираната норма на натрупване на отпадъци до 2020 г. (176,88 кг./ж./г.) е с намаляваща тенденция, но остава по-висока от тази, посочена в проекта за регионалното депо;
- Прогнозираното количество на генерираните битови отпадъци за периода до 2020 г. (3728,73 т.) намалява в следствие на няколко фактора: прогнози за намаляване на броя на населението и намаляваща норма на натрупване, предприети мерки на общината за предотвратяване на образуването на битовите отпадъци и допускането, че нормата на нарастване в общината е по-малка от нарастването на БВП в страната.
- Актуализираните данни спрямо прогнозата, направена в проекта за регионално депо през 2011 г. показват, че настоящите прогнозираните количества отпадъци са доста по-големи от планираните по-рано за капацитета на регионалното депо (за 2020 г. планирани 3 147 т.). Това налага предприемане на спешни мерки за намаляване на образуването на отпадъците и въвеждане на система за домашно компостиране на зелените отпадъци;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Основният извод от въвеждането на пилотна система за разделно събиране на отпадъци от опаковки от хартия и картон и пластмаса ще обхване 13% от генерираните отпадъци от този тип за общината през 2019 г. и ще достигне до приблизително 13% от населението на общината. С поставените целеви стойности общинската политика по управление на отпадъците от опаковки ще допринесе за поставените регионални и национални цели до 2020 г.
- Въвеждането на системата за домашно компостиране до 2020 г. ще допринесе за намаляване на депонираните количества хранителни и градински отпадъци и ще покрие предварителните прогнози за общото количество генерирани битови отпадъци, направени при разработване на проекта за регионалното депо;
- Очаква се да бъдат обхвани от системата за домашно компостиране от 6% до 13% от домакинствата в общината, което ще доведе до компостиране на 7% до 15% от хранителните и градински отпадъци;
- Основните генерирани отпадъци от населението ще бъдат оползотворени и превърнати в ресурс за подобряване на почвената покривка и повишаване на плодородието на земите в община Добричка, която е с типичен аграрен икономически профил;
- Тенденцията на нарастващото количество на образуваните отпадъци от строителство и разрушаване (ОСР) до 2020 г. в област Добрич, високият дял на инертни отпадъци в морфологичния състав на отпадъците в община Добричка (7,14%), показващ незаконосъобразното изхвърляне и смесване на битови със строителни отпадъци от населението, както и новите нормативни изисквания от 2012 г., въведени с чл. 19, ал. 3, т. 5 от ЗУО налагат предприемане на мерки по отношение на строителните отпадъци от бита и въвеждане на организирана система по сметосъбиране и сметоизвозване на ОСР.

IV. SWOT АНАЛИЗ

Силни страни	Слаби страни
<ul style="list-style-type: none"> • Въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци за всички населените места в общината; • Разработени Програма за опазване на околната среда и Програма за управление на отпадъците до 2020 г.; • Изготвен Доклад за Морфологичен състав на отпадъците в общината; • Осигурени услуги по управление на битовите отпадъци – сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане, разделно събиране на опасните отпадъци; • Изградено и функциониращо регионално депо за неопасни отпадъци в общината в с. Стожер; • Изградена инсталация за сепариране на материали за рециклиране в депото в с. Стожер; • Изградено съоръжение за открито компостиране на биоотпадъци на депото в с. Стожер; • Изградено съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци на депото в с. Стожер; • Изграден склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци на депото в с. Стожер; • Осигуреност с транспортни средства и съдове; • Осигурен „зелен“ телефон за жителите.	<ul style="list-style-type: none"> • Прогнозни количества за генерирани твърди битови отпадъци по-високи от предвидените при изграждането на регионалното депо в с. Стожер; • Продължаващо изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани сметища; • Не е въведена система за разделно събиране на биоразградими отпадъци; • Липса на транспортни средства и съдове за домашно компостиране и съхранение на биоотпадъци; • Голям дял на инертните отпадъци (от строителство) (7,14%) в направения морфологичен анализ на отпадъците, показващ неправомерно изхвърляне и смесване на битови и строителни отпадъци; • Прогноза за четворно увеличаване на количеството на строителните отпадъци; • Наличие на пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност; • Липса на канализационна система и пречиствателна станция за отпадъчни води към нея; • Проява на слаб интерес от населението към екологичните проблеми и нарушаване на приетите нормативни разпоредби във връзка с отпадъците; • Липса на общинска система за мониторинг и контрол на дейностите по управление на отпадъците; • Несъответстваща местна нормативна рамка на действащото законодателство в сферата на отпадъците; • Недостатъчен капацитет за управление на отпадъците във връзка с нарасналите изисквания за управление на отпадъците на местно ниво.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> • Използване на Оперативните програми и финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците; • Въвеждане на система за домашно компостиране на градинските и хранителни отпадъци; • Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци; • Въвеждане на система за организирано събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината; • Управление на наличните пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност; • Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците; • Подобряване на административния капацитет в сферата на отпадъците; • Актуализиране на местната нормативна рамка за управление на отпадъците; • Въвеждане на общинска система за мониторинг и контрол на отпадъците; • Изграждането на единна интегрирана информационна система за управление на отпадъците на национално ниво; • Осигуряване на прозрачност при определяне на такса битови отпадъци за гражданите и бизнеса и въвеждане на принципа „заплащане според количеството на образуваните отпадъци“; • Подобряване на информационната политика на общината в областта на управление на отпадъците.	<ul style="list-style-type: none"> • Слаба покупателна способност на домакинствата и трудност на нискодоходните групи да отделят допълнителни средства за услуги и дейности, свързани с управление на отпадъците; • Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимост от повишаване на такса битови отпадъци за населението; • Наличните пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност са потенциална заплаха за околната среда.

V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

I. Стратегически и оперативни цели

В съответствие с изискванията на ЗУО целите на общинската програма за управление на отпадъците са взаимствани от Националния план за управление на отпадъците.

Принципите за определяне на стратегическите цели са следните:

- релевантност;
- реалистичност на подхода;
- мотивираност;
- прозрачност;
- ангажираност
- хармонизираност;

В съответствие с новата политика за управление на дейностите по отпадъците и въведената йерархия за управлението и третирането им, настоящата програма определя рамката за поетапно достигане на следните цели, съответстващи на Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. (НПУО):

- **Цел 1:** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- **Цел 2:** Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;
- **Цел 3:** Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда;
- **Цел 4:** Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

1. *Алтернативи за постигане на целите*

Предвижданията на настоящата програма, относно постигането на целите, са същите да бъдат изпълнявани чрез подпрограми. Подпрограмите имат за цел да подпомогнат изпълнението на стратегическите цели, чрез предлагане на мерки и подходи за постигането им, което да улесни администрацията. Предвидено е за всяка конкретна цел да бъдат изпълнявани следните подпрограми, като за постигането на отделните цели са предвидени мерки и там където е приложимо техни алтернативи (виж [Глава VI. План за действие с подпрограми и мерки за постигането им](#)):

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Таблица 6. Стратегически цели и подпрограми

Стратегически цели	Подпрограми
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	ПОДПРОГРАМА за предотвратяване образуването на отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци*	ПОДПРОГРАМА за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло
	ПОДПРОГРАМА за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. за биоотпадъците
	ПОДПРОГРАМА за изпълнение на изискванията и целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци
	ПОДПРОГРАМА за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци
Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда	ПОДПРОГРАМА за достигане на целите за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци, включително опасни отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци
	ПОДПРОГРАМА за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управление на отпадъците
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.	ПОДПРОГРАМА за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ С ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Плана за действие с подпрограмите включва описание на дейностите и необходимите мероприятия за изпълнение на националното законодателство на местно ниво, както и краткосрочни и дългосрочни мерки и инвестиции, които Общината следва предприеме за правилното изграждане и управление на политиката, свързана с отпадъците.

Подпрограмите са съобразени с приоритетните цели заложи в програмата, като включват всички свързани с изпълнението им разходи, мероприятия и дейности, както и отговорните лица за изпълнението им.

Включените мерки и дейности са възможно най-обобщителни с цел да обхванат всички съпътстващи мероприятия, които следва да извърши Общината до приключването на програмния период на програмата.

В подпрограмите и плановете към тях са включени и обобщени различните законодателни задължения на местната власт, както и конкретните предложения за тяхното изпълнение.

Конкретизирането на сроковете в плановете цели улесняване на местната администрация при изготвянето на годишните мерки, плановете, финансови разчети и други дейности във връзка с управлението на отпадъците.

Съобразно принципите и политиките на Община Добричка, подпрограмите и плановете за действие могат да бъдат допълнени и/или променени от органът, който приема програмата, при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за управление на отпадъците в Общината и при смяна на законодателната рамка, която ги определя.

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване

1. Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци

1.1. Въведение и основни положения

Рамковата директива за отпадъците задължава страните членки да разработят програми за предотвратяване на образуването на отпадъци. За първи път в България такава програма е разработена в рамките на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020.

Мотото на Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъците 2014-2020 е „Най-полезният отпадък е този, който въобще не е възникнал“.

Целта на тази подпрограма е насърчаване на населението, фирмите и институциите от страна на Общината към различни мерки и методи, които да доведат до предотвратяване

образуването на отпадъците, т.е. предприемане на конкретни действия, от които би могло да се намали образуването на отпадъците, там където е възможно.

Мярката е необходима поради все по-голямото нарастване на образуването на отпадъците, както на национално, така и на световно ниво. Образуването на отпадъци е все по-голям нарастващ проблем, който оказва значително негативно влияние на околната среда и на здравословното състояние на хората, за което следва да се предприемат конкретни мерки за ограничаването му.

Предотвратяването на образуването на отпадъците цели да допринесе за намаляване на негативното влияние върху компонентите на околната среда, върху които влияе депонираният отпадък чрез отделянето на газове и инфилтрат при протичащите процеси на гниене, както и върху намаляване използването на природни ресурси, неминуемо свързани с третирането и обезвреждането на отпадъци.

Като цяло тази цел се изпълнява на национално ниво, тъй като тези мерки основно са насочени към производителите на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. Въпреки това мерките на местно ниво също са с голямо значение за постигане изпълнението им.

1.2. Място на предотвратяването на образуване на отпадъци в йерархията за управление на отпадъците

Според ЗУО „Отпадък“ е „всяко вещество или предмет, от които притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи“. Съгласно Директива 2008/98/ЕО под „предотвратяване на образуването на отпадъци“ трябва да се разбира: „Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- *количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;*
- *вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;*
- *съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите.*“

Предотвратяването на образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Най-общо, предотвратяване на образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето, рециклирането.

1.3. Цели на подпрограмата за предотвратяване на образуването на отпадъци

Стратегическа цел:

Намаляване на вредното действие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им.

Оперативни цели:

- Намаляване на количеството на отпадъци;
- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците.

1.4. Анализ и описание на съществуващи мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и оценка на възможностите за прилагане на подходящи мерки и предложение за индикатори за мерките

На този етап в Общината не е приложена конкретна мярка за предотвратяване образуването на отпадъци. Такива мерки не са изпълнявани поради факта, че досега националното законодателство не е вменявало такива изисквания на местната власт и не са били разработвани документи с указания за прилагане на мерки.

Изискването за определяне на мерки и дейности за предотвратяване образуването на отпадъци за пръв път се поставя в приетият Закон за управление на отпадъците (ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.), чиито текст пък е транспониран в българското законодателство от европейските директиви. Вследствие на това в разработения План за управление на отпадъците 2014-2020 г. е разработена и Програма за предотвратяване образуването на отпадъци, което пък от своя страна задължава и местните власти да разработят подпрограми с мерки за предотвратяване образуването на отпадъци към общинските програми за управление на отпадъците.

Както по-горе е споменато, мерките и дейностите по предотвратяване образуването на отпадъци са трудно изпълними на местно ниво поради факта, че Общините нямат правомощия за ограничаване на производители на масово разпространени отпадъци, които са с основен принос към увеличаване количествата на отпадъците. От друга страна могат да се въведат мерки на местно ниво, които също да окажат влияние върху предотвратяване образуването на отпадъци.

Приложими мерки, които Общината може да приеме *за предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци* на територията си, са:

- Насърчаване на населението към използването на опаковки (торбички, чашки и др.), предназначени за многократна употреба;
- Стимулиране на търговски магазини, предлагащи торбички за многократна употреба, чрез намаляване на ТБО;
- Насърчаване и подпомагане на домашното компостиране;
- Информационни кампании, насочени към населението;
- Зелени обществени поръчки³;
- Провеждане на местна политика за разширена отговорност на производителя;

³ “процедури, чрез които публичните органи се стремят да получат продукти, услуги и строителни работи с намалено въздействие върху околната среда през целия им жизнен цикъл, вместо продукти, услуги и строителни работи със същата основна функция, които иначе биха били предоставяни”;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Осъществяване на периодичен контрол за недопускане на образуване на нерегламентирани сметища на територията на общината.

Приложими мерки, които Общината може да приеме *за предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци*, са:

- Идентифициране на всички стари замърсявания на територията на общината;
- Набелязване и мониторинг на райони и/или участъци, които крият риск от замърсяване с отпадъци;
- Изготвяне на план за действие, включващ всички засегнати места от стари замърсявания, определяне на финансов ресурс и техника за отстраняване на замърсяванията, финансиране на дейностите по почистване, определяне на длъжностни лица за извършване на контрол, определяне на етапи и срокове на изпълнение;
- Повишаване качеството на услугите, свързани с управлението на отпадъците.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците

Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци

2. Подпрограма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло

2.1. Въведение и основни положения

Съгласно Закона за управление на отпадъците са поставени **национални цели** за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци както следва:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло

Изпълнението им е възложено на общините, включени в регионите за управление на отпадъците. Целта на тези мерки е да се увеличат количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и да се намали тяхното депониране на Регионалните депа.

Отпадъците от хартия, картон, пластмаса и стъкла следва да се разглеждат като ресурс, от който могат да се извлекат както екологични, така и финансови ползи.

Именно поради това е много важно всяка община да конкретизира и предприеме мерки за непопадането на тези видове отпадъци на Регионалните депа.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

В *йерархията* при управлението на отпадъците *подготовката за повторна употреба се нарежда на второ място след предотвратяване образуването на отпадъците*. Целта на тази подредба е именно максималното използване на отпадъците колкото може в повече направления.

Следващо в подреждането е рециклирането, което цели превръщането на отпадъците в други суровини и материали, но разликата с подготовката за повторна употреба е, че тук за извършването на дейността е необходимо използване на много повече суровини.

И накрая на *предпоследно място се нарежда оползотворяване, което цели използването на отпадъците за превръщане в енергия, биогорива и др.*

2.2. Цел на подпрограмата

Стратегическата цел на тази подпрограма е увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци.

Оперативната цел поставя конкретни изисквания за достигане на стратегическата цел, а именно: Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло.

Целите на подпрограмата са тези, които определят рамката и насоките за изпълнението ѝ. Те целят улесняване на местната администрация при изпълнението на задълженията ѝ, като поставят ясни и точни правила за това.

2.3. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки

Съгласно нормативната уредба, отделянето на рециклируеми и оползотворими отпадъци от потока битови отпадъци се осъществява посредством сътрудничество с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки и чрез извършване на дейности по предварително третиране на отпадъците, преди тяхното депониране.

И при двата варианта Община Добричка не е предприемала досега мерки за въвеждане на такава система за разделно събиране на отпадъци, чрез сътрудничество с организация по оползотворяване (ООп) и съответно за сключване на договор за предварително третиране на потока битови отпадъци. Тъй като в общината няма населено място с население над 5 000 ж. тя не е задължена съгласно разпоредбите на ЗУО да въвежда такава система. Въпреки това, провеждането на предварителни проучвания за въвеждането на тази система би било и евентуалното ѝ въвеждане ще бъде от полза за постигането на целите на регионално ниво. Това обяснява и въвеждането на тази цел за общината.

Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки въвежда и задължения за кмета на Общината, свързани с недопускане на посегателства и кражби на отпадъците от

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

съдовете за разделно събиране на отпадъците от опаковки. Изпълнението му се осъществява посредством въвеждане на наказателна отговорност и санкции за неизпълнение на физически и юридически лица в общинските наредби, касаещи отпадъците и стриктно контролиране от страна на общинските службите, отговорни за дейността.

С оглед на това могат да бъдат дадени следните препоръки за въвеждане на системата:

- Въвеждане на пилотно разделно събиране на отпадъци от пластмаса и хартия в няколко населени места;
- Проучване сред организациите по оползотворяване дали има интерес за събирането и транспортирането на отпадъците или това да се извършва със собствени средства и съдове;
- След въвеждането ѝ е необходимо ежегодно оптимизиране на системата;
- Ежегодно провеждане на информационни кампании, свързани с разделянето на отпадъците;
- Постепенно увеличаване на системата както в населените места в общината;
- Пълна координация и сътрудничество между Организацията по оползотворяване и Общината, което позволява по ефикасен контрол върху системата, в случай че бъде избран този подход;
- Ежегодно разглеждане и при необходимост актуализиране на нормативната уредба, свързана с управлението на тези потоци отпадъци.

За увеличаване на количеството рециклирани и оползотворени отпадъци е необходимо да се предприемат мерки и за тяхното насърчаване. Насърчаването трябва да е насочено основно към гражданите на общината, от които произтича по-големия поток на тези отпадъци.

Конкретни мерки за изпълнение на целите могат да бъдат следните дейности:

- Увеличаване на броя на контейнерите за разделно събиране на отпадъците там, където има недостиг и преместване от места, където има ниска използваемост;
- Обвързване използването на системата с такса битови отпадъци на гражданите. Тук при определяне на механизма на изчисляване на таксата могат конкретно да се заложат изисквания за ефективно използване на системата и съответно насърчаване чрез намаляване на таксата (на жителите от къщи живущи на определени улици и други);
- Увеличаване на количествата на отпадъците, преминаващи през предварително третиране, преди тяхното депониране;
- Търсене на съдействие от органите на реда за предотвратяване нерегламентираното изнасяне на отпадъци от контейнерите за разделно събиране на отпадъци;
- Стимулиране разделното събиране на отпадъците чрез кампании, насочени към различни групи - деца от детски градини, училища, пенсионерски клубове, фирми,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

търговски вериги, работещи в различни институции и др. Тук могат да се отделят средства от ТБО и кампаниите да придобият състезателен характер, чрез който да се включат повече групи хора. Така например могат да се организират различни състезания и игри между децата за събиране и предаване на хартиени и картонени опаковки, могат да се организират различни конкурси за рисунки, есета и др. на теми, свързани с разделното събиране на отпадъците и техния принос към околната среда;

- Извършване на контрол от страна на служители от общинска администрация за ползване на контейнерите за разделно събиране на отпадъците по предназначение, в случай че такива бъдат въведени;
- Увеличаване размера на санкциите, заложи в общинските наредби при смесването на отпадъци и изхвърляне на рециклируеми и оползотворими отпадъци в контейнерите за битови отпадъци.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците.

3. Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите и битови отпадъците в т.ч. за биоотпадъците

3.1. Въведение и основни положения

Със Закона за управление на отпадъците и *Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020)* са поставени конкретни цели пред общините за намаляване на количествата депонирани биоотпадъци на депата за отпадъци и насочването на потока към други методи за третиране и оползотворяване.

Общата цел е най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, като целите се постигат поетапно всяка година.

Законодателството, свързано с биоразградимите отпадъци, разделя процесите, съпътстващи намаляването на депонираните биоотпадъци на два етапа: разделното събиране на биоотпадъците и третирането на отпадъците.

3.2. Цел на подпрограмата

Стратегическата цел, която поставя за изпълнение настоящата подпрограма, е количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци да бъде под 50% от общото количество на същите отпадъци, образувани от Общината през 2014 г.

Оперативната цел, която подпомага изпълнението на стратегическата цел на подпрограмата, е достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци.

3.3. Анализ и описание на съществуващото състояние и бъдещи мерки

В Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците са поставени конкретни изисквания за организирането на системи за разделно събиране на биоотпадъците. Целта е обхващане на почти всички източници на генериране на биоотпадъци, които да се събират и третираат отделно от битовите отпадъци, като по този начин се избягва смесването на отпадъците и по-трудното им третиране.

Конкретните задължения на местната администрация са организирането на система за разделно събиране и третиране на тези видове отпадъци и изваждането им от системата на смесените битови отпадъци, чрез която да се изпълняват най-малко следните регионални цели:

- до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на биоотпадъците, образувани в региона през 2014 г.

В наредбата са поставени и срокове за ежегодно представяне на информация и отчет пред МОСВ относно изпълнението на целите, както за общината, така и за конкретния регион, разпределение на задълженията между общините, участващи в региона, предприети мерки и дейности за достигане на целите, предоставяне на доказателства за изпълнение и др.

На този етап Община Добричка не е организирала изпълнение на задълженията си по Наредбата. Предвидените мерки, които подпрограмата цели за изпълнението на законодателството и подпомагане на местната администрация, са:

- Организиране на система за разделно събиране на биоотпадъци, включваща закупуване на съдове - специални кафяви контейнери за събиране на биоотпадъците при източника на образуване и специализирани транспортни средства, необходими за тяхното обслужване;
- Провеждане на интензивни разяснителни кампании и брошури сред населението за изградената система;
- Изготвяне на графици за периода и честотата на събиране и извозване на биоотпадъците, дезинфекциране и измиване на съдовете, с цел недопускане на разпространение на зарази;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- След въвеждане на системата е необходимо промяна на общинската нормативна уредба с поставени изисквания, срокове и наказателна отговорност към гражданите относно ползването на системата;
- Изготвяне на актуален морфологичен анализ на смесените битови отпадъци към 2020 г. с цел определяне на състава и количеството биоразградими отпадъци в потока на смесените битови отпадъци за определяне на постигнатите цели от общината;

Вторият етап от управлението на биоотпадъците включва тяхното третиране. **Наредбата за третиране на биоотпадъците** дава насоки относно начина на третиране, документите, които се изискват от лицата, извършващи дейността, контрола и качеството на крайния продукт. С оглед факта, че с изпълнения проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич“, финансиран по ОПОС 2007-2013 г. за Регионално депо на отпадъците е изградена и **компостираща инсталация**, се предвижда биоотпадъците да се извозват до това съоръжение и да не се изгражда ново.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците.

4. Подпрограма за изпълнение на изискванията за строителните отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради

4.1. Въведение и основни положения

Със Закона за управление на отпадъците са въведени национални цели за третиране и оползотворяване на строителни отпадъци, както следва:

- Най-късно до 1 януари 2020 г. повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци в количество, не по-малко от 70 на сто от общото им тегло, от което се изключват незамърсени почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние.

Целите се постигат поетапно, като в подзаконовата нормативна уредба са указани, както сроковете, така и конкретните изисквания и проценти за всеки конкретен материал.

Задълженията към местната администрация са събиране и третиране на строителни отпадъци от ремонтни дейности, образувани от домакинствата.

За изпълнение на целите възложителите на строително-монтажни работи са длъжни да изготвят и представят за одобрение в Общинската администрация планове за управление на строителните отпадъци по време на извършването на процесите на строителство, както и след това.

4.2. Цел на подпрограмата

Стратегическа цел на подпрограмата е увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда.

Оперативната цел е достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

4.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

В законодателството няма поставени конкретни изисквания за изграждане от страна на Общината на площадки за третиране на тези отпадъци, но същевременно с това изискванията за третирането им са такива, че ако няма наличието на изградени площадки от частни лица, които и Общината да ползва то тя, за да изпълни задълженията си, е длъжна да изгради своя собствена и/или да привлече инвестиции на територията си за изграждането на такава. По тази причина в изпълнения проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич“, финансиран по ОПОС 2007-2013 г. за Регионално депо на отпадъците *е изградено съоръжение за третиране на строителни и ЕГО.*

На този етап Общината не е изградила система за събиране и извозване на строителни отпадъци от домакинствата и транспортирането им до съоръжението в с. Стожер. Достигането на целите за третиране и оползотворяване на строителните отпадъци може да се осъществи чрез организиране на събирането и транспортирането на строителни отпадъци до съоръжението в с. Стожер.

Едновременно с това Общините, като институции работещи с публични средства по различни оперативни програми, са задължени при строителство да спазват изискванията за влагане на рециклирани строителни материали, както следва:

Таблица 7. Задължения на общините за влагане на рециклирани строителни материали

Вид строителна дейност	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Строителство на сгради, финансирани с публични средства	1%	1%	1%	1,5%	1,5%	1,5%	2%
Строителство на пътища с публични средства	5,0%	5,0%	8,0%	8,0%	8,0%	10,0%	10,0%
Рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища, финансирани с публични средства	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура, финансирани с публични средства	3,0%	3,0%	5,0%	5,0%	6,0%	7,0%	8,0%
Оползотворяване на СО в обратни насипи	8,0%	9,0%	10,0%	11,0%	11,0%	11,0%	12%

Влагането на рециклирани строителни материали в строежите също е нещо ново в българското законодателство, постигането на което е отново изключително трудно, тъй

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

като почти липсват фирми и/или предприятия, които преработват и продават рециклирани строителни отпадъци.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците.

5. Подпрограма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци

5.1. Въведение и основни положения

Управлението на специфични потоци масово разпространени отпадъци е вменено задължение за всяка местна администрация.

В законодателството са поставени цели за достигане на разделното събиране и рециклиране на различните видове отпадъци, което е на национално ниво, основно насочено към организациите по оползотворяване и/или лица, изпълняващи задълженията си самостоятелно.

Целите не могат да се постигнат без съдействието на органите на местната власт, които с помощта на организации и/или фирми, притежаващи разрешения за дейности с отпадъци, организират разделното събиране на масово разпространените отпадъци, образувани от дейността на домакинствата.

Подзаконовите документи за управлението на масово разпространените отпадъци се отнасят за всеки конкретен вид поотделно и са поставени условия и изисквания за осъществяване на дейностите по управлението им.

Кмета на Общината е отговорен за събиране на отпадъците от населението, следователно и за организиране и подпомагане на дейностите по разделното събиране на масово разпространени отпадъци и предаването им за оползотворяване.

5.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел е увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци.

Оперативната цел за изпълнението ѝ е изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

5.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Електрическо и електронно оборудване (ЕЕО)

Чрез **Наредбата за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)** са вменени изисквания на местната администрация за оказване на съдействие на

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

организациите по оползотворяване (ООп) при изпълнение на задълженията им за събиране на ИУЕЕО и/или изпълнение чрез участие в организираните системи за разделното събиране на тези отпадъци. В община Добричка е оказано съдействие и е сключен договор с „Трансинс Технорециклираща Компания“ АД („ТТК“АД), като два пъти годишно населението ще може да предава излезли от употреба домакински електрически и електронни уреди, луминесцентни лампи.

Батерии и акумулатори

Изискванията в **Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)** са идентични с тези в Наредбата за ИУЕЕО. В този случай Общината все още не е сключила договор с Организация по оползотворяване, а е определила с Решение на Общинския съвет къде се намират местата, **където са поставени съдове за събиране на негодни за употреба батерии**. Необходимо е да се актуализира списъка на местата, в случай че има промяна и да се сключи договор с организация по оползотворяване.

Масла и нефтопродукти

В **Наредбата за отработени масла и отпадъчни нефтопродукти** задълженията на органите на местното самоуправление са:

- Определяне на местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината;
- Съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване.

В същото Решение на Общинския съвет са идентифицирани и определени местата за смяна на отработени масла. Необходимо е периодично да се актуализира списъка в случай на промяна на обстоятелствата.

Негодни за употреба гуми

Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (ИУГ) вмениява отново същите изисквания както на по-горните наредби за специфични отпадъци, а именно определяне на места за събиране на ИУГ на територията на общината и съдействие за извършване на дейностите по събиране и съхраняване до предаването им за оползотворяване. И тук вариантите са сключване на договор с ООп на ИУГ, за който е необходимо Общината да разполага с площадка където да съхранява посочените отпадъци и/или сключване на договор с оторизирано лице, което експлоатира действаща площадка.

Проблемът с този вид отпадък е голям, тъй като в страната почти липсват рециклиращи предприятия конкретно за този отпадък, а той е силно разпространен. Малкото фирми и организации, занимаващи се с оползотворяването му, не могат да

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

покриват цялата страна, което създава допълнителни предпоставки за недоброто му управление.

При този отпадък, поради липса на рециклиращи предприятия, за Общината най-подходящ вариант е сключване на договор с оторизиран автосервиз за смяна на гуми, който вече има сключен договор за оползотворяване с ООп или лице, притежаващо разрешителен документ по ЗУО за предаване на негодните за употреба гуми.

Излезли от употреба моторни превозни средства

Наредбата за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства (ИУМПС) възлага задължения на кмета на общината отново за определяне на места и изграждане на общински площадки за събиране на ИУМПС, като тук изискването е поставено в случай, че лицата, които пускат на пазара МПС, не са изградили собствени такива. В същото Решение на Общинския съвет е идентифицирано и определено място в община гр. Добрич, което е стационарен пункт за събиране и съхраняване на излезли от употреба МПС и център за разкомплектоване.

Едрогабаритни отпадъци

Управлението на едрогабаритните отпадъци е важна част от цялостния процес на планиране на дейността, свързана с управлението на отпадъците в общината. В голямата си част едрогабаритните отпадъци съдържат голям процент рециклируеми материали като метал, дърво, желязо и др. Въведено е организирано предаване и събиране на тези отпадъци чрез изградената в депото в с. Стожер площадка за едрогабаритни и строителни отпадъци.

6. Подпрограма за достигане на целите за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци, включително опасни отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци

6.1. Въведение и основно положение

Съвременните екологосъобразни нормативни изисквания в областта на управлението на отпадъците налагат изграждането на съвременни съоръжения за третиране на битови отпадъци.

6.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел на подпрограмата е увеличаване на количествата на рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонираните отпадъци;

Оперативните цели са както следва:

- Подобряване на управление на производствените отпадъци и в частност опасните отпадъци;
- Подобряване на управлението на битовите отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци.

6.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Програмата за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци, включително опасни отпадъци и намаляване на риска за околната от депата за битови отпадъци включва две големи групи мерки от гл. т. на различните потоци отпадъци, невключени в другите четири програми с мерки за достигане на Цел 2 от ПУО Добричка 2015-2020 г.

Първата група мерки е свързана с подобряване управлението на производствените отпадъци, като са включени и конкретни мерки за подобряване управлението на някои специфични производствени отпадъчни потоци в т.ч.:

- Опасни отпадъци.

Втората група мерки са свързани с намаляване на риска за околната среда от депото за битови отпадъци, в т.ч. за намаляване и предотвратяване на емисии на парникови газове от метан от депото.

За изпълнение на оперативна цел *Подобряване на управление на производствените отпадъци и в частност опасните отпадъци* се предвиждат следните мерки и/или техните алтернативи:

- Мерки за ефективно управление на производствените отпадъци;
- Мерки по обезвреждане на пестициди и други препарати от растителна защита с изтекъл срок на годност и/или
- Мерки за съхранение на пестициди и препарати за растителна защита с изтекъл срок чрез предаване на пестицидите и препаратите за растителна защита с изтекъл срок за крайното им обзавеждане на лица, притежаващи необходимия документ по чл. 35 от ЗУО.

За изпълнение на оперативна цел *Подобряване на управлението на битовите отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци:*

- Поддържане на услуга за управление на битовите отпадъци. Общината е организираща система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци и депонирането им в регионалното депо в с. Стожер. Необходимо е поддържане на услугата.;
- Извършване на периодична проверка на местата и съдовете за събиране на ТБО и където е необходимо да се предвиди увеличаване на съдовете.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

В резултат на изпълнението на настоящата програма през плановия период се очакват следните основни положителни промени:

- Да се увеличи относителния дял на рециклираните и оползотворени производствени отпадъци;
- Да се подобри управлението на специфични потоци опасни отпадъци.

*Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8.
План за действие на община Добричка за управление на отпадъците*

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

7. Подпрограма за информационно осигуряване, запазване и подобряване на административния капацитет на общината по управлението на отпадъци

7.1. Въведение и основно положение

Информационното осигуряване на дейностите по управлението на отпадъците е с важно значение при процесите на техния контрол. Необходимо е Общината да разполага с достатъчно и надеждни данни за различните видове и потоци отпадъци, с които борави или които се образуват на територията ѝ, но се управляват от други лица.

Обобщението на информацията за генерираните отпадъци на територията на общината, влияе и върху годишното изчисляване на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, както и за намаляване количествата на отпадъците, депонирани на Регионалното депо.

Едновременно с информационното осигуряване е важно Общината да разполага с квалифицирани кадри в администрацията, които да събират и обработват информацията, както и да изчисляват степента на постигане на годишните цели.

7.2. Цели на подпрограмата

Стратегическата цел на подпрограмата е управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Оперативните цели за постигането ѝ са подобряване качеството на информацията, административния капацитет и местната нормативна уредба за отпадъците, в т. ч. прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

7.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Предвид интензивната смяна на законодателството във връзка с промяната на концепцията за третиране на отпадъците в съответствие с европейските изисквания е необходимо актуализация и на общинските наредби.

Община Добричка има разработена Наредба за управление на дейностите по отпадъците. Наредбата е инструмент, чрез който на местно ниво се извършва правен контрол върху дейностите по отпадъците.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Необходима е нейната актуализирана съобразно изискванията на чл.22 от ЗУО.

За ефикасно управление на дейностите по отпадъците е необходимо периодично изменение и допълване на Наредбата съобразно изискванията и задълженията на националното законодателство. Необходимо е създаване на ясни правила и задължения между общинските органи, гражданите и фирмите при управлението и ползването на системите за управление на различните потоци отпадъци, както и определяне на наказателната отговорност.

Необходими са и мерки за увеличаване на информацията за образуваните отпадъци и прилагане на принципа „замърсителят плаща“ и промяна на нормативната уредба относно таксата за битови отпадъци. Мерки в тази насока са:

- изготвяне на нова методика за определяне на такса“ битови отпадъци“ в общината;
- определяне на количеството образувани битови отпадъци на база брой и вместимост на контейнерите на дадено лице или ползвател на услугата, заявило същите в Общината и определяне на таксата на база реалната сума за третирането и обезвреждането му;
- идентифициране и определяне на броя на ползвателите на организирани системи за събиране на отпадъци по райони или квартали;
- изготвяне на оценка на приложимост на предложените методи в Методиката за определяне на такса „Битови отпадъци“;
- определяне на образуването на „ТБО“ на база количество образуван отпадък и прилагането му така, че събраната такса да покрива всички разходи за дейността;
- актуализиране на Наредбата за местните данъци и такси;
- подпомагане на дейността по управление на отпадъците, чрез преобразуването на отпадъците в продукт: при компостиране на растителни отпадъци - продажба на готов компост; при преработка на отпадъците - продажба на рециклируеми отпадъци.

С въвеждане на новите законодателни промени и принципи за управление на отпадъците се налага преразглеждане и разпределение на административния капацитет в Общината. Необходимо е предприемане на мерки относно:

- определяне на лица, които да извършват административната дейност, свързана с Регионалното сдружение за управление на отпадъците;
- определяне на отговорни лица за водене на точна ежемесечна отчетност по отношение на управлението на отпадъците;
- определяне на отговорни лица и структури за изготвяне на програми, проекти, политики и цели по управлението на дейностите с отпадъците;
- увеличаване на административния капацитет относно извършването на периодичен контрол върху граждани и фирми при управлението на отпадъците и ефективно прилагане на общинската нормативна уредба;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- постоянни обучения на длъжностните лица, отговорни за дейността, за промените и спазването на нормативната уредба, различните форми и начини на финансиране на проекти, програми, стратегии, обучителни семинари за разработване на политики и системи за отпадъци и др., обучения, свързани с подготовка на проекти, провеждане на процедури за обществени поръчки и др.;
- определяне на длъжностни лица, отговорни за изготвяне и предоставяне на периодични справки за отпадъците до компетентните органи - РИОСВ и МОСВ;
- определяне на отговорни звена за разработване на системи за мониторинг;
- актуализиране на местната нормативна уредба за управление на отпадъците и съпътстващите я документи.

Осигуряването на надеждни данни за образуваните, събраните, предадените за оползотворяване, рециклиране и обезвреждане отпадъци е най-важната основа в изграждане на политика за правилно третиране на отпадъците в общината.

Чрез поддържането на актуални данни за отпадъците, могат да се предвиждат и реализират различни концепции, програми и насоки за действие.

Примерни мерки, които Общината може да предприеме за това, са:

- изготвяне на регистър на видовете генерирани отпадъци, начина на тяхното третиране, източник на образуване и бъдещо планиране за управлението им;
- извършване периодично на морфологичен анализ на образуваните отпадъци, чрез който да се следи за вида и състава на отпадъците;
- осигуряване на обществен достъп до данни за отпадъците в общината;
- поддържане на регистър на площадките в общината, на които могат да се предават за съхранение, оползотворяване или рециклиране различните потоци отпадъци;
- информационно обезпечаване на дейността на фирмите, ангажирани с извършването на дейностите по отпадъците;
- извършване на периодични обучения на отговорните лица, извършващи дейности по отпадъците;
- актуализиране на публичните данните за оторизираните лица, на които могат да се предават отпадъци, както и мястото, вида и заплащането на услугата;
- прилагане на различни информационни системи за управление на отпадъците (напр. информационната система, предназначена за отчитане на отпадъци на депа - Депо инфо);
- изготвяне на справки и отчети относно процента на обхванато население от системите за разделно събиране на отпадъци, събраното количество от тях, оползотворения отпадък от системата и др.

Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците.

Цел. 4. Превръщане на обществеността в ключов фактор за прилагане на йерархията на управление на отпадъците

8. ПОДПРОГРАМА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА РАЗЯСНИТЕЛНИ КАМПАНИИ И ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

8.1. Въведение и основно положение

Участието на обществеността е най-важният фактор при управлението на дейностите по отпадъците.

Всички предвидени мерки и цели в настоящата програма и разработените подпрограми към нея са неизпълними без привличане на съдействие от граждани, фирми, организации и др. Именно за това е необходимо изграждане и поддържане на ефективна политика за работа с обществеността.

Взаимният обмен на информация между всички страни ще подобри организацията по управлението на отпадъците и ще подпомогне изпълнението на нормативните актове.

8.2. Цел на програмата

Стратегическата цел на подпрограмата е превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Оперативната цел е подобряване на информираността и участието на населението и бизнеса в дейностите по управлението на отпадъците.

8.3. Анализ и описание на съществуващото състояние

Общината е наложила през годините няколко кампании, които обхващат тематика за управлението на отпадъците и включват активно участие на населението.

Наложила се през годините инициатива, в която активно се включват гражданите, е националната кампания „Да изчистим България за един ден“. Общината активно участва в подготовката на мероприятията, като организира безплатно предоставяне на гражданите на чували и ръкавици, необходими в деня на почистването, както и организация по извозването на събраните отпадъци.

Тази кампания, както и годишните пролетни и есенни почиствания в общината, се организират ежегодно и са станали традиция за гражданите, което е положителен показател за усилията, които се полагат, за да се привлече общественото внимание към дейностите по управлението на отпадъците.

Предприетите мерки, обаче, са недостатъчни предвид все по-нарастващите задължения на Общините по третирането на отпадъците. Необходимо е увеличаване на кампаниите, чрез които да се ангажират възможно най-много граждани.

Дейностите по управлението на отпадъците в общината трябва да станат напълно прозрачни, като същевременно с това се дадат и повече възможности на населението за участие в процесите.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Необходимо е организиране на ежегодни информационни кампании и/или други дейности, чрез които населението да се запознава със задълженията както към тях като генератори на отпадъци, така и към администрацията.

Примерни мерки, които Общината може да предприеме в тази насока, са:

- поддържане на актуална информация за дейността чрез секцията в сайта на Общината - „Околна среда“;
- създаване на лесни и достъпни условия за предложения и участия на обществеността в изграждане на политиката за управление на отпадъци, в изготвяне на нормативни документи, програми, стратегии, насоки и др.;
- организиране на различни мероприятия с участието на гражданите - Ден на Земята (22 април), Световен ден на околната среда (5 юни), Седмица на мобилността (16-22 септември), кампании за почистване на отпадъци, конкурси, свързани с управлението на отпадъците, разяснителни кампании, празненства, обществени прояви и др.
- повишаване на екологичното съзнание, чрез обучения, изготвяне на брошури, плакати;
- поддържане на „горещия зелен телефон“ за подаване на сигнали, жалби, мнения и предложения, свързани с управлението на отпадъците.

***Подробните мерки за изпълнение на подпрограмата са посочени в Таблица 8.
План за действие на община Добричка за управление на отпадъците.***

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Таблица 8. План за действие на община Добричка за управление на отпадъците

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ОБЩИНА ДОБРИЧКА							ОБЩО (в хил. лв.)		4820							
ПОДПРОГРАМА №1 ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ							ОБЩО (в хил. лв.)		471							
Стратегическа цел	Оперативна цел	Мярка/дейност	Бюджет (в хил. лв.)	Източници на финансиране	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение			Отговорна институция	Срок за реализация						
						Индикатор	текущ	цели		15	16	17	18	19	20	
Намаляване на вредното действие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им	Намаляване на количеството на отпадъци	Насърчаване на населението към използване на опаковки за многократна употреба, чрез намаляване на ТБО и провеждане на информационни кампании	5	Общински бюджет	Намаляване образуването на отпадъци и Поетапно преминаване към многократно използване на продукти и за многократна употреба	брой проведени информационни кампании	0	5	Община Добричка							
		Стимулиране на търговски магазини, предлагачи и насърчаващи употребата на опаковки за многократна употреба чрез намаляване на ТБО	0		Предотвратяване образуването на отпадъци	дял магазини предлагачи тези продукти	0%	50%	Община Добричка							
		Осъществяване на периодичен контрол за недопускане на образуването на нерегламентирани сметища в населените места	0		Предотвратяване на образуването на нерегламентирани сметища	Осъществен периодичен контрол	не	да	Община Добричка							
		Въвеждане на система за домашно компостиране	166	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС	Предотвратяване образуване на отпадъци от растителен и хранителен произход	брой разпространен и компостери	0	1000	Община Добричка							
	вредното въздействие на	Идентифициране, описване на всички ключови места, където е възможно образуване на локални замърсявания и периодичен мониторинг	0		Намаляване риска от изхвърляне на отпадъци и образуване на замърсявания	изготвен списък с места за мониторинг	0	1	Община Добричка							

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

		Провеждане на пролетно и есенно почистване на замърсените места	300	Общински бюджет	Предотвратяване замърсяването с отпадъци	брой проведено почистване	0	10	Община Добричка					
ПОДПРОГРАМА №2 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И СЪГКЛО									ОБЩО (в хил. лв.)	12				
Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци	Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло	Въвеждане на пилотно разделно събиране на отпадъци от пластмасата и хартията в няколко населени места чрез предоставяне на два вида цветни чували (жълти и сини) на населението	10	Общински бюджет	Осигурена възможност за разделно събиране на БО от пластмасата, хартията, стъкло и метали	Въведено пилотно разделно събиране на БО	не	да	Община Добричка					
		Организиране на кампании и конкурси с цел популяризиране и насърчаване на населението към използване на метода на разделното събиране и извърляне на отпадъците.	2	Общински бюджет	Организиране годишни кампании за разделно събиране на отпадъците	Брой проведени кампании	0	10	Община Добричка					
		Проучване сред организациите по оползотворяване дали има интерес за събирането и транспортирането на отпадъците или това да се извършва със собствени средства и съдове	0		Извършено проучване	Извършено проучване	0	1	Община Добричка					
ПОДПРОГРАМА №3 ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА БИОРАЗГРАДИМИТЕ И БИТОВИ ОТПАДЪЦИТЕ В Т.Ч. ЗА БИООТПАДЪЦИТЕ									ОБЩО (в хил. лв.)	805				
Същите отпадъци, образувани от Общината през 2014 г. и включените за биоразградимите отпадъци	Осигуряване на оборудване и транспортно средство за организиране на система за разделно събиране на биоотпадъци (закупуване на специални кафяви контейнери и транспортни средства)	500	Общински бюджет, ПУДООС, ОПОС	Изградена система за разделно събиране на биоотпадъци	закупени кафяви контейнери;	0	150	Община Добричка						
					закупено транспортно	0	1							

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

					средство													
					Осигурено транспортиране на събраните разделно биоотпадъци до компостираща инсталация с. Стожер	осигурено транспортиран е биоотпадъци	не	да	Община Добричка									
		300	Общински бюджет															
					Информираност на населението в Общината	брой проведени информационни кампании	0	10	Община Добричка									
		5	Общински бюджет															
					Създаване на прозрачност при управление на биоотпадъците; Създадена ефективна система за разделно събиране на биоотпадъци	Изготвен годишен график	0	3	Община Добричка									
		0																
					Вменяване на задължения относно управление на биоотпадъците	Актуализирана наредба за УО	0	1	Община Добричка									
		0																
ПОДПРОГРАМА №4 ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА И ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ										ОБЩО (в хил. лв.)					300			
Отпадъци и намаляване на риска за околната среда	Определяне на правила и изисквания за включване на рециклирани строителни материали в обществените поръчки за избор на изпълнител на СМР	0			Изпълнение на изискванията на законодателството	Изготвени правила	0	1	Община Добричка									

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

	Определяне на длъжностни лица за съгласуване и одобрение, както и за последващ контрол на планове за управление на строителни отпадъци	0		Изпълнение на целите за СО	Брой определени длъжностни лица	0	1	Община Добричка						
	Изменение на общинските наредби и вменяване на изисквания за задължения при третиране на строителни отпадъци и контрол от общинските длъжностни лица по спазването им	0		Променена местна нормативна уредба, повишен контрол върху дейностите на управление на СО	Актуализирана наредба за УО	0	1	Община Добричка						
	Водене на отчетност за количествата на предадени и оползотворени строителни отпадъци и за вложените рециклирани материали в строителството	0		Водене на отчетност и контрол върху СО	Брой отчети за образувани и третирани СО	0	6	Община Добричка						
	Организиране на система за събиране и транспортиране на строителните отпадъци от домакинствата	300	Лица образували СО	Изпълнение на изискванията на законодателството	Актуализирана наредба за отпадъците	0	1	Община Добричка						
ПОДПРОГРАМА №5 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ И ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАННИ ОТПАДЪЦИ									ОБЩО (в хил. лв.)			2		
Събиране на отпадъци и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от рециклиране и оползотворяване на масово	Провеждане на кампании сред населението два пъти годишно за предаване на събрани отпадъци от излезли от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)	1	ТТК АД	Разделно събиране на ИУЕЕО	Брой проведени кампании по предаване	2	12	Община Добричка и ТТК АД						
	Сключване на договор с ООП за събиране и предаване на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)	0		Разделно събиране на НУБА	Сключен договор	0	1	Община Добричка						

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

	Организиране на съвместни ежегодни кампании по събиране с организацията по оползотворяване на батерии и акумулатори, с която има сключен договор Общината	1	Избрана ООП	Разделно събиране на НУБА	Брой проведени кампании по предаване	0	5	Община Добричка и избрана ООП						
	Ежегоден преглед на местата, където се извършва смяна на отработени моторни масла, актуализиране при необходимост и оповестяване	0		Разделно събиране на масла	Периодичен преглед	0	6	Община Добричка						
	Сключване на договор с организация по оползотворяване на негодни за употреба гуми (НУГ) и/или с лице, притежаващо разрешителен документ за тази дейност.	0		Разделно събиране на НУГ	Сключен договор	0	1	Община Добричка						
ПОДПРОГРАМА №6 ЗА ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЙЕРАРХИЯТА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ДРУГИТЕ ПОТОЦИ ОТПАДЪЦИ И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ДЕПАТА ЗА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)	3200					
Създаване на условията за рециклиране и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от предаване на управлението на производствените отпадъци и в частност опасните отпадъци	Проект за обезвреждане на временно съхранени опасни отпадъци от пестициди и препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност в ББ-кубове в с. Медово	200	ПУДООС, Държавен бюджет, МОСВ	Екологичният проблем с безопасното временно съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита е решен.	Брой обезвредени ББ-кубове	0	21	Земеделски кооперации; бизнес организации						
	Предаване за крайно обезвреждане на пестициди и препарати за растителна защита с изтекъл срок на лица, притежаващи необходимия документ по чл. 35 от ЗУО	0		Екологичният проблем с безопасното временно съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита е решен.	Брой обезвредени ББ-кубове	0	21	Община Добричка						

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

	Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци до регионално депо с. Стожер	900	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой години поддържана услуга	1	6	Община Добричка						
	Периодична подмяна на съдове за събиране на отпадъци	100	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой подменени съдове	0	100	Община Добричка						
	Обезвреждане на битови отпадъци и отчисления по чл. 46, ал. 1 и чл. 60, ал. 1 от ЗУО	2000	Общински бюджет	Предоставяне на услуга за управление на битовите отпадъци	Брой години поддържана услуга	1	6	Община Добричка						
	Оказване на съдействие на община Добрич-град за извършване на предварителни прединвестиционни проучвания и изграждане на инсталация за управление на сметищния газ за регион Добрич	0		Решение на ОбС за подкрепа на проект	Издадено решение	0	1	Общински съвет Добричка						
ПОДПРОГРАМА №7 ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, ЗАПАЗВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНАТА ПО УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИ								ОБЩО (в хил. лв.)	20					
отпадъците, което гарантира чиста и безвредна среда за управлението на отпадъците	Увеличаване броя на служебните лица, имащи статут на контролни органи и правомощия за съставяне на актове за административни нарушения	0		Упражняване на по-голям контрол при боравене с отпадъците	Брой служители с контролни функции	3	4	Община Добричка						

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

	Извършване на периодични обучения на лица от общинската администрация и кметовете на кметства, общински съветници, с вменена отговорност по управление на отпадъците, включващи промените и прилагането на нормативната уредба в областта	5	Общински бюджет, ОПДУ	Подобряване на административния капацитет	Брой проведени обучения	0	5	Община Добричка							
	Обучителни семинари на длъжностни лица, свързани с подготовка на проекти за управление на отпадъците.	5	Общински бюджет, ОПДУ	Подобряване на административния капацитет	Брой проведени обучения	0	2	Община Добричка							
Осигуряване на достатъчно и надеждни данни за отпадъците	Изготвяне на регистър на видовете генерирани отпадъци, съдържащ начина на тяхното третиране, източник на образуване и бъдещо планиране за управлението им.	0		Създадена и ежегодно поддържана база данни за управлението на отпадъците	Изготвен регистър	0	1								
	Поддържане на актуални данни за събраните и предадените за оползотворяване количества на биоотпадъци, строителни отпадъци, ИУЕЕО, НУБА, негодните за употреба масла и нефтопродукти, НУГ	0		Създадена и ежегодно поддържана база данни за управлението на отпадъците	База данни за УО	0	1	Община Добричка							
	Изготвяне на актуален морфологичен анализ на смесените битови отпадъци към 2020 г., с който да се следи за вида и състава на отпадъците	10	Общински бюджет		Оценяване на постигнатите резултати от системите за разделно събиране на някои видове отпадъци	Брой изготвен морфологичен анализ	1	2	Община Добричка						
	Поддържане на регистър на площадките в Общината, на които могат да се предават за съхранение, оползотворяване или рециклиране различни потоци отпадъци	0			Контрол върху дейността	Изготвен регистър	0	1	Община Добричка						

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

<p>превъртане на обществеността във ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управлението на отпадъците</p>	<p>Изготвяне и публикуване на справки и отчети, относно процента на обхванато население от системите за разделно събиране на отпадъците, събраното количество, от тях оползотворения отпадък и предадения за обезвреждане, в т.ч. годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците</p>	0		<p>Прозрачност при управление на отпадъците</p>	<p>Брой изготвени отчети</p>	0	10	Община Добричка							
	<p>Изготвяне на нова методика за определяне на такса“ битови отпадъци“ в Общината</p>	0		<p>Ефективно и коректно определяне на таксата</p>	<p>Изготвена методика</p>	0	1	Община Добричка							
	<p>Актуализиране на наредбата за местните данъци и такси в частност за такса битови отпадъци</p>	0		<p>Ефективно и коректно определяне на таксата</p>	<p>Актуализирана наредба за такса битови отпадъци</p>	0	1	Община Добричка							
	<p>Актуализиране на наредбата за управление на отпадъците в съответствие с чл. 22 от ЗУО</p>	0		<p>Законосъобразно управление на отпадъците</p>	<p>Актуализирана наредба за УО</p>	0	1	Община Добричка							
<p>ПОДПРОГРАМА №8 ЗА ПРИЛАГАНЕ НА РАЗЯСНИТЕЛНИ КАМПАНИИ И ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ</p>								<p>ОБЩО (в хил. лв.)</p>			<p>10</p>				
<p>Организиране на различни мероприятия с участието на гражданите (ден на Земята (22 април), Световен ден на околната среда – 5 юни, Седмица на мобилността 16-22 септември, кампании за почистване на отпадъци, конкурси, свързани с управлението на отпадъците, разяснителни кампании, празненства, обществени прояви и др.)</p>	10	Общински бюджет	<p>Създадени условия за привличане на населението</p>	<p>Брой организирани мероприятия</p>	0	20	Община Добричка и местното население								

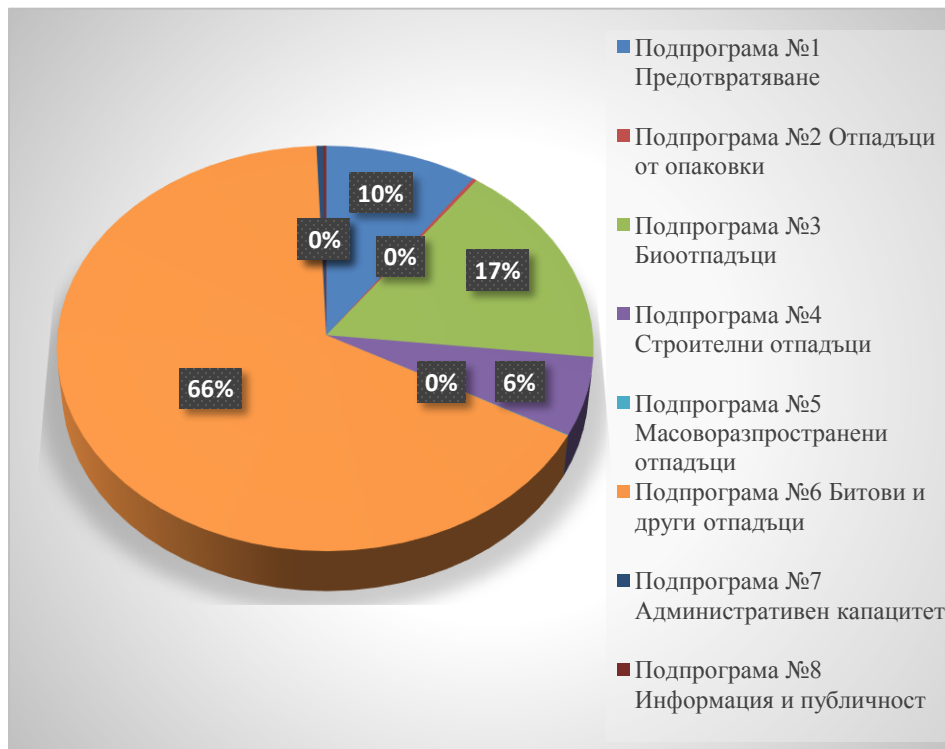

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

	Поддържане на „горещия“ телефон за подаване на сигнали, жаби, мнения и предложения, свързани с управление на отпадъците	0	Участие на гражданите при контрола на дейността	Поддържана телефонна линия	1	1	Община Добричка						
--	---	---	---	----------------------------	---	---	-----------------	--	--	--	--	--	--

Около 66% от финансовия ресурс за изпълнение на Програмата за управление на отпадъците на община Добричка са предвидени за управление на битовите и други отпадъци. На следващо място с приблизително еднакви относителни дялове са програмите за биоотпадъци, предотвратяване на образуването на отпадъци и строителни отпадъци. На последно място, но не по важност, са подпрограмите за управление на отпадъците от опаковки, масоворазпространените отпадъци, повишаване на административния капацитет и информацията и публичността.

Фигура 1. Финансово разпределение на тежестта на подпрограмите

VII. КООРДИНАЦИЯ С ДРУГИ ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

За ефективното стратегическото планиране на общинско ниво съществено значение има връзката между отделните стратегически документи. Това обвързване допринася да бъде проследена съвместимостта на целите в отделните програмни документи, за да се избегнат противоречия и несъответствия, които са предпоставка за неефективно изпълнение и непостигане на заложените цели и резултати.

Общинската програма за управление на отпадъците също е елемент от цялостната система за планиране на развитието на общината, региона и страната, поради което при разработването ѝ е проследена взаимовръзката на тази програма с други програмни документи с цел координация и съвместяване и с цел постигане на синергичен ефект от изпълнението им.

При разработване на програмата са взети предвид анализите и предвижданията, заложените цели и предвидените мерки за постигането им в следните стратегически документи в сектор „Отпадъци“: Национален план за управление на отпадъците 2014-2020, Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци (НППОО), Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г., Национален план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г., Актуализиран националният план за действие по управление на устойчивите органични замърсители 2012-2020 г., Трети национален план за изменение на климата 2013-2020 г.

Предвидените мерки в отделните подпрограми, заложените срокове, средства и източници на финансиране, отговорни институции в плана за действие са съобразени и синхронизирани и с предвижданията, приоритетите, целите, мерките на следните стратегически документи на национално, регионално и общинско ниво, които са относими и приложими за община Добричка: Национална програма за реформи на Република България в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“, Национална програма за развитие: България 2020, Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., Регионален план за развитие на Североизточен район на планиране; Областна стратегия за развитие на област Добрич за периода 2014-2020 г., Общински план за развитие на община Добричка за периода 2014-2020 г.

Заложеният финансов ресурс, необходим за реализиране на програмата, както и възможните източници на финансиране са предвидени с оглед периода на програмиране 2014-2020 г. и възможностите за ползване на средства от европейските структурни и инвестиционни фондове.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

При разработването на ПУО са взети предвид и предшестващите Програма за опазване на околната среда 2008-2012 г. и актуализациите ѝ за 2013 и 2014 г. с цел устойчивост, надграждане, предвидимост и последователност при провеждане на политиката на общината, свързана с околната среда и в частност с отпадъците на територията на общината.

VIII. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

1. *Наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците*

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА, Общинският съвет е органът, който приема стратегии, прогнози, програми и планове за развитие на общината, които отразяват националните и европейските политики за развитие на местните общности. В изпълнение на това правомощие се разработва и приема и настоящата програма, като освен приемането ѝ следва да се обезпечи и процеса на нейното изпълнение и отчитане. Наблюдението и изпълнението на ПУО е отговорност на кмета на общината.

С оглед на действащата административна структура на Община Добричка, **изпълнението на ПУО** ще се осъществява от **Дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“**, на която, съгласно действащия Устройствен правилник на общинска администрация на община Добричка, са възложени следните функции, свързани с екологията и опазването на околната среда:

- разработва планове и програми за изпълнение на държавната политика в областта на опазване на околната среда на местно ниво и организира изпълнението им и реализира законовите задължения на общината в областта на опазване на околната среда;
- организира и контролира благоустрояването и комуналните мероприятия на територията на населените места;
- контролира състоянието на околната среда и дейностите по сметопочистване и сметоизвозване, като разработва програми и реализира мероприятия за опазването ѝ.

Функции по изпълнението на програмата са възложени персонално на служителите на длъжност: **Директор на дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация, екология и опазване на околната среда“**, на **старши специалист „Опазване и възстановяване на околната среда“** и на **главен експерт „Екология и опазване на околната среда“**. Контролът върху работата на дирекцията и служителите в него се осъществява от **ресорния заместник-кмет**, на който съгласно устройствения правилник са възложени следните функции:

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- ръководи, организира и контролира работата на общинската администрация в областта на управление на отпадъците, въпроси свързани с опазването, възстановяването, възпроизвеждането и развитието на околната среда, специализираните общински предприятия и контролира приложението на наредбите на Общинския съвет, които ги регламентират;

Наблюдението и контролът са неразделна част от процеса на изпълнение/реализиране на ПУО и чрез тях се цели да се предостави на компетентните местни органи - Общинския съвет, Кмета на общината, служителите от общинска администрация, както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество) ранна информация за напредъка или липсата на напредък по постигане на заложените в програмата цели и резултати, на ефективността на нейната реализация. Получената информация се използва за целите на управлението - осъществяване на контрол и вземането на управленски решения относно продължаването, изменението, допълването или прекратяването на реализацията на съответната политика или програма.

За осъществяването на мониторинга на програмата е необходимо да се приемат и въведат в практиката на администрацията на Община Добричка **правила за мониторинг, контрол и оценка при изпълнението на програмата**, които могат да бъдат конкретно разписани за политиката по управление на отпадъците или общо за политиката по околна среда, но могат да бъдат и правила, които се прилагат от общинската администрация и по отношение на другите конкретните политики.

Правилата трябва подробно да описват отговорностите на съответните структурни звена и служители в общината за набиране на необходимата информация със съответните срокове, както и за обобщаването ѝ и подготовката на годишен отчет пред общинския съвет за изпълнението на Общинската програма за управление на отпадъците. В правилата трябва да се определят обхватът на информацията, която ще се събира, източниците на данни и графикът за предоставяне на информацията. Обхватът и източниците на необходимите данни ще се обуславят от включените в програмата цели и мерки и избраните индикатори за изпълнение на мерките и за постигане на програмните цели. Осигуряването на достатъчно и надеждни данни в единен формат за образуване, състав, събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците е от съществено значение за проследяване на напредъка при постигане на целите и осъществяване на контрол по изпълнение на мерките. За целта е целесъобразно да се изготвят въпросници (формуляри), които ще се попълват от звената, които имат отношение към изпълнение на включените в програмата мерки. С оглед на това, че за някои мерки ще се налага измерване на информираността, развитието на социалните нагласи и участието на населението и бизнеса при изпълнение на мерките за отпадъците, целесъобразно е общината да обмисли възможността за събиране на качествени данни за нивото на разбиране и участие на различни групи от населението в изпълнение на включените в програмата мерки. Това може да стане чрез социологически проучвания или анкетни допитвания.

По отношение на графика за предоставяне на информацията, свързана с текущото наблюдение на изпълнението на програмата за управление на отпадъците, подходящо е събирането и систематизирането на информацията да се извършва на база шестмесечие, след което да се обобщи и анализира за цялата година.

Източниците на информация за стойностите на индикаторите за наблюдението на изпълнението на ПУО, ще се базират на данни на Националния статистически институт, на официалната статистика на други централни, териториални държавни органи, агенции и институции, имащи правомощия и осъществяващи мониторинг и контрол на околната среда (МОСВ, ИАОС, РИОСВ), на общинската информационна система и информация от различните дирекции и отдели в общината, както и на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация. В процеса на наблюдение общинската администрация осигурява участието на организации, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

2. *Контрол и отчитане на изпълнението на програмата за управление на отпадъците*

Орган за контрол по изпълнение на Програмата за управление на отпадъците е Общинският съвет. Съгласно чл. 52, ал. 1, т.9 от ЗУО кметът на общината информира ежегодно общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

За периодичното отчитане изпълнението на програмата е предвидено да се изготвя *годишен отчет*. Изготвянето на годишния отчет ще се възложи на експерт/специалист от общинската администрация, който да събира и анализирана получената информация през предходната година и на нейна база проследява индикаторите за изпълнението ѝ. Отчетът се изготвя на достъпен език и стил и се препоръчва да включва графики, фигури, таблици, които да илюстрират напредъка по изпълнение на мерките и целите. Това е необходимо за по-доброто разбиране на съдържанието от страна на неспециалисти в областта на отпадъците и от широката общественост.

Годишният отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците съдържа информация относно: общите условия за изпълнение и промените в социално-икономическите условия в общината; действия, предприети от общината за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на програмата; създадени механизми за събиране, обработка и анализ на данни; преглед на проблемите, възникнали в процеса на изпълнение на програмата през съответната година, и предприетите мерки за преодоляването им; резултати от извършени оценки и тематични допитвания към края на отчетната година; напредък по изпълнение на целите и мерките в програмата; заключение и приложения.

Годишният отчет се публикува на официалната страница на общината за информиране на обществеността и заинтересованите страни.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на Община Добричка. В процеса на изпълнение на политиката, свързана с управлението на отпадъците на територията на общината са въввлечени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, организации, административни звена, общности (групи) от различни юридически и физически лица, които имат конкретен интерес във връзка с реализацията на тази публична политика и са нейни поддръжници или противници. С помощта на партньорството може да се осъществи целенасочено взаимодействие между тях, което ще гарантира успешното ѝ изпълнение и постигане на заложените цели. Главната цел на действията за прилагане на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на тази политика относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на нейната реализация.

Сайтът на общината (<http://www.dobrichka.bg/>) трябва да се актуализира непрекъснато, тъй като той е основен източник за информация, относно развитието на общината и дейността на общинската администрация, свързана с изпълнение и отчитане на стратегическите политики и документите за изпълнението им и в частност политиката по управление на отпадъците.

Ефективен канал за информация са и презентационните материали и брошури, като се препоръчва такива да бъдат залагани като средство за информация и публичност във всички проекти, които ще се изпълняват и са включени в Плана за действие към програмата и Общинския план за развитие на община Добричка 2014-2020 г. В допълнение, за прилагане принципа на партньорство, е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения с цел увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на програмата и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и други подходящи форми на участие.

3. Процедура за актуализация на програмата

Съгласно чл. 52, ал. 3, т. 2 от ЗУО, Програмата за управление на отпадъците се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия:

- в резултат от въздействието на „външни“ фактори - например промени в изискванията на европейското и българското законодателство, които налагат промяна в поставените в програмата стратегически и специфични цели и в съответните програмни мерки;
- в резултат на фактори, свързани с изпълнението - значително изоставане в изпълнението на програмните мерки и/или липса на напредък за постигане на целевите индикатори въпреки изпълнението на програмните мерки, което налага прилагането на

ДОБРИЧКА ОБЩИНА

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

допълнителни мерки към вече приетите или замяна на някои от приетите мерки, които не дават очаквания предварително резултат.

Целесъобразно е с оглед значението на изпълнението на целите в общинските програми за управление на отпадъците за изпълнение на националните цели, които страната докладва пред ЕК, да се изготви междинна оценка на програмата след изтичане на тригодишен срок от нейното изпълнение, която ще посочи тенденциите и степента на изпълнение на програмните цели след края на 2017 г. В съответствие с изводите от междинната оценка може да се извърши актуализация на програмата, ако се налага. Ако обаче в резултат на промени в обстоятелствата се налага да се направи актуализация в друг времеви период, то тя може да се извърши по всяко време от изпълнението на общинската програма за управление на отпадъците. Процедурата за актуализация на общинската програма за управление на отпадъците следва процедурата за разработване и одобрение на програмата. Актуализацията на програмата също трябва да премине през обществени консултации и да се приложи законодателството за екологична оценка на планове и програми, след което да се одобри от Общинския съвет и да се публикува за информация на обществеността.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Анализи на състоянието на управлението на отпадъците

1.1. Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи

1.1.1. Анализ на националната и общинската нормативна рамка

Като страна член на ЕС, България е задължена да спазва и прилага общата политика на ЕС свързана с околната среда, която включва и отпадъците като фактор влияещ върху състоянието ѝ. Европейските стратегически документи от последните години променят философията и подхода към отпадъците - от целенасочено управление на отпадъците като фактор, увреждащ околната среда, към политика на предотвратяване на тяхното образуване и ефективното им използване като ресурси. В тази връзка и законодателството на Съюза в сектора търпи бурно развитие, като от по-общи разпоредби през 70-те години, целящи намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда, днешният законодателен пакет съдържа конкретни изисквания и количествени цели за намаляване депонирането на отпадъци, за рециклиране и оползотворяване на специфични отпадъчни потоци и за предотвратяване образуването на отпадъци.

Обсъждат се и има голяма вероятност за промени в европейското законодателство в сектор отпадъци, целящи още по-висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве, както и преход от управление на отпадъците към устойчиво управление и по-ефективно използване на ресурсите и по-конкретно се очаква да бъдат приети:

- допълнителни ограничения относно депонирането на отпадъци;
- специални разпоредби за намаляване на употребата и предотвратяване на отпадъци от полиетиленовите торби за еднократна употреба;
- ограничения за изгаряне на отпадъци, които могат да бъдат рециклирани;
- въвеждане на по-високи цели за рециклиране на битовите отпадъци и особено на пластмасовите отпадъци;
- въвеждане на количествени цели за предотвратяване на образуването на отпадъци, особено за пластмасови, битови/хранителни и опасни отпадъци;
- по-високи цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъци от опаковки, ИУМПС.

Основният нормативен документ в сектор „Отпадъци“ е *Директива 2008/98/ЕО* на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви, известен също като Рамковата директива за отпадъците или РДО. Преработената Рамкова Директива за отпадъците се прилага от 12 Декември 2010 г. и въвежда нови разпоредби с цел стимулиране на предотвратяването на образуване на отпадъци и рециклирането като част от йерархията на отпадъците, изясняването на ключови понятия, като дефинициите за отпадък, оползотворяване и обезвреждане, както и

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

установяване на подходящи процедури, приложими за странични продукти и край на отпадъка.

Задача на държавите-членки е да приложат европейското право в областта на околната среда като отчитат спецификите на съответната държава, свързани със законодателството, административни структури, регионални или местни условия или някаква друга причина. Съгласно чл. 40 на Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕО тя трябва да бъде транспонирана от държавите-членки до 12.12.2010 г.

Редица други директиви регулират специфичните потоци от отпадъци - например, отпадъци от титаниев диоксид, опаковки и отпадъци от опаковки, полихлорирани бифенили (ПХБ) и полихлорирани терфенили (ПХТ), отпадъчни батерии и акумулатори, канализационен шлам, излезли от употреба превозни средства (ИУПС), отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) и ТОЗ (трайни органични замърсители).

Една последна група от директиви регулира операциите по третиране на отпадъците: изгаряне, съвместно изгаряне на отпадъци и депониране на отпадъци чрез заравяне. Регламент (ЕО) № 1013/2006 покрива трансграничните превози на отпадъци.

Задължението на държавите членки за създаване на план за управление на отпадъците е указано в Директива 2008/98/ЕО от 19 ноември 2008 г. за отпадъците, която отмени предходните определени Директиви.

Директивата е приложима спрямо всяко вещество или предмет, които са изхвърлени от своя притежател, или които техният притежател възнамерява или се изисква да изхвърли. Тя не е приложима обаче спрямо газообразните и течни отпадъци или спрямо определени категории отпадъци (например, радиоактивни отпадъци) и други групи отпадъци (отпадъци от миннодобивни индустрии, животински трупове и селскостопански отпадъци, отпадни води).

Съгласно член 13, държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за да гарантират, че управлението на отпадъците се изпълнява без да застрашава човешкото здраве, без да уврежда околната среда и по-специално без риск за водите, въздуха, почвите, растенията или животните, без да причинява смущения от шум или миризми и без да засяга по неблагоприятен начин околната извънградска местност или местоположения, представляващи специален интерес.

Други ключови цели на Директивата за управление на отпадъците са изложени в чл. 4 (йерархия на отпадъците) с последващи разпоредби за превенция на отпадъците (член 9) и за повторната употреба, оползотворяване и рециклиране (членове 10 и 11), и изискванията за депониране на отпадъци (член 12).

Йерархията на отпадъците представя общ приоритетен ред на най-добрите цялостни становища за околната среда в законодателството и политиката по отпадъците. Най-висок приоритет се дава на превенцията на отпадъците, следвана от подготовката за повторна употреба, рециклиране или друг вид оползотворяване, напр. оползотворяване за енергийни цели. Оптималното окончателно депониране е в дъното на тази йерархия. Целта на въвеждането на йерархията за отпадъците е да отдели икономическия растеж от

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

негативните въздействия върху околната среда вследствие на използването на природните ресурси и превръщането на ЕС в едно „рециклиращо” общество.

При планирането на дейностите по управление на отпадъците се прилагат като *критерии за съобразност на предлаганите решения* следните принципи:

- **“Предотвратяване”** - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- **“Разширена отговорност на производителя”** и **“замърсителят плаща”** –лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- **“Превантивност”** – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- **“Близост”** и **“самодостатъчност”** – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близо до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- **„Участие на обществеността“** – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Рамковата директива за отпадъците определя различни форми на третиране, относими към управлението на отпадъците. Тя прави разграничение между оползотворяване (определено като „всяка операция, главният резултат от която е, че отпадъците служат за полезна цел, заменяйки други материали, които иначе биха били използвани, за да изпълняват определена функция, или подготовката на отпадъците за изпълняване на подобна функция, в съоръжението, или в по-широки граници на икономиката”, от рода на рециклиране и изгаряне с оползотворяване на енергия) и депониране (форми на депониране на отпадъци, при които ресурсите на отпадъците не се оползотворяват, от рода на изгаряне без оползотворяване на енергия и депониране).

Превенцията на отпадъците, като ключов стратегически елемент от европейската политика по отпадъците, става все по-важна. Ясно е, че генерираното количество отпадъци нараства всяка година. Тъй като една от основните цели на ЕС е да гарантира икономическия растеж и просперитет, наложително е икономическият растеж да не се ограничава от генерирането на отпадъци. Инициативите за превенция на отпадъците са насочени не само към промишления сектор чрез насърчаване на ползването на по-чиста технология, но и към училищата и частните домакинства чрез кампании за повишаване на осведомеността.

Оползотворяването на отпадъците допринася както за усвояване на ресурсите, съдържащи се в отпадъците, така и за спестяване на непокътнатите природни суровини.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Рамковата директива за отпадъците, както и някои директиви на Европейския съюз за специфичните потоци от отпадъци включват конкретни цели за оползотворяване, рециклиране и повторна употреба. Преглед на общите и конкретни цели и съответните години, през които последните следва да бъдат постигнати, е представен в следващата таблица 9.

Таблица 9. Цели в законодателството на ЕС за отпадъците

Вид отпадък	Година	Минимално Оползотворяване	Минимално рециклиране	Степен на събиране
Опаковки	2008	60%	55%	
Автомобили	2015	95%	85%	100%
Електроника	2006	70%	50%	Мин. 4 кг ./жител годишно
Батерии	2011		50 % до 70 % (ефикасност)	
	2012			25%
Гуми	2016			45%
	2006	0 депа за гуми		
Биологични отпадъци, отклонени от депата за отпадъци	2006	Намаляване до 75 % спрямо нивото от 1995 г.		
	2009	Намаляване до 50 % спрямо нивото от 1995 г.		
	2016	Намаляване до 35 % спрямо нивото от 1995 г.		
Комунално- битови Отпадъци	2015	Разделно събиране: като минимум: хартия/метал/пластмаса/стъкло		
	2020	50 % рециклиране на комунално-битовите отпадъци		
Отпадъци от строителство или разрушаване	2020	70 % рециклиране/ оползотворяване на материалите от отпадъците от строителство или разрушаване		

Източник: Регламенти и Директиви на ЕС

Създадената с приетия през 2003 г. **Закон за управление на отпадъците** (Обн. ДВ. бр. 86 от 30 септември 2003 г. и неколкратно изменян и допълван частично и непълно) правна рамка относно управление на отпадъците в страната, следваше да се преосмисли и осъвремени в контекста на изискванията на новата директива. Анализът на естеството и обхватът на необходимите промени показва, че тяхното въвеждане налага изготвянето на изцяло нов закон и не може да бъде осигурено чрез изменение и допълнение на съществуващия Закон за управление на отпадъците. Новият закон беше приет и обнародван в ДВ. бр. 53 от 13 юли 2012 г. и влезе в сила от 13.07.2012 г. Той цели:

- хармонизиране на изискванията на националното законодателство с изискванията на ЕС в областта;
- разширяване обхвата на съществуващите системи за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали, в т.ч. отпадъци от опаковки;
- създаване на механизми за финансиране;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

➤ засилване на партньорството между общините при изграждане на система от регионални съоръжения;

➤ ограничаване на рисковете за околната среда при транспортиране и третиране.

Законът съдържа основно промени, насочени към:

➤ формулиране на ясни задължения за кметовете на общини за управление на битовите отпадъци.

Прилага се нова 5-степенна йерархия при управление на отпадъците:

1. Предотвратяване на образуването на отпадъци

2. Повторна употреба

3. Рециклиране

4. Оползотворяване за получаване на енергия

5. Обезвреждане чрез депониране

Тя определя предотвратяването на образуването на отпадъци като първи приоритет и изисква повторната употреба и рециклирането на материалите да бъдат предпочетени пред оползотворяване на отпадъците за получаване на енергия. Отклонения от тази йерархия се допускат за специфични потоци от отпадъци, когато това е оправдано по причини, като техническа пригодност, икономическа перспективност и опазване на околната среда. В тази връзка се изисква разработване на програма за предотвратяване на отпадъците за общината.

Действащият Закон за управление на отпадъците прецизира задълженията на кметовете на общини за управление на отпадъците, като въведе изисквания за постигане на цели за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци. Кметовете на общините се задължават да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци, строителни отпадъци, отпадъци от черни и цветни метали и други, във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители, на територията на общината. Законът запази съществуващите изисквания за създаване на сдружения на общини с цел изграждане и експлоатация на обща инфраструктура за третиране на битови отпадъци, но бяха приети разпоредби, детайлизиращи този процес. Запазиха се съществуващите отчисления за битови и строителни отпадъци, обезвреждани на регионални и общински депа, като се предоставиха по-големи възможности на общините за разходване на събраните средства. Законът предвиди стимули за общините за достигане на по-високи нива за рециклиране на отпадъците чрез намаляване на отчисленията.

Въвеждат се задължителни за постигане цели, свързани с:

- **подготовката за повторна употреба и рециклиране** на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса, и ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35% от общото количество на същите отпадъци, образувани в България през 1995 г.;

- **системите за разделно събиране на битовите отпадъци** от домакинствата трябва да обхващат най-малко 6 000 000 жители на територията на страната, като

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

задължително включват всички населени места с население, по-голямо от 5000 жители, и всички курортни селища;

- **рециклиране и оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци** в количество най-малко 70% от общото им тегло.

Облекчени са процедурите по издаване на разрешения за дейности с отпадъци с цел намаляване на административното натоварване на бизнеса. Създадени са ясни правила за кандидатстване и получаване на разрешение.

Законът запази съществуващите изисквания към дейностите и площадките за черни и цветни метали, приети с последното изменение на отменения Закон за управление на отпадъците през 2011 г., в т.ч. разполагане на площадките единствено в индустриалните зони на населените места и въведе допълнителни ограничения към предаването на отпадъци от черни и цветни метали срещу заплащане от физически лица и забрана за разплащане в брой по сделки с такива отпадъци.

Законът цели подобряване на контрола върху дейностите с отпадъци от черни и цветни метали и ограничаване на възможностите за предаване на отпадъци с неясен произход от физически лица.

Законът определи дейностите с отпадъци, за които се изисква разрешение, условията за кандидатстване и неговото издаване, отказване, изменение и отнемане. Разшири се обхватът от дейностите, за които не се изисква разрешение чрез замяната му с регистрационен режим, като тази промяна засяга основно дейностите по оползотворяване на неопасни отпадъци в случаите, определени с Директива 2008/98/ЕС. Прецизираха се условията за регистрация и прекратяване на регистрацията и се въведе принципът на мълчаливо съгласие за всички регистрационни режими. Запази се съществуващият разрешителен режим за всички дейности с опасни отпадъци.

Предвиди се разработването и приемането на основните стратегически документи - Национален план за управление на отпадъците и на Програма за предотвратяване образуването на отпадъци.

Законът за управление на отпадъците освен изискванията на РДО въведе и изискванията на редица директиви, които са изчерпателно изброени в §2 от Допълнителните разпоредби.

Законът за управление на отпадъците регламентира следните задължения и отговорности на кмета на общината:

1. организира управлението на битовите и строителните отпадъци, образувани на територията на общината, съобразно изискванията на ЗУО и приета от общинския съвет наредба;

2. осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, притежаващи разрешение по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по отпадъци, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

3. отговаря за осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
4. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
5. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
6. избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
7. организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
8. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
9. организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
10. изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 от ЗУО на общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1 и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;
11. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 от ЗУО, и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
12. разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
13. осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;
14. почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12 от ЗУО;
15. осигуряването на информация на обществеността за изпълнението на всички задължения и отговорности вменени му от ЗУО чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
16. поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

17. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им;

18. организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране по чл. 19, ал. 3, т. 6 от ЗУО, като сключва договори при условия и ред, определен с решение на общинския съвет.

За ефективното изпълнение на задълженията на органите на местно самоуправление и местна администрация регламентирани в ЗУО, Общинският съвет на основание чл. 22, ал. 1 от ЗУО приема **наредба, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на своя територия**, разработена съгласно изискванията на закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

Към настоящия момент в Община Добричка са приети и действащи следните наредби, които съдържат разпоредби свързани с дейностите по управление на отпадъците, като всички те са публикувани и достъпни за гражданите и заинтересованите лица, органи и организации на интернет страницата на общината в секция „Общински съвет“ – подсекция „Наредби, правилници“:

1. *Наредба №6 за управление на дейностите по третиране на отпадъци и поддържане чистотата на територията на Община Добричка, гр. Добрич (приета с Решение №357/28.04.2005 г. на Добрички общински съвет и влязла в сила от 01.07.2005 г.);*
2. *Наредба №8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Добричка, град Добрич (приета с Решение №34 от 31.01.2008 г. на Добрички общински съвет, гр. Добрич, последно изм. и доп. с Решение №1040 от 18.12.2014 г. на ОбС, в сила от 06.01.2015 г.).*

Приетата Наредба №6 за управление на дейностите по третиране на отпадъци и поддържане чистотата на територията на община Добричка не съответства с чл. 22 от приетия нов ЗУО. По тази причина в момента се разработва нейна актуализация, която да отговаря на нормативните изисквания.

Наредба №8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Добричка е необходимо да се измени в съответствие с новите разпоредби на чл. 67, ал. 2 в сила от 01.01.2015 г. Промяната следва да се отрази в Глава втора Местни такси, Раздел I, Такса за битови отпадъци.

1.1.2. Програмни документи на национално и общинско ниво

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) е план на прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им, доколкото е възможно. Успешното изпълнение на плана ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси.

НПУО е част от цялостната национална система за планиране. При разработване на плана са взети предвид основните постановки на Националния стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г., Националния стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г., както и проекта на Национален план за управление на утайките от ПСОВ. НПУО е разработен и в тясна координация с Третия национален план за изменение на климата, 2013-2020 г., и по-конкретно в частта, отнасяща се до емисии на парникови газове от Сектор „Отпадъци“. Взети са предвид и предвижданията на Националната програма за реформи на Република България в изпълнение на Стратегия „Европа 2020“, Национална програма за развитие: България 2020, Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г. и Националния план за действие по управление на устойчивите органични замърсители 2012-2020 г.

НПУО е напълно съобразен с основните цели в европейското екологично право в сектор „Отпадъци“ и съдържа ключови цели, за постигането на които в НПУО и НППОО са предвидени програми от мерки.

За първи път в България бе разработена и **Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци** (НППОО) в съответствие с изискванията на РДО и на чл. 50 от ЗУО. НППОО е неразделна част от НПУО и определя мерки за прилагане на най-високото ниво в йерархията на управление на отпадъците.

НПУО и НППОО, като неразделна негова част, са разработени за периода 2014–2020 г. Крайният срок на плана съвпада с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

Общините са отговорни за събирането на отпадъците на тяхната територия, като извършват тази дейност самостоятелно или чрез регионални сдружения. По силата на чл. 52 от ЗУО те са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО, включително на ППО, която по силата на ЗУО е неразделна част от НПУО.

Поднормативната рамка за прилагане на ЗУО и списъци с действащи европейски директиви по отношение управлението на отпадъците са представени в **Раздел Приложения, точка 3 Друга информация.**

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

С решение № 64 от 27.03.2008 г. на Добрички общински съвет е приета **Общинска програма за опазване на околната среда**, с неразделна нейна част за управление на дейностите по отпадъците на община Добричка с първоначален период на действие 2008-2012 г., след което е актуализирана и е променен периода на действие до 2015 г.

По отношение на изпълнението на програмата не са изготвяни отчети за изпълнението ѝ.

Изготвянето и приемането на такива отчети за изпълнението на програмата за опазване на околната среда е необходимо, за да се констатира на годишна база изпълнението ѝ. Препоръчва се в тяхното съдържание да са включени конкретни и точни данни, да се правят съпоставни сравнения на данни и постигнати резултати с предходни години, да се формулират оценки и изводи, конкретни предложения за промени и действия по изпълнението на програмите.

Настъпилите промени в законодателството по управление на отпадъците и изтичането на периода на действие на съществуващата **Общинска програма за опазване на околната среда** на Община Добричка до 2015 г. налагат и разработването и приемането на настоящата програма.

1.2. Анализ на отпадъците

Анализът на битовите отпадъци е ключов анализ за разработването на общинската програма и дава отговор на следните въпроси:

- Какви са количества и тенденциите на различните потоци отпадъци в общината за анализирания период;
- Какви са количествата образувани отпадъци в общината и каква е нормата на натрупване;
- Какъв е морфологичният състав на образуваните битови отпадъци в общината;
- Какви са количествата повторно използвани, рециклирани, оползотворени и обезвредени битови отпадъци за разглеждания период и какви са тенденциите в третирането на битовите отпадъци;
- Каква е степента на изпълнение на целите, които са поставени пред общината в съответствие с националното законодателство и разпределението на ангажиментите между общините в дадено РСУО в съответствие с одобреното споразумение.

1.2.1 Анализ на битовите отпадъци

Съгласно Допълнителните разпоредби на ЗУО битови отпадъци са “отпадъците от домакинствата” и “подобни на отпадъците от домакинствата” (това са отпадъците, образувани от домакинствата и отпадъците, образувани от фирми и други организации, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, с изключение на производствените отпадъци и отпадъците от селското и горското стопанство). На

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

територията на община Добричка се образуват различни по характер и вид отпадъци. Тенденциозното им нарастване или пък намаляване е зависимо от няколко фактора: разположение на населените места, инфраструктура, плътност на застрояване, брой на населението в тях, дейността на населението като източник на образуването, икономическото положение в сравнение с това в страната.

Информацията за количество генерирани битови отпадъци по населени места в общината се предоставя от оператора на регионалното депо за отпадъци и от общинска администрация Добричка. Основните източници на битови отпадъци са: приблизително 80% от населението и около 20% от търговски, административни, социални, фирмени и други подобни обекти.

В община Добричка е въведена система за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци от населените места от общината до регионалното депо за неопасни отпадъци в с. Стожер, община Добричка, обслужващо общините от регион Добрич: Добрич-град, Добричка, Никола Козлево, Крушари, Шабла, Тервел, Каварна, Генерал Тошево и Балчик.

По територия общината е най-голямата в страната и има 68 селища. В системата за организирано събиране и извозване на битовите отпадъци са обхванати всички 68 села, т.е. включени в системата за събиране са 100% от населените места, а относителният дял на населението, обхванато в организирана система за събиране и транспортиране на БО е 100%.

Честотата на събиране на отпадъците е различна спрямо броя на населението и сезона. Най-често се събират отпадъците през лятно-есенния период, когато се генерира най-голямо количество битови отпадъци. Като цяло селата се посещават 2-3 пъти месечно.

До март 2015 г. битовите отпадъци да се транспортирали и депонирани в депото за неопасни отпадъци до с. Богдан, община Добричка, което е собственост на община град Добрич.

Въпреки че всички микросметища по населените места са закрити и е забранено изхвърлянето на битови отпадъци на тях, все още общината организира годишно две сезонни почиствания (пролетно и есенно), подравнявания и епизодично разстилане и запръствяване на селските депа. Мярката е необходима поради честото нарушаване на забраната, въпреки че във всички села са поставени съвременни съдове тип „Бобър“ за събиране на битови отпадъци.

Количество на събраните битови отпадъци

Важен показател за управление на отпадъците е **нормата на натрупване на отпадъците**, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Образуваните битови отпадъци на човек от населението в България варират в границите между 475 и 380 кг/жител/година, докато събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население намаляват от 463 до 376 кг/жител/година.

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Приближаването на стойностите на тези показатели показва значителното нарастване на дела на обслужваното население и доближаването му до 100%. – съгласно НПУО 2014-2020 г.

От проучване, извършено през четирите сезона на 2001 г., в рамките на проект за оптимизиране на системите за събиране и транспортиране на отпадъците в различни региони на страната са установени норма на натрупване и обемно тегло, посочени в следната таблица:

Таблица 10. Средна норма на натрупване на отпадъците

Показател		Брой на жителите на населеното място			
		До 3 000	От 3 000 до 25 000	От 25 000 до 1 000 000	Над 1 000 000
Норма на натрупване	кг/ж/ден.	0,40-0,50	0,90-1,00	1,05-1,15	1,15-1,25
	кг/ж/год.	150-180	330-365	380-420	420-455
	l/ж/ден.	1,05-1,45	2,30-2,85	3,10-3,85	3,95-5,00
	м ³ /ж/год.	0,40-0,55	0,85-1,05	1,15-1,40	1,45-1,80
Обемно тегло	кг/м ³	340-380	350-390	300-340	250-290

Източник: Проучване, извършено през четирите сезона на 2001 г., в рамките на проект за оптимизиране на системите за събиране и транспортиране на отпадъците в различни региони на страната.

Информация за събраните количества смесени битови отпадъци и нормата на натрупване за общината, областта и страната е представена в таблицата по-долу.

Таблица 11. Събрани смесени битови отпадъци и норма на натрупване в община Добричка

Показател	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Количество смесени битови отпадъци (в т.) в община Добричка	4144	4646	5146	4909	3801
Средногодишно население (в ж.) в община Добричка	24 078	21 989	21 680	21 398	21 203
Норма на натрупване (в кг./ж./год.) в община Добричка	172,11	211,29	237,36	229,41	179,27
Норма на натрупване (в кг./ж./год.) в Област Добрич	625	421	407	485	-
Норма на натрупване (в кг./ж./год.) в България	404	376	347	434	-

Източник: Община Добричка, НСИ

Данните за количеството на събраните смесени отпадъци за периода 2010-2014 г. са с възходяща тенденция до 2012 г., след което намаляват през 2013 и 2014 г. Намалението на количеството на отпадъци пряко кореспондира и с тенденцията на намаление на населението.

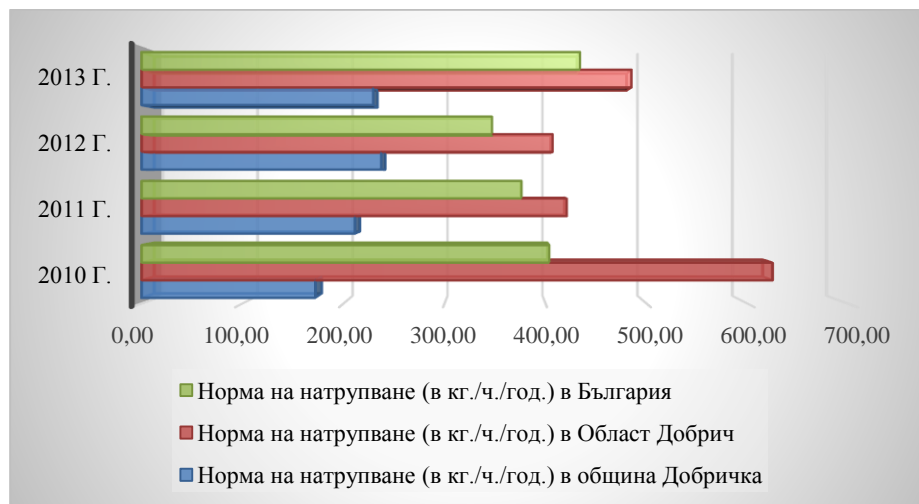

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Фигура 2. Количество смесени битови отпадъци (в т.) в община Добричка⁴

При сравнителната съпоставка на данните за нормата на натрупване на отпадъците в общината се вижда, че тя е значително по-малка от тази за областта и страната и се увеличава с течение на годините в периода 2010-2012 г., а след това намалява през 2013 и 2014 г.

Фигура 3. Сравнителна съпоставка на нормата на натрупване в общината, областта и страната⁵

В национален план се очаква рязко намаляване в близките години на количествата депонирани битови отпадъци, тъй като до две години в голяма част от регионите в страната е предвидено въвеждане на съоръжения за сепариране и оползотворяване на битовите отпадъци. В посока на бързо намаляване на депонираните битови отпадъци за сметка на оползотворените е и въведената такса за депониране на битовите отпадъци, която нараства значително в годините.

⁴ Източник: Община Добричка, НСИ

⁵Източник: Община Добричка, НСИ

Морфологичен състав на отпадъците

С цел осигуряване на единен и аргументиран подход при осъществяването на прогнозите за битови отпадъци през 2012 г. МОСВ утвърди *Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци*. В методиката се извеждат 5 групи населени места и следните референтни норми на натрупване за всяка група, приложими до 2015 г., както е представено в таблицата по-долу.

Таблица 12. Норми на натрупване по групи населени места

Групи населени места	над 150 хил.	50-150 хил.	25-50 хил.	3-25 хил.	под 3 хил.
Норма на натрупване	410.3	349.6	334.9	295.5	241.7

Източник: МОСВ, НПУО 2014-2020

Община Добричка се вмества в прогнозите на нормите на натрупване в групата на населени места под 3 хил. човека.

Към септември 2015 г. за община Добричка *е изготвен окончателен доклад за морфологичния състав на отпадъците в резултат изпълнението на договор „Изготвяне на четирисезонен морфологичен анализ на битовите отпадъци генерирани на територията на община Добричка“*, сключен между Община Добричка и частна фирма. Отчетът представя проведените изследвания и анализи на състава на битовите отпадъци, генерирани от представители на населените места тип села, в рамките на четири годишни сезона. Изпълнението на задачата е в съответствие с „Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци“, утвърдена със Заповед № РД-744/ 29.09.2012 г. на министъра на околната среда и водите. В окончателния отчет са представени подробни количествени и времеви данни за резултати от извършените пробонабирания, обобщаване и обработка на събраната информация, определяне на осреднени стойности за обемно тегло, морфологичен и фракционен състав за изследваните обекти.

Морфологичен състав се определя за всеки сезон. Определянето на морфологичния състав на отпадъците се извършва чрез ръчно сортиране и определяне на количествата и процентното съдържание на следните видове отпадъци:

- Хранителни отпадъци;
- Хартия;
- Картон;
- Пластмаси;
- Текстил;
- Гуми - всички видови продукти от гума, с изключение на автомобилни гуми;
- Кожи;
- Градински отпадъци;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Дърво;
- Стъкло;
- Метали;
- Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
- Опасни отпадъци от бита, в т.ч. - батерии и акумулатори; абразивни прахове, аерозоли, препарати за почистване на стъкло, белина, препарат за отпушване на тръби, лекарства с изтекъл срок, шампоани, продукти от автомобили (антифриз, спирачна течност, бензини и други разтворители), пестициди, препарати против насекоми, хербициди, торове и др.;
- Други.

Определянето на групите генератори за целите на изследването е съобразено с цитираната по-горе методология, при отчитане на специфичните условия за общината.

Водещо е селското стопанство: земеделие - зърнено-житни, технически и маслодайни култури (главно пшеница, слънчоглед и царевица) и животновъдство. Структурата на промишлеността в общината се определя и от хранително-вкусовата (производство на растителни масла и колбаси, наличие на кланици, мелници и мандри), леката промишленост (дамска конфекция, обувки и кожени изделия).

Съгласно методика, е прието условно деление на населените места. Населените места на община Добричка се отнасят към V-та група населени места от 0 до 3000 жители, в които отглеждането на животни и селскостопанска продукция обуславя понижена потребителска способност.

Съгласно планираните дейности на Изпълнителя под ръководството на Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци за нуждите на анализа е необходима само 1 проба на сезон. Изследванията са извършени през четирите годишни сезона: пролет, лято, есен и зима. Целта е да се отчете сезонната неравномерност по отношение на количествените и качествените характеристики на отпадъците.

Показателят морфологичен състав характеризира количеството на отделните компоненти спрямо общото количество на отпадъците (хартия, хранителни отпадъци, пластмаси, текстил, стъкло метали, опасни отпадъци и др.). Данните за морфологичния състав са необходими *при избор на системи за разделно събиране на отпадъци или при оптимизация на въведените такива*. Има важно значение при определяне на метода за предварително третиране и обезвреждане на отпадъците, включително вида и капацитета на съоръженията.

С показателя **фракционен състав** се изразява процентното съдържание на масата на отделните компоненти в отпадъците по отношение на техните размери спрямо общата маса на отпадъците. Данните за фракционния състав са *необходими при определяне на конструктивните параметри на някои съоръжения за третирането на отпадъците* (сита, дробилки и др.).

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Обемното тегло (маса) изразява отношението на масата (теглото) на отпадъците към техния обем. Този показател е необходим при определянето на броя на съдовете за събиране на отпадъците, броя на машините за извозването им и технологичното оразмеряване на съоръженията за обезвреждането им.

На таблицата по-долу са представени данни за морфологичния състав за трите изследвани сезона за 2015 г. и са визуализирани на фигурата под нея:

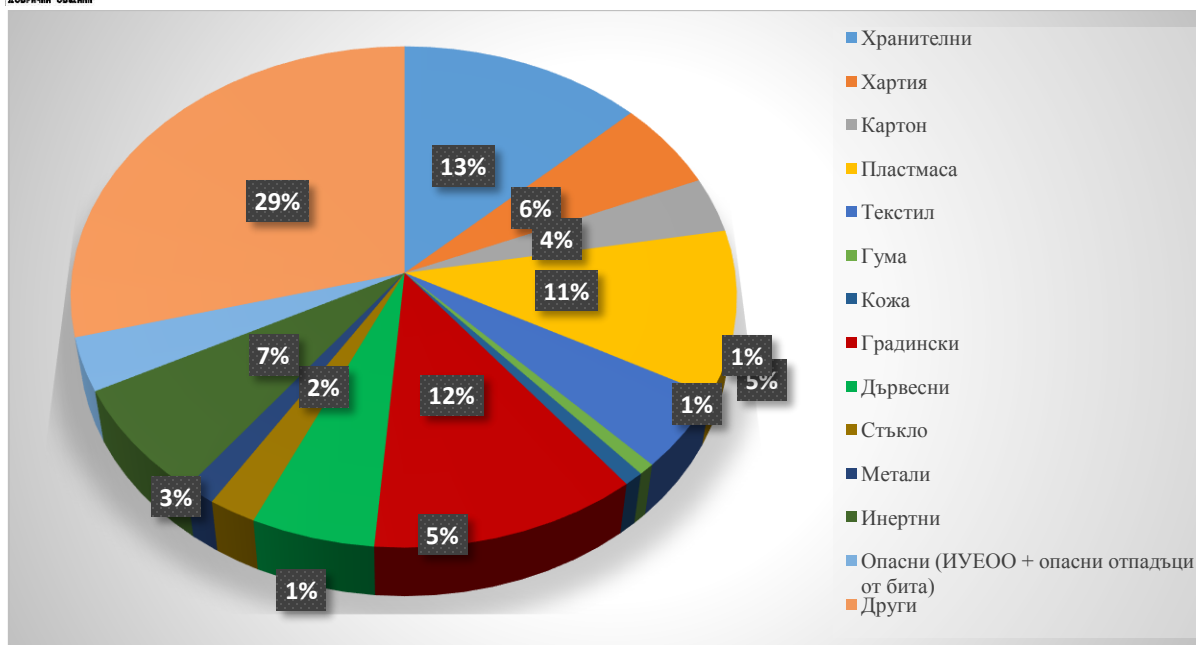
Таблица 13. Морфологичен състав на отпадъците на община Добричка за 2015 г.

Вид отпадъци	Морфологичен състав на отпадъците	Среден годишен относителен дял за община Добричка (в %)
Органични (биоразградими)	Хранителни	12,95
	Хартия	5,72
	Картон	3,56
	Пластмаса	10,54
	Текстил	5,00
	Гума	0,73
	Кожа	0,89
	Градински	11,93
	Дървесни	5,49
Неорганични	Съкло	2,13
	Метали	1,39
	Инертни	7,14
Опасни	Опасни (ИУЕОО + опасни отпадъци от бита)	3,45
Други - пепел, сгурия, пръст, тор и др.	Други	29,08

Източник: Доклади по договор между „Алара 2000“ ООД и община Добричка за изготвяне на анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци за четири сезона

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Фигура 4. Морфологичен състав на отпадъците в община Добричка⁶

Представените резултати дават възможност да се направят следните изводи:

- Хранителните, пластмасовите и градинските отпадъци са с най-високо %-но съдържание. В община Добричка все още няма изградена система за разделно събиране на отпадъците и присъствието на опаковки и обща пластмаса е показател за това;
- Делът на хранителни отпадъци е най-висок, което не е типично за този вид населени места;
- Сравнително висок е процентът на отпадъците „други“ – 29,08%, което показва че се изхвърля в контейнерите за битова смет доста пръст, пепел, сгур, които допринасят за „омърсяване“ и „омокряне“ на пробите и довеждат до невъзможност да се идентифицира произхода на отпадъка. Най-голям % от тази фракция се състои от пепел и пръст;
- Делът на отпадъците, които могат да се рециклират и ползват повторно (хартия, картон, стъкло, метали, пластмаси) е 23,34%, който е приблизително равен на този измерен за сезон есен през 2005 г. от 21,72 %, посочен в Общинската програма за опазване на околната среда на община Добричка 2008-2014 г.⁷

⁶ Източник: Доклади по договор между „Алара 2000“ ООД и община Добричка за изготвяне на анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци за четири сезона

⁷ Източник: Резултати от анализ, изготвен в рамките на проект „Мерки за управление на отпадъците за региони Бургас, Добрич и Провадия“

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Синтезирани изводи за сезонността на основни групи отпадъци са представени по-долу⁸:

- **Хранителни отпадъци.** Няма изразена сезонна зависимост, като максимален процент такива отпадъци се генерира през сезон зима, стигащ до 19,46% от пробата. Като цяло в пробите през четирите сезона се забелязва значително, доминиращо съдържание на хранителните отпадъци.
- **Отпадъци от хартия и картон.** По време на цялото изследване е извършено сезонно разпределение на хартиените отпадъци, част от които са годни за рециклиране, а другата част - основно за компостиране. Делът на картонените опаковки е относително равномерно разпределен между сезоните, като най-висок е през пролетта. Най-висок процент на хартиени отпадъци (вестници, списания, брошури, санитарна хартия, в т. ч. и памперси) са отчетени през зимата, което се обяснява с използването на хартиени отпадъци, годни основно за компостиране и лошото и мокро време, което допринася за увеличаване теглото на този отпадък. Картонените опаковки са ценен материал за спестяване на природни ресурси.
- **Гума.** Не е на лице силно изразена сезонна зависимост за този вид отпадъци, Присъствието на гумата като отпадък е отчетена във всяка една от пробите.
- **Кожа.** В община Добричка се генерират такива отпадъци, особено през сезон есен. В останалите сезони делът е приблизително еднакъв.
- **Градински и растителни.** Налице е изразена сезонна зависимост в община Добричка. Най-висок процент градински и растителни отпадъци се генерира през есента.
- **Отпадъци от дърво.** Делът на дървесните отпадъци е най-висок през есента. Минимален е процентът през зимата.
- **Отпадъци от стъкло.** В община Добричка се генерират 2,13% стъклени отпадъци, отговарящи приблизително на прогнозите, описани в Методиката - 2,7 %. Налице е изразена сезонна зависимост, като максимален е процентът през сезон зима, а минимален - през сезон пролет.
- **Инертни и строителни.** Няма ясно изразена сезонна зависимост в инертните и строителни отпадъци. Средният процент е 7,14%.
- **Метални.** За община Добричка процента на такива отпадъци е съизмерим с прогнозирания в Методиката. Най-висок е процента на метални отпадъци през лятото.
- **Опасни.** Генерираният процент опасни отпадъци като цяло е висок. Не се предават батериите, опаковките от масла и антифриз, бои и лакове, а се изхвърлят в контейнерите.

⁸ Източник: „Окончателен доклад от анализа за морфологичен състав на отпадъците на община Добричка“, изготвен от „Алара 2000“ ООД

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- **Други отпадъци.** Процентът такива отпадъци се движи в сравнително равни интервали в два от сезоните (лято и есен). Най-нисък е процентът през зимата, най-висок - през пролетта.

Фракционният анализ не показва сезонност в едрината на отпадъка. Едрината на трите фракции е равномерно разпределена и за община Добричка се движи в почти еднакви граници. Най-висок е процента на най-едрата фракция – над 150 мм – 36,40%, следван от този на най-дребната фракция – под 65 мм - 31,95% и най-малък е този на средната фракция – от 65 до 150 мм - 31,73%.

Разделно събиране на отпадъците

В община Добричка няма населено място с население над 5000 жители или такова със статут на курорт и съответно не е въведена система за разделно събиране на отпадъците. Оттук следва, че не могат да се направят изводи относно степента на изпълнение на целите за оползотворяване, рециклиране и намаляване на депонираните отпадъци.

От 2015 г. е въведена система за разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, образувано от домакинства, обществени административни учреждения, училища, търговски, промишлени, туристически и други обекти на територията ѝ.

Система за разделно събиране и транспортиране на биоразградими и биоотпадъци все още не е изградена, като няма и налични съдове и транспортни средства за това.

1.2.2. Анализ на утайките от ПСОВ

На територията на община Добричка не е изградена канализационна система и съответно ПСОВ за нея. Използват се септични ями, които са предпоставка за замърсяване на подпочвените води.

Изградена е ПСОВ за канализационната система на община град Добрич, която се намира в с. Врачанци и е собственост на община град Добрич. По тази причина анализът на отпадъците от утайки от ПСОВ е приложим за програмата за управление на отпадъците на община град Добрич, а не на Добричка.

1.2.3. Анализ на строителните отпадъци

Със ЗУО от 2012 г. се направиха значителни промени в ангажиментите на общините относно строителните отпадъци. По отношение на генерираните строителни отпадъци общината има пряк ангажимент към строителните отпадъци в малки количества, генерирани от ремонтните дейности на домакинствата. В този смисъл анализът и прогнозите са фокусира върху този поток строителни отпадъци.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Образуваните строителни отпадъци на територията на община Добричка са предимно от юридически лица от строителна дейност. Незначителна част от тях са формирани от физически лица вследствие на ремонтни дейности. Много често, населението събира смесено строителните отпадъци с битовите.

До 2009 г. постъпващите строителни отпадъци са депонирани на депото за строителни отпадъци до с. Владимирово. Няма практика за разделянето и сортирането на строителните отпадъци и обикновено са смесени с битовите отпадъци от съответния обект (ако е имало такива).

Със Заповед №138 от 16.07.2009 г. на Директора на РИОСВ гр. Варна се преустанови експлоатацията на общинско депо за неопасни (строителни) отпадъци до с. Владимирово.

След преустановяването на експлоатацията на депото, депонирането на строителните отпадъци се извършва по населени места, където същите се използват при рекултивация на нарушени общински терени. Дребни фракции строителни отпадъци са пренасочени за запръстяване на депо за битови отпадъци с. Богдан.

С въвеждането на регионалната система за управление на отпадъците строителните отпадъци се насочват към депо с. Стожер, където се рециклират.

В Раздел V от Наредба №6 за управление на дейностите по третиране на отпадъци и поддържане чистотата на територията на Община Добричка е регламентиран реда по разрешаване и контрол на дейностите по управление на строителните отпадъци и земни маси. В нея е упоменато, че всички собственици на имоти, инвеститори и строители, които имат изкопни земни маси или строителни отпадъци, се задължават да получат разрешително за движението им съобразно техния вид и указания за депото за строителни отпадъци от Дирекция "ТСУС, общинска собственост и приватизация, инфраструктура, комуникации, екология, опазване на околната среда и гражданско състояние" (сега от Дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“⁹) при община Добричка, град Добрич. За издаване на разрешение по чл.12 се подава заявление в което се посочват: количеството строителни отпадъци или земни маси/м³ вида на отпадъците (земни маси, хумус, мъртваца), строителни отпадъци и лицето, отговорно за управление на отпадъците: адрес, телефон и факс за връзка. Транспортирането на отпадъците от строителни площадки и при разрушаване и реконструкция на сгради се извършва от юридически лица, извършващи строителството или реконструкцията или от оторизирана фирма, ангажирана с дейности по извозването на базата на Договор разрешение за изхвърляне на определено количество (м³) строителни отпадъци за определено време на Депо за строителни отпадъци „Орлова могила“ (сега Регионално депо в с. Стожер). Разрешение за изхвърляне на строителни

⁹ Наредбата не е актуализирана и присъстват несъответствия с настъпилите промени в устройствения правилник и стартиралата експлоатация на депото в с. Стожер. В момента наредбата се актуализира и се очаква да се приведе в съответствие с чл. 22 от новия Закон за управление на отпадъците.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

отпадъци на Депо за строителни отпадъци с. Орлова могила (сега с. Стожер) се издава от кмета на общината след заплащане на полагаемата такса.

Липсата на депо и преустановяването на експлоатация на старото е и причина да няма конкретни данни за количеството на строителни отпадъци за периода 2010-2014 г.

Последните актуални данни са за периода до 2007 г. за депото до с. Владимирово:

Таблица 14. Количество на събраните строителни отпадъци в община Добричка

Вид на отпадъците	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.
Строителни отпадъци (в т.)	1 256	341	298	1 734

Източник: Община Добричка чрез общинско депо за неопасни/строителни отпадъци, с. Владимирово

1.2.4. Анализ на производствените отпадъци

Производствените отпадъци на територията на общината са кланици, мелници, мандра, както и „Клас олио“ ЕАД, с. Карапелит, Комбинат за птици и яйца „Зора“ ЕАД, с. Дончево и др.

Те образуват предимно отпадъци с характер на битови, специфично масово разпространени и рециклируеми отпадъци. Фирмите изготвят годишни отчети за дейностите с отпадъци, които се предоставят в ИАОС в съответствие с чл. 23, ал. 5 от Наредба №1 от 04.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Сметоизвозването на производствени отпадъци, доколкото има такива, става със собствен превоз на фирмите или чрез сключване на двустранни договори с изпълнители за извозване и депониране на отпадъците.

1.2.5. Анализ на опасните отпадъци

От 2015 г. е въведена система за разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, образувано от домакинства, обществени административни учреждения, училища, търговски, промишлени, туристически и други обекти на територията ѝ.

Общината е сключила договор с „Трансинс Технорециклираща Компания“ АД („ТТК“АД), като два пъти годишно населението ще може да предава излезли от употреба домакински електрически и електронни уреди, луминесцентни лампи. В сградите на кметствата на селата ще бъдат поставени съдове за разделно събиране на малогабаритни електрически и електронни уреди (сешоари, тостери, телефони и др.). Предаването на излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване на лицензирана компания

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

дава възможност за неговото почти пълно рециклиране и превръщането му в полезни суровини за индустрията.

В общината има отредени с решение на Добрички общински съвет пунктове за събиране и/или третиране на опасни отпадъци от домакинствата, като батерии, луминесцентни лампи и др.

- **места за смяна на отработени масла:**

- Бензиностанция “СПАРГ” - с. Стожер;
- Бензиностанция 2213 на “Петрол” АД (до лесопарк Дъбовете);
- Бензиностанция 2212 на “Петрол” АД (срещу ЗФК);
- Бензиностанция 2202 на “Петрол” АД (по ул. Калиакра).

- **места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии:**

В смесените магазини на селата: Батово, Бенковски, Ведрина, Владимирово, Дончево, Житница, Карапелит, Козлодуйци, Овчарово, Одърци, Паскалево, Плачи дол, Черна, Победа, Стефаново, Ф. Дянково.

- **стационарни събирателни пунктове за негодни за употреба акумулатори:**

Пунктове на “Феникс ресурс” ООД, Добрич: ЖК ”Север” 1; ЖК ”Строител”; ЖК ”Дружба” 1.

- **стационарен пункт за събиране и съхраняване на излезли от употреба МПС и център за разкомплектоване:** в границите на тролейбусно депо, град Добрич.

През 2009 г. от предвидените за обезвреждане 196,2 м³ негодни препарати за растителна защита, се обезвредиха 104 м³ в 21 бр. контейнера за съхранение на опасни отпадъци тип „Б-Б куб“, които са разположени на общинската площадка до с. Медово.

Налични са складове с излезли извън годност пестициди и негодни препарати за растителна защита и ББ-кубове, които подлежат на обезвреждане. Община Добричка е подала декларация за включване на общината в дейностите по проект на МОСВ „Екологосъобразно обезвреждане на негодни за употреба пестициди и други препарати за растителна защита“, който цели екологосъобразното обезвреждане на негодните за употреба пестициди. За проекта са включени складовете от 8-те населени места, а ББ-кубовете в с. Медово остават проблем за решаване на собствениците и земеделските кооперации, които ги стопанисват.

Списък на складовете за съхранение на негодни препарати за растителна защита, които подлежат на обезвреждане от МОСВ:

Таблица 15. Опасни отпадъци подлежащи на обезвреждане

№	Населено място	Количество твърди пестициди (тонове)	Количество течни пестициди (литри)
1	с. Божурово	0,3	1000
2	с. Ведрина	6,5	4000
3	с. Дончево	5,7	6000
4	с. Златия	3,0	0

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

5	с. Победа	0,5	0
6	с. Смолница	4,0	1000
7	с. Стефаново	3,0	50
8	с. Ф. Дянково	0,5	1000
	Всичко:	23,5	13050

Източник: Община Добричка

Чрез финансовата подкрепа на Швейцария МОСВ изпълнява проект, чрез който предприема действия за решаването на проблема за обезвреждане на пестицидите и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност. Дейностите по обезвреждането трябва да приключат до края на юли 2019 г.

На територията на общината няма регистрирани фирми за пускане на пазара на излезли от употреба МПС, батерии и акумулатори, електрическо и електронно оборудване, автомобилни гуми, отработени моторни масла и полимерни торбички, съгласно публичните регистри, водени и публикувани от ИАОС на следния линк: <http://eea.government.bg/bg/nsmos/waste/registri-spravki>.

1.2.6. Анализ на болничните отпадъци

В общината няма поликлиники и болници, нито данни за количествата отпадъци от хуманитарната медицина, които се отделят в лекарските кабинети.

1.3. Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци

Анализът на инфраструктурата по управление на отпадъците е един от най-ключовите анализи. Той дава отговори на следните въпроси:

- Какви са тенденциите и настоящата ситуация по отношение на осигуряване от общината на инфраструктура за отпадъци, чието управление е от компетенциите на местните власти;
- Осигурената, изградената и в процес на планиране, осигуряване и изграждане инфраструктура достатъчна ли е за третиране на отпадъците на територията на общината и за постигане на количествените цели за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, поставени пред местните власти;
- Необходима ли е допълнителна инфраструктура за подобряване на услугите и постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците, в т.ч. по потоци отпадъци;
- Какви са основните изводи и препоръки за бъдещи действия.

1.3.1. Инфраструктура за битови отпадъци

Анализът на инфраструктурата за управление на битовите отпадъци дава информация за два основни компонента на инфраструктурата:

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

1. Площадки, съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци;
2. Съдове и техника за събиране и транспортиране на битовите отпадъци.

Развитие на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци

До февруари 2015 г. на общинското депо в с. Богдан, община Добричка се депонират – смесен битов отпадък, производствен отпадък и от части строителен. Капацитетът на депото е изчерпан още през 2008-2009 г., но то се експлоатира до изграждането на регионалното депо и началото на неговата експлоатация. Депото е собственост на община Добрич-град, като община Добричка го е ползвала чрез споразумение. Депото в с. Богдан следва да се рекултивира от община град Добрич.

В периода 2012-2016 г. се изпълнява проекта „**Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич**“ по ОПОС от бенефициента община Добрич-град и нейните партньори – общините от РСУО регион Добрич, което включва общините град Добрич, Добричка, Тервел, Каварна, Балчик, Шабла, Генерал Тошево, Крушари и Никола Козлево. Стойността на проекта е **38 877 375,67 лв.**

Инвестиционният проект включва:

- ✓ Изграждането на регионално депо за неопасни отпадъци, разположено в землището на с. Стожер, включващо изграждане на инсталация за сепариране на материали за рециклиране с капацитет 41 200 т/год.; изграждане на съоръжение за компостиране с капацитет до 15 000 т/год.; изграждане на съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци с капацитет до 70 т/час, 15 000 т/год.; изграждане на склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци с капацитет съгласно КР 255 т/год.;
- ✓ Довеждаща инфраструктура до РД Стожер (в т.ч. довеждащ път с дължина 5 928,56 м специално за нуждите на РД Стожер, външно кабелно трасе БКТП-МКРУ с дължина 2 939 м и бариера със захранващ кабел за бариерата с дължина 780 м);
- ✓ Изграждане на Претоварна станция за отпадъци (ПСО) в Балчик, включваща изграждане на инсталация за сепариране на материали за рециклиране с капацитет до 11 000 т/год., изграждане на съоръжение за компостиране на зелени отпадъци с капацитет до 1 647 т/год.;
- ✓ Изграждане на Претоварна станция за отпадъци (ПСО) в Тервел.

Планиран е период на експлоатация на инфраструктурата 30 години - до 2045 г.

Основни технически характеристики и капацитет на инфраструктурата за третиране на битови отпадъци

В тази част на анализа се представят данни за съществуващата инфраструктура в общината и тази, за която се възнамерява да се изгради.

Депо за битови отпадъци

На 21.03.2015 г. официално е открит обект Регионалното депо за отпадъци, разположено на 2,5 км от с. Стожер, част от регионалната система за управление на отпадъците за регион Добрич, което обслужва и община Добричка. Основните дейности на депото са свързани с предварително третиране и депониране на отпадъците. На депото ще постъпват смесено събрани битови отпадъци от Централния район (общините Добрич, Добричка, Генерал Тошево и Крушари) и от Вътрешния район (общините Тервел и Никола Козлево) и предварително разделени отпадъци за компостиране и за депониране от Крайморския район (общините Балчик, Каварна и Шабла). Отпадъците от Вътрешния и Крайморския райони се подават от претоварни станции, съответно ПСО Тервел и ПСО Балчик. Освен битови отпадъци на площадката ще се извършва третиране на отпадъци от строителство и разрушаване (ОСР) и се предвижда временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата до предаването им за третиране от лицензирани фирми.

Съгласно част „Геотехническа“ от работния проект, на депото е планирано изграждане на три клетки, но в работна фаза е проектирана само първата клетка и проектът кандидатства само за нейното финансиране по ОПОС. Нейната площ е 30 030 м², а обемът ѝ е 240 000 м³ (при уплътняване на отпадъците до 1,0 т/ м³ капацитетът на тази клетка е 240 000 тона). Обемът на отпадъците е изчислен по профилния метод с отчитане на загубите на обем от долен и горен екран и от ежедневно запръстяване. Площта и обемът на втора и трета клетка са определени приблизително и показателите им подлежат на уточняване в работна фаза. Втората клетка е с приблизителна площ от 18 000 м² и обем 145 000 м³, а третата между 27 000 м² - 33 000 м² и 235 000 м³ - 300 000 м³ (фиг. 5).

Фигура 5. Регионално депо в с. Стожер, Добричка¹⁰

¹⁰ Презентация от откриването на депото.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Таблица 16. Етапи на експлоатация на регионалното депо

Планирани клетки	Площ ха	Тонове, хил.	Обем хил.	Години на експлоатация
1 клетка	3	240	240	2015-2022
2 клетка	1,8	145	145	2023-2028
3 клетка	3,3	300	300	2029-2043

Източник: Формуляр за кандидатстване по проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич“, финансиран по ОПОС

От таблицата следва да се направи извода, че до края на изтичането на срока на изпълнение на настоящата Програма за управление на отпадъците в община Добричка до 2020 г. и запълване на капацитета на експлоатация на изградената първа клетка до 2022 г. не следва да се предвиждат мерки за изграждане на нова клетка за третиране на отпадъците.

Използваното до март 2015 г. депо в с. Богдан е собственост на община град Добрич и община Добричка няма ангажимент за неговото рекултивиране.

Претоварни станции

На територията на община Добричка няма изградени претоварни станции. Поради изграденото Депо за отпадъци в с. Стожер, община Добричка не е необходимо изграждане на такава.

Инсталации за биоразградими и за биоотпадъци

Чрез проекта за изграждане на регионално депо в с. Стожер е изградено съоръжение за компостиране на биоразградими отпадъци с капацитет до 15 000 т/год., което стартира работа през март 2015 г.

Като цяло компостирането на открито се практикува от дълго време - представлява процес на аеробно разграждане на биоразградимите материали за производство на остатъчен продукт, наречен компост, с отделяне предимно на вода и въглероден диоксид.

Отделената от механичното третиране на РД и ПСО Балчик биоразградима фракция ще бъде подложена на компостиране. Методът на компостиране, който се изпълнява на регионалното депо е Windrow (проветряеми лехи). При нормални условия цялостното протичане на процесите на компостиране трае около 12-16 седмици (3-4 месеца). Цели се стабилизиране на биогенната фракция. Производствения процес включва: подаване на отпадъците от приемната площадка, разстилане и формиране на компостни лехи, периодично обръщане на лехите, пресяване и прехвърляне на площадката за доузряване.

Площадката за компостиране е с размери 50x100 м. Това позволява да се разположат на площадката 7 лехи. При сечение на лехата от приблизително 10,5 м² и спазване на минимален срок на компостиране от 8 седмици (за стадите мезофилен,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

термофилен и изстиване), площадката за компостиране разполага с капацитет от 44 100 м³/год., т.е. покрива изцяло годишния обем.

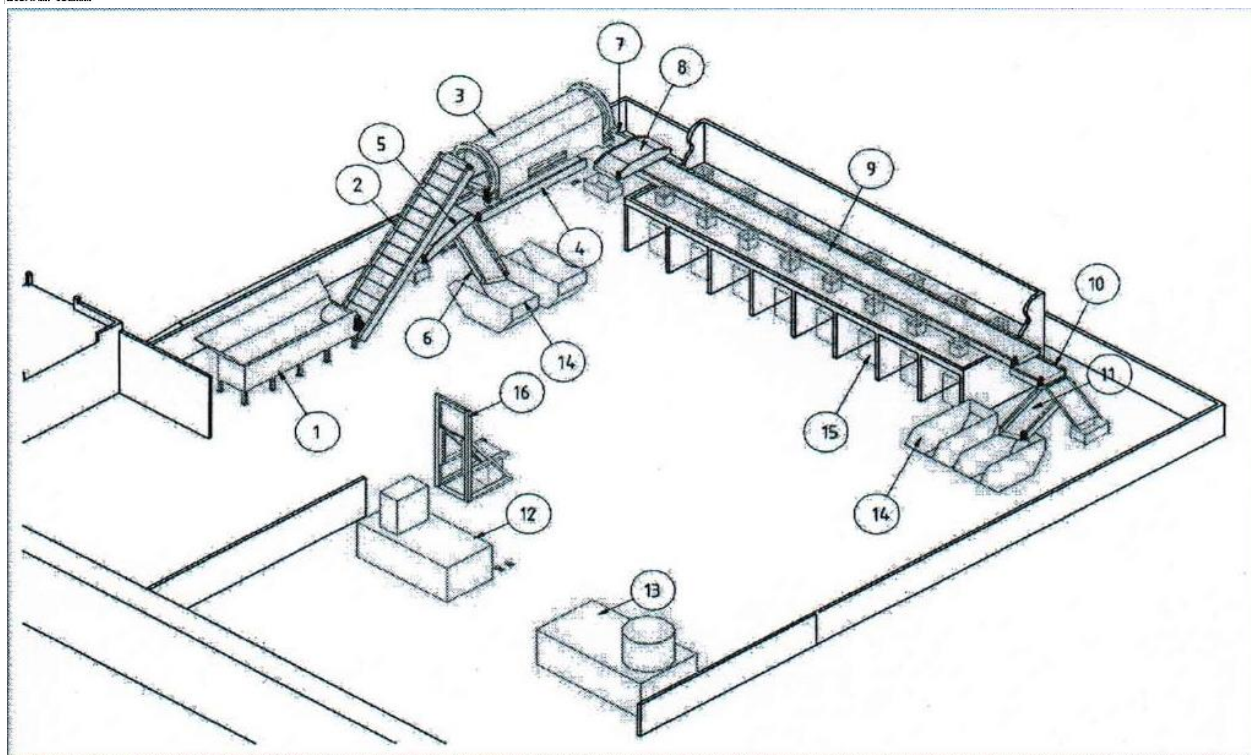
Инсталации за предварително третиране/сепариране, сортиране и други за битови отпадъци

Съоръжение за сепариране е изградено чрез проекта за регионално депо в с. Стожер.

Сепарацията на рециклируемите материали включва магнитна сепарация на черните метали преди и след барабанното сито, ръчно сепариране на хартия, картон, пластмаса (PE/PTE), стъкло (цветно и бяло), гума, кожа и накрая отделяне на цветните метали с помощта на NE-сепаратор. Подситовата фракция от барабанното сито, богата на органика, се подава за компостиране, а остатъчната фракция след технологичната линия - директно за компостиране.

С цел намаляване транспортните разходи отделените за рециклиране от хартия, картон и пластмаса се пресоват и балират. Разстановката на съоръженията е показана в аксонометрия на долната фигура.

В началото на експлоатационния период в инсталацията за сепариране ще постъпват до 36-41 хил. т/год отпадъци от общините от Централния район (общините Добрич, Добричка, Генерал Тошево и Крушари) и от Вътрешния район (общините Тервел и Никола Козлево), постепенно намаляващи до 27 400 т/год. в края на експлоатационния период на депото, отделената биоразградима фракция, която ще се подава на компостната площадка ще бъде съответно 15 000-10 000 т/год. (вкл. органична фракция от ПСО Балчик, а от 2020 г. и зелените отпадъци от ПСО Тервел), отделените за рециклиране материали се очаква да бъдат съответно 9 600 - 6 600 т/год., а остатъка за депониране 25 000 - 16 500 т/год (вкл. остатъчна фракция от ПСО Балчик).

Фигура 6. Съоръжение за сепариране в депо Стожер

Легенда:

- Поз.1 Захранващ бункер с разкъсващ вал за торби и дозиращо устройство;
- Поз.2 Наклонен гуменолентов транспортър с оребрена лента с бордюр;
- Поз.3 Барабанно сито (тромел);
- Поз.4 Коритообразен гуменолентов транспортър;
- Поз.5 Надлентов магнитен сепаратор;
- Поз.6 Коритообразен разпределителен гуменолентов транспортър;
- Поз.7 Вибромаса;
- Поз.8 Надлентов магнитен сепаратор;
- Поз.9 Плосък гуменолентов транспортър за ръчно сортиране;
- Поз.10 Вихротоков сепаратор за отделяне на цветни (NE) метали;
- Поз.11 Коритообразен разпределителен гуменолентов транспортър;
- Поз.12 Балираща преса;
- Поз.13 Мобилно барабанно сито (тромел) – опция;
- Поз.14 Контейнер;
- Поз.15 Контейнери за събиране на рециклируеми фракции от линията за ръчна сепарация;
- Поз. 16 Самосвал с рамка за изпразване на пластмасови или метални контейнери 1,1 м³

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци, които общината е осигурила за населени места над 10 000 жители

Тъй като населените места в община Добричка не надвишават население от 10 000 жители и с оглед хипотезата на чл.19, ал.3, т.10 от ЗУО не е необходимо да се осигурят площадки за предаване на разделно събрани битови отпадъци.

Към настоящия момент общината не предвижда изграждане на такива.

Площадки за изкупуване на БО от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло

Този вид инфраструктура не се осигурява от общината, а е изцяло бизнес инициатива. На територията на общината няма регистрирани фирми за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло.

Площадки/места за предаване на ИУЕЕО, излезли от употреба гуми, негодни за употреба акумулатори, отработени масла, включени в системата на организации за оползотворяване на МРО или индивидуално изпълняващи цели за МРО

Този вид инфраструктура не се осигурява от общината, а е изцяло бизнес инициатива по схемата „разширена отговорност на производителя“.

Чрез проекта за регионално депо в с. Стожер по ОПОС на площадката на депото е обособен склад за временно съхранение на опасни отпадъци, отделени при сепарацията на постъпилите за обработка битови отпадъци:

- опаковки, съдържащи блажни бои;
- опаковки от разтворители на блажни бои;
- опаковки от използвана в домакинството белина;
- опаковки от препарати срещу хлебарки и различни вредители;
- отпадъци от автомобилни батерии;
- отпадъци от портативни батерии и акумулатори;
- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване;
- живачни, луминесцентни и енергоспестяващи осветителни тела.

Отпадъците се съхраняват в подходящи контейнери в закрити складови помещения. След достигане на пределно количество за транспортиране или допустимия срок за временно съхранение отпадъците се предават за последващо третиране на лицензирани фирми.

Инсталации за оползотворяване на сметищен газ

В община Добричка няма налична такава инфраструктура. Изграденото депо в с. Стожер не включва такава инсталация.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Препоръчва се да се разгледа въпроса на заседание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците Добрич и да се вземе решение за възлагане на предварително проучване на възможностите за оползотворяване на сметищен газ от РД в с. Стожер в съответствие с изискванията на *Наредба №6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.*

Инвестицията ще има значителен многостранен ефект: от една страна ще спомогне за опазването на околната среда, от друга ще донесе икономически ползи за общините и увеличи техните приходи. Тази инфраструктура е от значение, особено за националната политика за намаляване на емисиите на парникови газове, както и за получаване на приходи в подкрепа на политиката на общината за управление на отпадъците.

Система и съдове за домашно компостиране

В община Добричка няма реализиран и не е подготвян проект за осигуряване на домакинствата с домашни компостери. Като част от регионалното депо е изграденото съоръжение за открито компостиране на разделно събрани биоотпадъци и поради това не се предвижда изграждането на друго съоръжение в общината за компостиране. Аграрният икономическия профил на общината и големият дял на отделяните хранителни и „зелени“ отпадъци от населението съгласно извършения морфологичен анализ (30,37%) налагат реализиране на проект за закупуване и изграждане на система за домашно компостиране. Планира се да се проведат проучвания относно броя и капацитета на компостерите съгласно характеристиката на домакинствата в населените места в общината и това в кои места да се въведе системата. Полученият компост се използва предимно за наторяване. Въвеждането на такава система ще намали количеството предавани битови отпадъци и съответно таксата за битови отпадъци.

Контейнери и транспортни средства за събиране на отпадъци, включително за разделно събиране на зелени и хранителни биоотпадъци и опасни отпадъци

По-долу са представени данните за наличните транспортни средства и съдове в общината.

Таблица 17. Транспортни средства за събиране на битовите отпадъци

Технически характеристики	Транспортно средство №	
	1	2
Година на производство/регистрация	2013	2014
Вид на транспортното средство	сметосъбиращ автомобил	сметосъбиращ автомобил
Брой	1	1
Собственост	Община Добричка	Община Добричка
Обем на надстройката (m ³)	22	16

Източник: Община Добричка

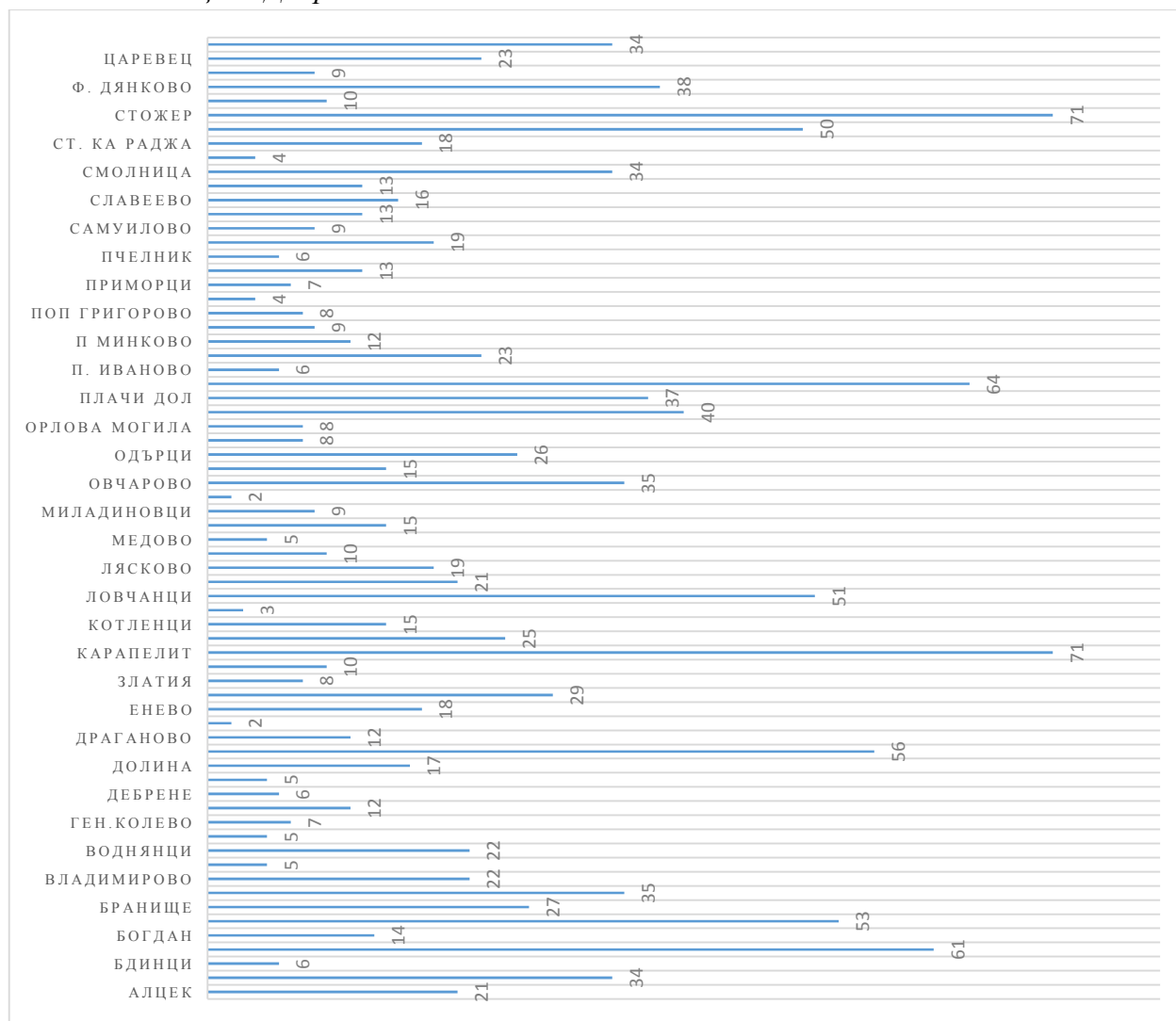
**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Таблица 18. Налични съдове за събиране на битови отпадъци на територията на община Добричка

№	Вид на контейнерите	Материал	Собственост	Обем (m ³)	Общ Брой	От които резерв	Честота на обслужване на контейнерите ¹¹ , определена по видове съдове
1.	«Бобър» 1.1 ³	Поцинкована ламарина	Община Добричка	1,1	1436	73	Еднократно, двукратно и трикратно в месеца
2.	«Бобър» 1.1 ³	Пластмасови	Община Добричка	1,1	73	6	Еднократно, двукратно и трикратно в месеца

Източник: Община Добричка

Фигура 7. Разпределение на съдовете за събиране на БО по населени места¹²

¹¹ Данните за честотата на събиране на отпадъците са попълнени на седмична база.

¹² Източник: Община Добричка

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

През 2007 г. са закупени и доставени в населените места 450 бр. кошчета за отпадъци.

От представените таблични и графични данни могат да се направят следните изводи:

- общината е осигурена с транспортни средства и съдове за събиране на битови отпадъци и не е необходимо да се предвидят нови, а само периодична подмяна на амортизираните;
- разположението на съдовете по населени места е в съответствие с броя и нуждите на населението и не се налага промяна в разпределението им към момента;
- не са налични съдове за домашно компостиране и за биоразградими отпадъци и при въвеждането на такива системи е необходимо закупуването им.

Общината е предоставила възможност за предаване на опасни отпадъци от общността чрез кампания, която се провежда два пъти в годината за събиране на опасни отпадъци съвместно с частна фирма.

Все още има налични 8 бр. складове с пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност, които се съхраняват в Б-Б кубове и са потенциален риск за околната среда. Те са разположени в следните населени места: Божурово, Ведрина, Дончево, Златия, Победа, Смолница, Стефаново и Ф. Дянково.

Складовете в селата Победа и Стефаново се стопанисват от фирми, извършващи търговска дейност с ПРЗ. Същите са оборудвани съгласно изискванията за съхранение на пестициди и са постоянно охраняеми. Останалите складове са собственост на земеделските кооперации.

1.3.2. Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

С приетия през 2012 г. ЗУО отпадна задължението на общините да осигуряват депа за строителни отпадъци.

До 2009 г. постъпващите строителни отпадъци са депонирани на депото за строителни отпадъци до с. Владимирово. Със Заповед №138 от 16.07.2009 г. на Директора на РИОСВ гр. Варна се преустанови експлоатацията на общинско депо за неопасни (строителни) отпадъци до с. Владимирово. Депото е закрито и почистено и не са необходими допълнителни мерки.

На терена на регионалното депо в с. Стожер е изградена площадка за раздробяване на едрогабаритни строителни отпадъци. Площадката е с площ 2 400 м², от които 500 м² - бетонирана площадка.

Строителните материали, които се доставят на депото се подлагат на визуален контрол, след което ръчно се отделят дървесната фракция и черните метали. Дървесната фракция се прибавя към постъпващите на депото битови отпадъци за сепариране и

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

компостиране, а черните метали се събират с отделените от магнитния сепаратор черни метали в специален контейнер и са готови да бъдат транспортирани директно към потребителите на тези видове отпадъци.

Инертните материали се обработват в предвидената на площадката мобилна инсталация за раздробяване и пресяване на строителни отпадъци. Мобилна инсталация за разтрошаване и пресяване на строителни отпадъци с производителност 50-70 тона на час е конципирана на базата на челюстна трошачка и позволява обработката на цялостния спектър от строителни отпадъци - бетон, керемиди, варовик, асфалт, газбетон, гипс и пр. Размерът на предварително отсвятата фракция може да се променя чрез използване на сита с различен размер на отворите според пазарното търсене от 35-45 до 90-110 мм. За предварителното разделяне на строителните отпадъци по видове, подаване на инсталацията за разтрошаване и пресяване и подаване на готовия материал към съответния куп, където се съхранява до реализирането му, се извършва с помощта на челен товарач.

Пригодена е да се транспортира като ремарке в уличното и пътното движение. Може да се използва на предвидената за целта площадка на депото, както и директно на мястото на генериране на строителните отпадъци.

С оглед на осигуреността на населението с площадка за предаване на строителни отпадъци не се предвижда изграждането на нова.

1.3.3. Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ПСОВ

В с. Врачанци, община Добричка е изградена Пречиствателната станция за отпадни води /ПСОВ/, която е въведена в експлоатация през 1986 година и обслужва канализационната система на община град Добрич, затова няма да бъде предмет на анализ на настоящата програма, която обхваща управление на отпадъците само на община Добричка.

ПСОВ се намира на 7 км. северозападно от град Добрич, в село Врачанци, община Добричка върху площ 9.96 ха. Проектните параметри на ПСОВ са за население 120 000 жители и количество отпадъчни води - 73 350 куб.м./ден. Довеждащият канал е от стоманобетон с диаметър Ф 2000 мм. и дължина 7.5 км. Има механично и биологично стъпало. Станцията не е проектирана за отстраняване на биогенни елементи, азот и фосфор. Съоръженията и техническото оборудване на ПСОВ са в много лошо състояние. Електромеханичното оборудване е напълно износено. Съществуващите съоръжения за третиране на утайките са извън експлоатация.

За глобално решаване на проблемите по пречистване на отпадните води и привеждането им в съответствие със завишените изисквания на ЕС по опазване на околната среда, е необходима поэтапна рехабилитация и оптимизиране на ПСОВ, както и управление и контрол на пречиствателните процеси. Община град Добрич е провела процедура за проектиране и строителство за „Реконструкция и разширение на Пречиствателната станция за отпадни води град Добрич“.

1.4. Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции

Анализът на институционалния капацитет има за цел да установи евентуални недостатъци и несъответствия в капацитета на общината в сферата на управлението на отпадъците.

Отговорните лица по управлението на дейностите с отпадъците са: Общински съвет, кмет на общината, заместник-кмет с ресор „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“, кметове и кметски наместници на населени места, директор на дирекция "Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда" (УТСОСПООС) и двама члена на дирекцията: главен експерт и старши специалист.

Към Добрички общински съвет е изградена постоянна комисия по земеделие, екология, услуги и транспорт, отговорна за решаване на проблемите по опазване на околната среда, в частност и на отпадъците.

Контролните функции по дейностите за управление на отпадъците в рамките на общината имат кмета, заместник-кмета на общината, директора на дирекция, главен експерт и старши специалист от дирекцията, а конкретно по населени места кметовете и кметските наместници.

1.4.1. Функции за управление на отпадъците

С въвеждането на нови изисквания в европейското, съответно и националното законодателство, непрекъснато се увеличава необходимостта от наличие на определено звено в общинската административна структура, което да има както основна функция - да подпомага по същество определените със съответните специализирани нормативни актове по управление на отпадъците, така и спомагателна функция, изразяваща се в съдействие, координация, техническа помощ и др. Основните и спомагателни функции имат следните направления:

- Общинска политика за отпадъците - изготвяне на планови и нормативни документи в областта на управлението на отпадъците;
- Дейности, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци;
- Финансово обезпечаване - разработване на годишни план-сметки, определяне на годишните такси за свързаните с отпадъци услуги и други;
- Дейности по наблюдение и контрол - извършване на контрол и инспекции, в това число превантивен, текущ и последващ контрол, и координация с други органи, налагане на санкции;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Дейности за информиране и привличане на обществеността - обществени консултации и привличане на обществеността, информационно-разяснителни дейности и кампании.

С оглед на действащата административна структура на Община Добричка, изпълнението на ПУО ще се осъществява от Дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“, чрез направление „Екология и опазване на околната среда“ и в частност от двама служители на длъжности – главен експерт „Екология и опазване на околната среда“ и старши специалист „Опазване и възстановяване на околната среда“, на което, съгласно действащия Устройствен правилник на общинска администрация на Община Добричка са възложени следните функции, свързани с екологията и опазването на околната среда:

- Подготвя програми и планове за устойчиво развитие по отношение на околната среда;
- Упражнява контрол по изпълнение на мероприятията, касаещи опазването и възстановяването на околната среда и провеждането на екологичната политика на общината;
- Анализира и проучва новостите в областта на екологията и опазване на околната среда в общината, предлага промени в Наредбите и подготвя нови;
- Координира дейността на общинската администрация в областта на екологията с РИОСВ, ДВСК, РДНСК, РДВР, както и с неправителствени екологични и природозащитни организации и движения;
- Контролира работата по опазване на околната среда съгласно действащата нормативна уредба, чрез издаване на предписания, съставяне на актове и предложения за наказателни постановления при констатирани нарушения;
- Организира и контролира работата по въвеждане на организирано сметосъбиране, извозване на ТБО от населените места от общината и почистване на сметищата и нерегламентираните замърсявания;
- Участва в организирането и провеждането на почистването и хигиенизирането на селищата на територията на общината;
- Организира и контролира изнасянето и засаждането на декоративна растителност от Декоративен разсадник с. Долина в населените места на общината;
- Осигурява семенен и вегетативен материал за производство на дървесни, храстови и цветни видове;
- Провежда процедури по издаване разрешителни по отсичане или изкореняване на дървесни видове в населените места, както и за оформяне на короните им;
- Осведомява обществеността по отношение на постъпилите инвестиционни намерения и влиянието им върху компонентите на околната среда;

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Води публичен регистър на озеленените площи, на дълготрайните декоративни дървета и на дърветата с историческо значение за общината;
- Контролира опазване чистотата на зелените площи и стопанисване им от физически и юридически лица;
- Подготвя документацията за провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП и вътрешните правила, свързани с опазването на околната среда;
- Проучва и предлага решения за отговори по постъпили жалби, сигнали и предложения от кметове и граждани;
- Изпълнява инвеститорски функции, свързани с дейностите по опазване на околната среда, чистотата и озеленяването;
- Подготвя информация в рамките на своята компетентност.

В общината няма създаден регистър на обекти, които подлежат на контрол, но в общината има т.нар. „зелен телефон”, на който граждани могат да подават сигнали за нарушения и да правят предложения, свързани с дейностите по третиране на битовите отпадъци и поддържане чистотата на населените места.

Във връзка с предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища, има създадена със Заповед на кмета комисия, която да извършва проверки по подадени сигнали на граждани и да се съставят актове на нарушителите.

Отговорните служители изпълняват стриктно **контролната си дейност и в резултат на нея са съставени 5 акта и издадени 5 наказателни постановления** за констатирани нарушения във връзка с Наредба № 6 за управление на отпадъците в общината на физически лица за периода 2012-2014 г. в размер на общо 520 лв., като за 2012 и 2013 г. са наложени по една глоба, а за 2014 г. – три.

1.4.2. Състояние на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци

В момента трима служители, в т.ч. директор на дирекция, извършват контролна дейност по отпадъците. Анализът на количествените характеристики на човешките ресурси показва, че броят на служителите, пряко отговорни за опазването на околната среда и управлението на отпадъци в частност е недостатъчен спрямо разширяващите се ангажименти на общините в сферата на управлението на отпадъците.

Препоръчва се увеличаването на щатната бройка на служителите в направление „Екология и опазване на околната среда“ в дирекция „Устройство на територията, строителство, общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда“ и отделянето на самостоятелна длъжност за управление на отпадъците, която да обхваща изпълнението на дейности, свързани с тази политика на общината. Допълнителни мотиви към препоръката са широкият спектър на направленията, за които отговаря дирекцията - устройство на територията, строителство,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

общинска собственост, приватизация и опазване на околната среда и големия брой на населените места – 68.

За повишаване на професионалната квалификация и качествените характеристики на служителите, ангажирани с управлението на отпадъците, се препоръчва включването на дейност за повишаване на професионалната квалификация чрез проект, например по ОПДУ и осигуряване на посещения на семинари и курсове за обучение и квалификация, в следните направления:

- компетентност при разработване на нормативни актове, указания, планове и програми по управление на отпадъците на местно ниво;
- упражняване на ефективен контрол и извършване на проверки за спазване на изискванията по управление на отпадъците;
- въвеждане на разделно събиране на отпадъците;
- регионално управление на отпадъците;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка и управление на проекти за изграждане на инфраструктура за събиране, съхраняване и третиране (оползотворяване/обезвреждане на отпадъци, в това число и операциите по временно оползотворяване или обезвреждане на отпадъци);
- процедурите и условията за кандидатстване по различни Оперативни програми;
- провеждане на процедури и сключване на договори за възлагане на дейностите по управление на отпадъците;
- прилагане на схеми за публично-частни партньорства.

Материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала, пряко ангажиран с изпълнение на функциите е достатъчна и не е необходимо да се предвиждат мерки в тази насока.

1.5. Анализ и информация за замърсени в миналото площадки за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

Процесът по закриване и рекултивация на общински депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, стартира през 2009 г. и Община Добричка е една от първите общини, която получава финансиране по реда на ПМС №209 от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионалните системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битови отпадъци и закриването на общински депа за битови отпадъци за изпълнение на проект: *„Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич”*, който е на стойност 38 877 375 лева.

На 21.03.2015 г. се състоя официалната церемония по откриване на регионалното депо за отпадъци с. Стожер и довеждаща инфраструктура към него. Депото е с полезна площ 217 дка., в землището на с. Стожер, а планираният период на експлоатация е 30

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

години. Оператор на регионалното депо е Консорциум „РСУО – Добрич“, с който е сключен договор след проведена процедура по ЗОП.

Със стартиралата експлоатация на депото в с. Стожер се прекратява депонирането на отпадъци в депото в с. Богдан, община Добричка и се стартира депониране в новото регионално депо. Тъй като депото в с. Богдан е собственост на община град Добрич, община Добричка няма ангажимент за неговото закриване и рекултивиране и последващи мерки по мониторинг.

Във всички населени места от общината са закрити и рекултивирани всички микросметища, използвани преди въвеждането на организираната система по сметосъбирането, която за 2015 г. включва всички населени места. Въпреки забраните за изхвърляне на битови и други видове отпадъци на тези сметища и поставените съдове във всички население места, граждани продължават да изхвърлят отпадъци и се налага да се извършва ежегодно пролетно и есенно почистване на нерегламентираните микросметища. Замърсяванията са предимно от животински и растителни отпадъци. Във връзка с предотвратяване възникването на нерегламентирани сметища, има създадена със Заповед на кмета комисия, която да извършва проверки по подадени сигнали на граждани и да се съставят актове на нарушителите.

До 2009 г. постъпващите строителни отпадъци са депонирани на депото за строителни отпадъци до с. Владимирово. Със Заповед №138 от 16.07.2009 г. на Директора на РИОСВ гр. Варна се преустанови експлоатацията на общинско депо за неопасни (строителни) отпадъци до с. Владимирово. Депото е закрито и почистено и не са необходими допълнителни мерки, освен периодичен мониторинг.

1.6. Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

1.6.1. Анализ на схемите за управление на отпадъците

С Наредба №8 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Добричка, град Добрич, посл. изм. и доп. с решение № 1040 от 18.12.2014 г. на ОбС, в сила от 06.01.2015 г. се уреждат отношенията, свързани с определянето и администрирането на местни такси и цени на предлаганите от общината услуги, реда и срока на тяхното събиране, в това число местните такси и цени на услуги, касаещи управлението на отпадъците. Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и по поддържането на чистотата на територията; за ползване на общински депа за твърди битови отпадъци, почистването на сметищните площадки и депониране на битови отпадъци, закриване и ликвидиране на сметища и мероприятия по поддържането на чистотата на местата в селата, предназначени за обществено ползване. Таксата се заплаща от: собственика на имота, ползвателя - при учредено вещно право на ползване,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

концесионера - при предоставяне на особено право на ползване – концесия. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща необходимите разходи за: 1/ осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци-контейнери, кофи и други; 2/ събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им; 3/ проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл.71а и 71е от Закона за управление на отпадъците; 4/ почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване. Размерът на таксите се определя както следва: за жилищни и вилни имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия – пропорционално върху данъчната оценка по чл.20 и чл.21 от ЗМДТ; за нежилищните имоти на предприятията – в левове в зависимост от вида и броя на съдовете за изхвърляне на битови отпадъци и пропорционално върху по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка съгласно приложение №2 от ЗМДТ; когато не може да се установи за всеки отделен имот вида и броя на използваните съдове, размерът на таксата се определя пропорционално (в промил) върху данъчната оценка. Таксата за поддържане на чистотата на територията за обществено ползване в населените места се определя пропорционално (в промили): върху данъчната оценка за жилищни и вилни имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия или върху по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка, съгласно Приложение №2 от ЗМДТ за нежилищните имоти на предприятия по чл.20 и чл.21 ЗМДТ. Когато таксата се определя според количеството на битовите отпадъци, задължените лица подават декларации по местонахождението на имота до 31 декември на предходната година, а за 2009 г. – до 28.02.2009 г. Ако няма промяна в обстоятелствата ежегодно декларация не се подава. За придобити през годината имоти декларация се подава в едномесечен срок от придобиването им. В декларацията се посочва вида и броя на съдовете за изхвърляне на битови отпадъци, които ще се използват през годината съобразно честотата на изхвърляне, определена със заповед на кмета на общината. Когато задълженото лице не е подало декларация в срок, декларирало е по-малко от необходимия брой съдове за битови отпадъци или не изхвърля битовите отпадъци в определените за целта съдове, то заплаща годишната такса пропорционално (в промили) върху данъчната оценка по чл. 20 и чл. 21 от ЗМДТ. От размера на дължимата годишна такса се приспада платената част, като върху разликата се дължат лихви съобразно сроковете за плащане. Физическите лица, подали декларация за имотите, които няма да ползват през цялата година, се освобождават от такса за сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на битови отпадъци. Същите заплащат таксата, определена за поддържане чистотата на обществените територии. Декларациите се подават в срок до 31 декември на предходната година в кметството на населеното място, където се намира имота или в сградата на общината: за придобитите през текущата година имоти, които

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

няма да се ползват до края на годината, декларация се подава в двумесечен срок от датата на придобиването им. През текущата годината определени със заповед на кмета служители от общинската администрация извършват проверки за спазването на условията за освобождаване от такса за битови отпадъци. При констатирано ползване на недвижим имот таксата се определя и дължи в пълен размер за годината и се налага глоба в размер на една годишна такса. Таксата за битови отпадъци се заплаща на вноски заедно с данъка върху недвижимите имоти и в сроковете, определени за данък върху недвижимите имоти по ЗМТД. На предплатилите от 1 март до 30 април за цялата година се прави отстъпка 5 на сто.

С оглед измененията на чл. 67, ал. 2 от ЗУО в сила от 01.01.2015 г. Свързана с определяне размера на таксата в случаите, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена, следва тази наредба да се актуализира, след приемането на Методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци.

1.6.2. Икономически инструменти и стимули в сектора на управлението на отпадъците

Таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план сметка, включваща необходимите разходи за: осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други за обществени места, обществени заведения, паркове и градини; събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им; проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране, оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от Закона за управление на отпадъците; почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване. Общинският съвет взема решение за размера на таксата за организирано сметосъбиране, сметоизвозване, депониране и поддържане на чистота. Поради липса на технически средства за установяване количествата на битовите отпадъци, Общинският съвет на община Добричка определя за основа при изчисляването на такса „Битови отпадъци" данъчната оценка на имота на собственика, а за не жилищните имоти на фирмите основата за определяне е по-високата от данъчната и отчетната стойност. Годишната такса за услугата "Сметосъбиране и сметоизвозване" и „Обезвреждане на битови отпадъци" за лицата, подали декларация по чл.15, ал.4 от Наредбата за определяне и администриране на местните такси и цени на

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

услуги в община Добричка за 1 брой контейнер тип "Бобър" с вместимост 1,1 м3 се определя 500 лв. годишно.

Размерът на промила за такса битови отпадъци за 2015 г. за физически лица и предприятия, юридически лица се определя по населени места.

Анализ на приходите е показан на следната таблица:

Таблица 19. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители

Приходи от такса битови отпадъци	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Общо приходи от такса битови отпадъци (лв.):	420 058	465 549	540 472	567 516	642 861
В т.ч. от:					
Домакинствата	256 563	276 341	282 156	313 000	293 063
Юридически лица	163 495	189 208	258 316	254 516	351 894

Източник: Община Добричка

През периода 2010-2014 г. се забелязва тенденция към увеличение на приходите от събираните такси за битови отпадъци в община Добричка – увеличение с 222 803 лв. (53%) за 2014 г. (642 861 лв.) спрямо началото на периода (2010 г. - 420 058 лв.). От данните в таблицата може да бъде направен извода, че таксите, събирани от **домакинствата** бележат тенденция към увеличение до 2013 г. (увеличение с 56 437 или 22% за 2013 г. спрямо 2010 г.) , след което започват да намаляват (намаление с 19 937 лв. или 6,4% за 2014 г. спрямо 2013 г.). По отношение на **юридическите лица** – тенденцията е към постоянно увеличение (увеличение със 188 399 лв. или 115,2% за 2014 г. спрямо 2010 г.).

Таблица 20. Разходи за управление на отпадъците

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
Общо разходи за управление на отпадъците (лв.)	389 184	674 116	577 608	632 322	304 197,4
В т.ч. за:					
Закупуване на съдове за битови отпадъци (вкл. за колелета на контейнери)	89 520	165 418	-	70 563	19 040,4
Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци	191 173	299 206	360 144	292 102	21 373
Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци -по чл. 64, ал. 1 от ЗУО	-	13 937	46 105	73 425	71 366
Санитаране, закриване и рекултивация на стари замърсявания -по чл. 60, ал. 2 от ЗУО	-	10870	11988	11454	5644
Зимно и лятно почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и	38 775	55 147	11 747	45 875	74 759

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване -пролетно и есенно почистване на микросметища -преглед за пролетно почистване и хигиенизиране на населените места					
Нова - депониране обезвреждане на битови отпадъци на депо	69 716	129 538	147 624	138 903	112 015

Източник: Община Добричка

От данните в таблицата могат да бъдат направени следните изводи относно разходите за управление на отпадъците, извършени в периода 2010-2014 г.:

- Общият размер на извършените разходи за управление на отпадъците през периода 2010-2014 г. има колебливи стойности – най-голям е размерът на разходите за управление на отпадъците, извършени през 2011 г. (674 116 лв.), а най-малък – през 2014 г. (304 197,4 лв.). Изменението в размера на извършените разходи за управление на отпадъците през 2014 г. спрямо 2010 г. е в посока намаление – намаление с 84 987 лв. или 21,8%;
- По отношение на разходите за закупуване на съдове за битови отпадъци – до 2011 г. се забелязва увеличение в техния размер (увеличение с 75 898 лв. или 84,8%), за 2012 г. няма данни за извършени разходи, след което за 2013-2014 г. е отбелязано намаление в техния размер спрямо началото на периода (общото намаление за 2014 г. спрямо 2010 г. е 70 480 лв. или 78,7%);
- По отношение на разходите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци – до 2012 г. е отбелязана тенденция към увеличение (увеличение с 168 971 лв. или 88,4% за 2012 г. спрямо 2010 г.), след което стойността им намалява;
- По отношение на разходите за проучване, проектиране, изграждане поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци - същите се повишават за периода;
- По отношение на разходите за саниране, закриване и рекултивация на стари замърсявания – същите намаляват за периода;
- Разходите за пролетно и есенно почистване на микросметища се движат в колебливи стойности, но като цяло се повишават;
- По отношение на разходите за депониране и обезвреждане на битови отпадъци на депо – същите имат колебливи стойности.

Заклучителен извод относно приходната и разходната част е, че за периода 2011-2013 г. средствата, които общината събира от такса битови отпадъци не покриват разходите за управление на отпадъците, а през 2014 г. вече са покрити.

1.7. Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Информирането на обществеността и бизнеса за необходимостта и ползите от намаляване на количеството генерирани отпадъци и оползотворяване на отпадъците има ключово значение за успеха и добрите резултати на системите за управление на отпадъците съобразно йерархията за тяхното управление.

Анализа цели да установи дали Общината прилага стратегически и интегриран подход за работа с обществеността и бизнеса по въпросите, свързани с образуване и управление на отпадъците.

1.7.1. *Наличие на стратегически подход в информационно-разяснителната политика на общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците*

За информиране на обществеността Добричката общинска администрация използва предимно интернет страницата на общината, поставянето на съобщения, обяви, организирането на срещи с представители на местни предприятия, арендатори, търговски фирми. Чрез тези средства стават обществено достояние резултатите от предприетите мерки във връзка с управлението на отпадъците, осъществените проекти по опазване на околната среда, възникналите екологични проблеми и действията за тяхното решаване.

Населението се информира предимно чрез провеждане на информационни събития в сградите на кметствата в общината.

От направените проучвания се установи, че Общината прилага различни мерки ежегодно за разяснителни кампании сред населението, които са конкретно насочени. В Общината са налични стратегически документи, в които да са указани или включени мерки за водене на информационно-разяснителна политика.

В *Общинската програма за опазване на околната среда до 2015 г.* са заложили следните мерки:

- Периодично да се извършва актуализация на програмата, свързана с възникнали нови обстоятелства и документи;
- Представяне ежегодно отчет за изпълнение на програмата пред Общинския съвет;
- Информирание ежегодно РИОСВ гр. Варна и обществеността за изпълнение на програмата.

В *Общинския план за развитие на общината с хоризонт 2020* също са дефинирани мерки за необходимите действия за прилагане на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност.

1.7.2. Разяснителни и образователни дейности и привличане на обществеността

През 2013 г., 2014 г. и 2015 г. гражданите са се включили в организираното почистване на населените места в общината по повод кампаниите на ВТV „Да изчистим България за един ден” и “Да изчистим България заедно“.

Информационните кампании на национално и общинско ниво се провеждат ограничено и по конкретни поводи, а не на основата на дългосрочни комуникационни стратегии за управление на отпадъците.

В сградата на Общинската администрация е поставена кутия за мнения, забележки и препоръки на граждани.

Осигурена е постоянна телефонна връзка с общината за подаване на сигнали, засягащи състоянието на околната среда.

В община Добричка няма организирана дейност по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване на община Добричка. Ежегодно в изпълнение на чл. 3, т. 9 от Наредба № 6 за управление на дейностите по третиране на отпадъците и поддържане чистотата на територията на община Добричка, Кметът на общината издава Заповед с която дните от 10.03. до 06.05. се обявяват за дни за пролетно почистване, хигиенизиране, озеленяване и благоустрояване на населените места. В заповедта се отбелязват мероприятията които трябва да се извършат в периода, като за необходимите материали се осигуряват средства от общината. Дните за пролетно хигиенизиране и почистване на населените места завършват с преглед на извършената работа от назначена комисия, която прави предложение за награждаване на най-добре хигиенизирани населени места. Първенците отделно за кметствата и за кметските наместничества се награждават с флагчета, грамоти и парични награди.

1.7.3. Начини за предоставяне на информация относно общинските услуги в областта на управление на отпадъците

На трето място се анализира дали общината предоставя на населението достатъчно информация за услугите за отпадъци, които предоставя, и за съответните задължения на гражданите и фирмите. За целта се проверява публикувана ли е, къде и как информация, свързана с управление на отпадъците, например за: стратегии, програми, общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците и други местни документи, свързани с управлението на отпадъците.

Основното предоставяне на информация в община Добричка е чрез секция „Новини и събития”, „Документи на община Добричка“ , „Проекти“ и „Общински съвет“ на интернет страницата на общината, именно:

- Информация за проекта за изграждането на Регионалното депо за неопасни отпадъци в с. Стожер, включваща кратка информация за депото – дата на създаване,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

дата на закриване, площ, точно местоположение и др., както и наименование и адрес за кореспонденция с оператора на депото и извършваните от него дейности;

- Протоколи от Общите събрания на Регионалното сдружение за управление на отпадъците в Регион Добрич;
- Информация за закритите селски сметища и организираната система за събирането на отпадъците;
- Информация за системата за организирано сметосъбиране с графици и места на разположение на контейнерите, както и за лицата, извършващи тези дейности;
- Взетите решения на Общински съвет във връзка с политиката по управление на отпадъци.

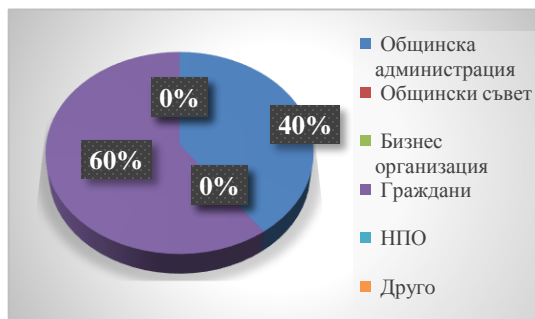
Необходимо е по-подробна информация и по-честото ѝ публикуване.

Информация за управление на отпадъците в общината се разпространява и чрез публикуване на съобщения на информационното табло в центъра за административно обслужване, както и при необходимост в местните медии.

1.7.4. Анализ на анкетно проучване сред заинтересованите страни

За въвличане на заинтересованите страни в процеса на определяне и разработване на ПУО 2020 се проведено **анкетно проучване** сред следните целеви групи: представители на Добричка общинска администрация, представители на Добрички общински съвет, бизнес организации, граждани, неправителствени организации и други заинтересовани страни. В резултат на анкетното проучване бяха отчетени основни проблеми в състоянието на общината. Поставени са цели за развитие и мерки, които отчитат проблемите на общината и на основата на силните характеристики и възможностите ограничават слабите страни. Проучването бе осъществено през периода юли-август 2015 г. и бе публично обявено на сайта на Община Добричка и разпространено сред наличните контакти на заинтересованите страни. По-долу е представен относителния дял на участието на целевите групи в анкетното проучване.

Представените данни от фигурата показват, че ядрото на изследването е базирано на мнението на гражданите и на представителите на Добричка общинска администрация. При провеждане на анкетното проучване е отчетен слаб интерес от страна на целевите групи и особено представителите на бизнеса и НПО и поради тази причина проучването не може да бъде класифицирано, като такова с представителен характер.

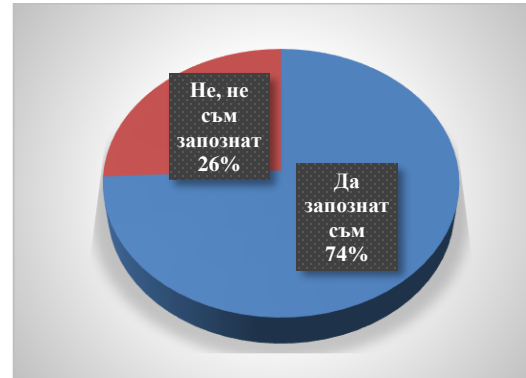

Резултатите от проведеното проучване са представени по-долу.

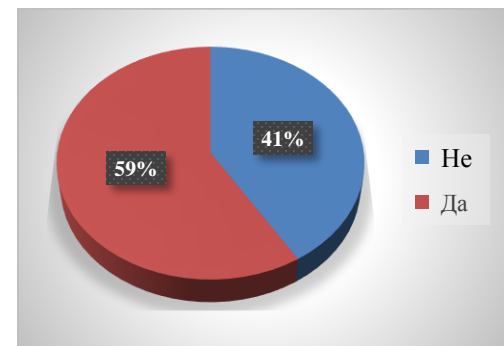
1. Запознати ли сте с необходимостта и ползите от намаляване на количеството на генерираните/изхвърляни отпадъци и повторното им оползотворяване?

Резултатите от проучването показват, че мнозинството (74%) от анкетираните са запознати относно необходимостта и ползите от намаляването на количеството на генерираните/изхвърляните отпадъци и повторното им оползотворяване. От друга страна, 26% от участвалите в проучването посочват, че не разполагат с достатъчно информация.

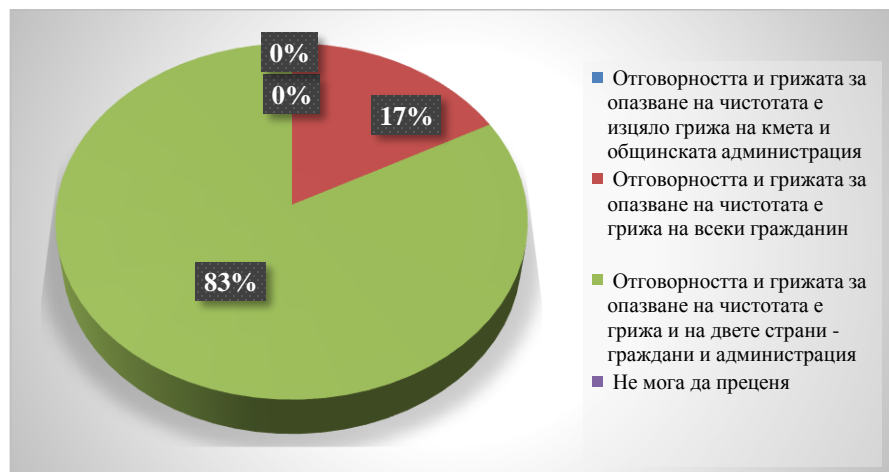
2. Желаете ли да бъдете информирани за необходимостта и ползите от намаляване количеството на отпадъците и тяхното повторно оползотворяване?

Резултатите от проведеното анкетно проучване показват, че почти 60% от анкетираните граждани желаят да бъдат информирани относно необходимостта и ползите от намаляването на количеството на отпадъците и тяхното повторно оползотворяване. Предпочитани от населението начини за информиране са: по електронна поща, от официалния сайт на община Добричка, от служители от общинската администрация. Малко над 40% от участвалите в проучването граждани не желаят да бъдат информирани

3. Според вас кой е отговорен за опазване на чистотата на територията на общината?

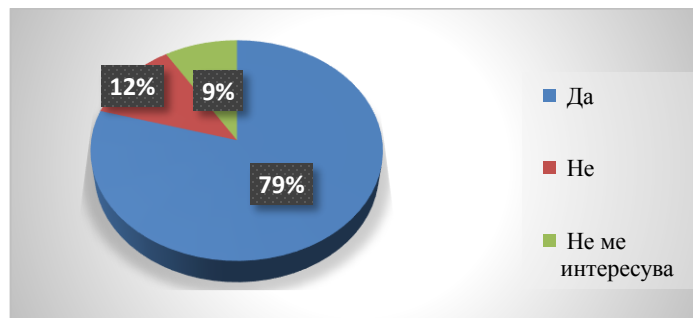
Според мнозинството (83%) от анкетираните, отговорността за опазване на чистотата на общината е споделена - на гражданите и на администрацията.

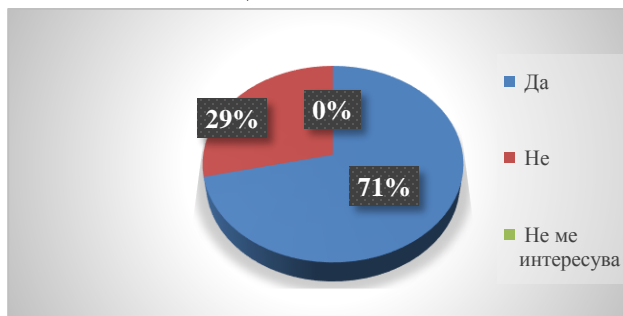
4. Знаете ли къде отиват и какво става с вашите отпадъци след като ги изхвърлите в съдовете за отпадъци поставени от общината?

Близо 80% от гражданите посочват, че са запознати как се третират изхвърлените от тях отпадъци *в съдовете* за отпадъци. 12% от анкетираните посочват, че не разполагат с такава информация, а 9% - че не се интересуват какво се случва с техните отпадъци.

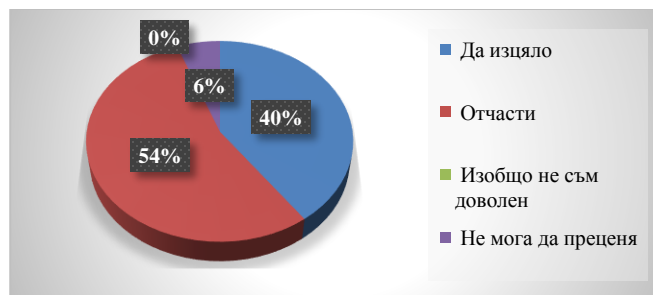
5. Знаете ли къде отиват и какво става с вашите отпадъци, ако ги изхвърлите извън съдовете за отпадъци поставени от общината?

В допълнение, 71% от гражданите са запознати какво се случва с техните отпадъци ако ги изхвърлят извън съдовете за отпадъци. От друга страна, 29% от гражданите посочват, че нямат информация по въпроса.

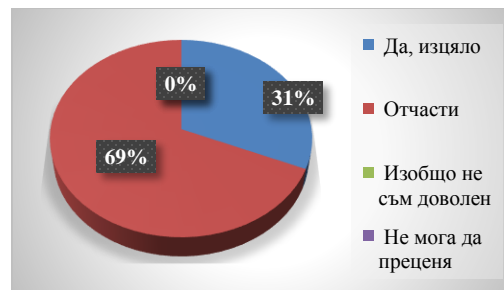
6. Доволни ли сте от услугата „Сметосъбиране и сметоизвозване“, която ползвате?

Над половината определят, че са доволни в известна степен от услугата „Сметосъбиране и сметоизвозване“, която ползват. 40% от анкетираните са напълно доволни. Незначителен дял (6%) заемат гражданите, които не могат да дадат мнение по въпроса.

7. Доволни ли сте от услугата по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване в общината?

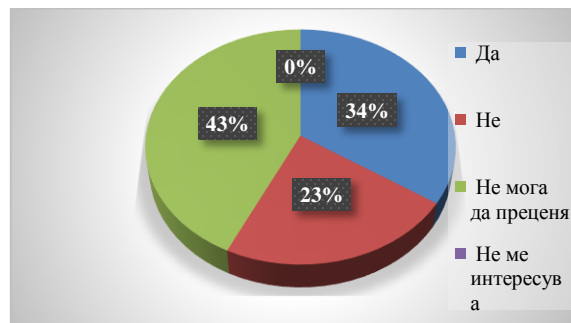
По отношение на услугата по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване в общината, почти 70% от гражданите посочват, че са отчасти доволни, а 30% от участвалите в проучването граждани на общината са напълно доволни от услугата.

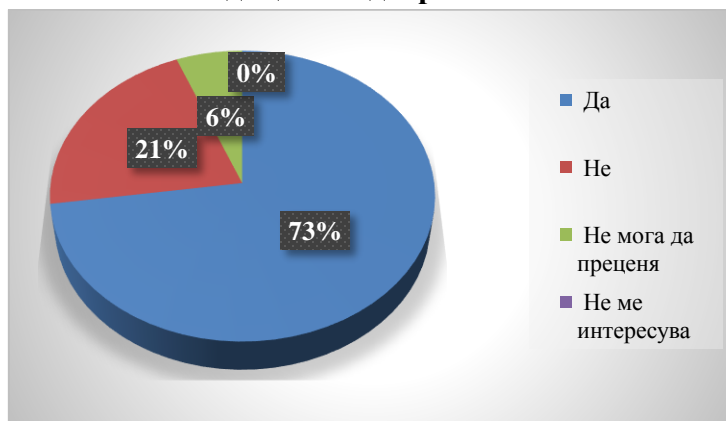
8. Смятате ли, че съдовете за битови отпадъци са достатъчни?

На въпроса за достатъчността на съдовете за битови отпадъци мнозинството (43%) от анкетиранияте граждани на общината посочват, че не могат да преценят. 34% от гражданите считат, че наличните съдове за битови отпадъци са достатъчни, докато на противоположно мнение са 23% от участвалите в проучването.

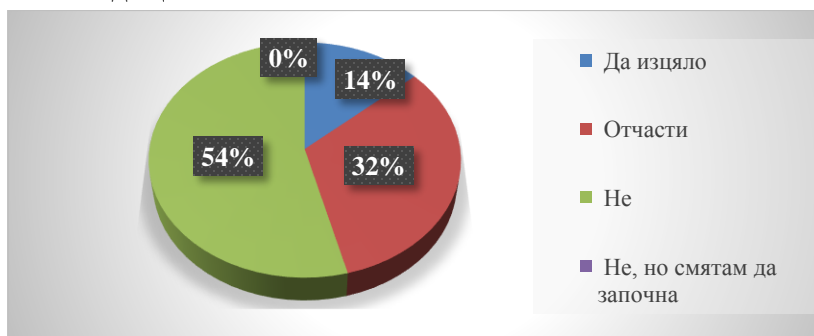
9. Смятате ли, че съдовете за битови отпадъци са в добро състояние?

По отношение на състоянието, в което се намират съдовете за битови отпадъци резултатите от анкетното проучване показват, че: мнозинството от гражданите считат, че то е добро (73%), над 20% от тях го определят като лошо, 6% от анкетиранияте - нямат мнение по въпроса.

10. Събирате ли разделно отпадъците си?

Над половината от анкетиранияте граждани посочват, че не събират разделно своите отпадъци, 32% ги събират отчасти, а около 15% - изцяло.

11. Ако не събирате разделно отпадъците си, моля посочете причината?

Сред основните причини за липсата на разделно събиране на отпадъците гражданите посочват трудността на разделното им събиране и липсата на съдове за разделно събиране на отпадъците

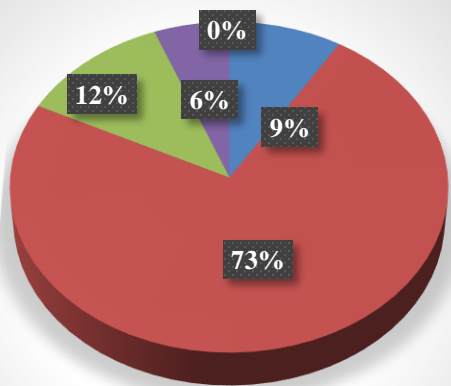
12. Знаете ли къде може да предадете разделно събрани различни видове отпадъци?

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

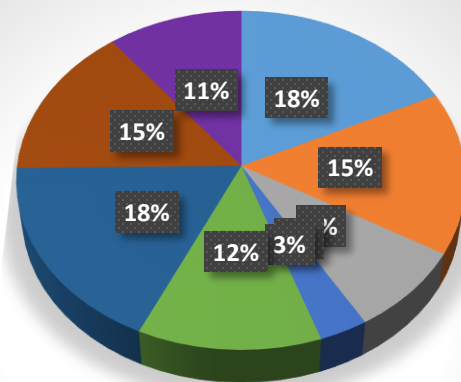

**Знаете ли къде може да предадете
разделно събрани различни видове
отпадъци?**

- Да, знам
- Знам само за следните видове отпадъци: /Може да посочите повече от един отговор/
- Не знам
- Не знам, но смятам да проуча

Знам само за следните видове отпадъци

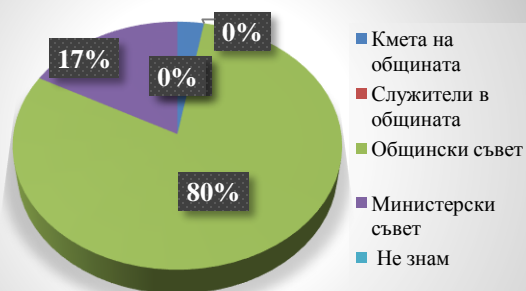
- хартия/картон
- метали
- строителни отпадъци
- гуми
- пластмаса
- батерии и акумулатори
- стъкло
- излезли от употреба МПС
- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

На въпроса запознати ли са къде могат да се събират разделно отпадъците мнозинството от гражданите посочват, че знаят само за определени видове отпадъци – хартия (18%), стъкло (18%), метали (15%), излезли от употреба МПС (15%), батерии и акумулатори (12%), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (11%), строителни отпадъци (8%), пластмаса (3%). Напълно запознати са 9% от гражданите, а отчасти – 12%. С незначителен дял (6%) са гражданите, които посочват, че не знаят, но смятат да проучат.

Тук следва да се има предвид обстоятелството, че се ползва системата за разделно събиране на отпадъците в гр. Добрич, община град Добрич, в който голяма част от населението на общината работи и ползва системата за разделно събиране на отпадъците.

13. Знаете ли кой определя размера на таксата за битови отпадъци?

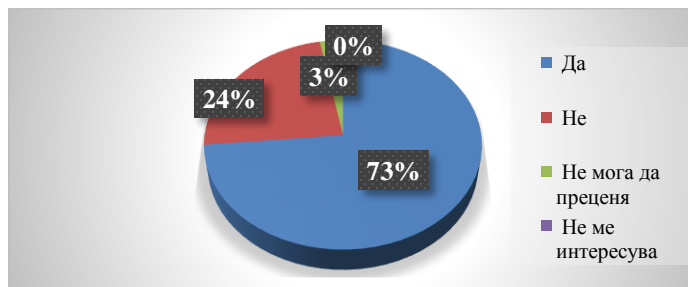
Мнозинството от анкетиранияте посочва, че размерът на таксата за битови отпадъци се определя от Общински съвет, което е верният отговор. 17% от участвалите в проучването посочват, че тя се определя от Министерски съвет, а 3% - от Кмета на общината.

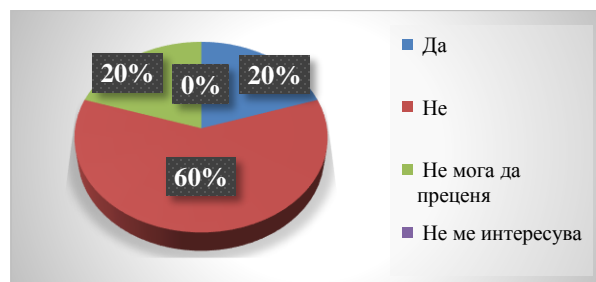
14. Поносим ли е размерът на плащаната от Вас такса за битови отпадъци?

Над 70% от гражданите определят размера на тази такса като поносим. На противоположно мнение са близо една четвърт от участвалите в проучването.

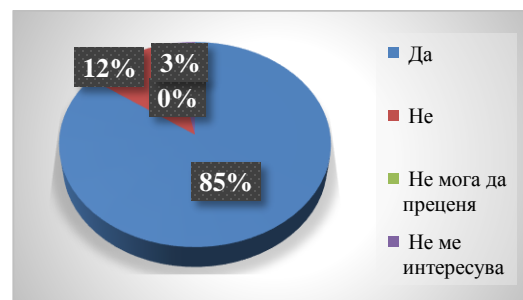
15. Склонни ли сте да плащате по-висока такса за битови отпадъци, за да се подобри услугата?

В допълнение, 60% от анкетираните не са склонни да плащат по-висока такса за битови отпадъци с цел подобряване на услугата. 20% са склонни таксата да се повиши с максимум 5%. Също 20% от анкетираните не могат да дадат мнение по въпроса.

16. Знаете ли откъде може да се информирате за определения годишен размер на таксата за битови отпадъци?

Мнозинството (85%) от анкетираните посочват, че знаят от къде могат да получат информация за определения годишен размер на таксата за битови отпадъци. Като основни източници те посочват официалният сайт на общината и служителите на общинската администрация. 12% от участвалите в проучването нямат информация, а 3% посочват, че не ги интересува.

17. Знаете ли как може да обжалвате определения Ви размер на таксата за битови отпадъци?

Данните от проучването показват, че 37% от анкетираните знаят по какъв начин могат да обжалват определения им размер на таксата за битови отпадъци. От друга страна, 28% от анкетираните посочват, че не разполагат с такава информация, а близо 20% заявяват намерението си да проучат по какъв начин могат да обжалват определената им такса. 16% от участвалите в проучването посочват, че не се интересуват по въпроса.

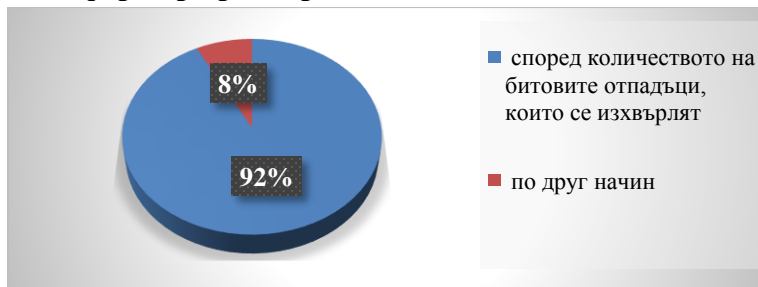
18. Плащате ли в срок дължимата такса за битови отпадъци? Ако забавяте плащането на таксата за битови отпадъци, то е поради:

Мнозинството от анкетираните (61%) плащат в срок дължимата от тях такса за битови отпадъци. От друга страна, 36% от гражданите посочват, че не винаги спазват определения срок за плащане. Незначителен е дялът (3%) на участвалите в проучването, които заявяват, че никога не плащат задълженията си в срок. Като основна причина за забавяне на плащанията мнозинството от анкетираните (88%) посочва липсата на финансови средства.

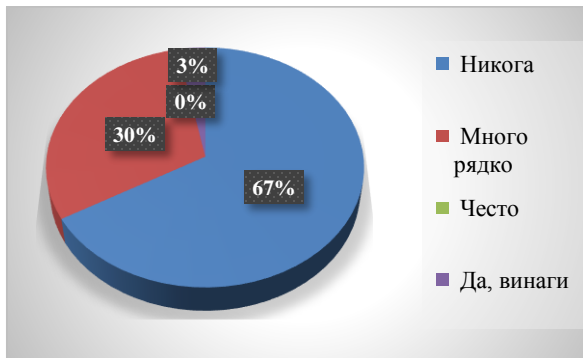
19. На каква база трябва да се формира размерът на таксата за битови отпадъци?

Предпочитана от 92% гражданите база за определяне на размера на таксата за битови отпадъци е количеството на битовите отпадъци, които се изхвърлят.

20. Изхвърляте ли отпадъци на нерегламентирани места?

Близо 70% от анкетираните никога не са изхвърляли отпадъците си на нерегламентирани места, а 30% посочват, че рядко им се случва. Незначителен е дялът (3%) на гражданите, които винаги изхвърлят отпадъците си на нерегламентирани места.

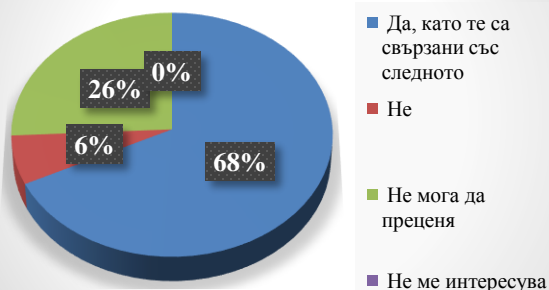

21. Има ли проблеми свързани с околната среда на територията на общината?

Да, като те са свързани със следното:

Според вас има ли проблеми свързани с околната среда на територията на общината?

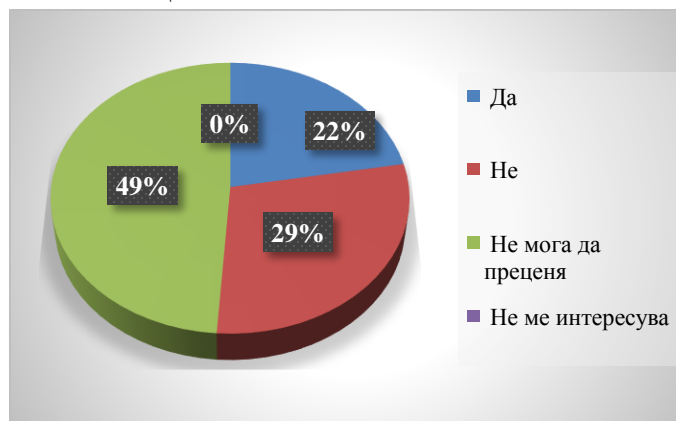
Да, като те са свързани със следното

Мнозинството от гражданите посочват, че има проблеми по отношение на опазването на околната среда на територията на общината. Проблемите са свързани предимно с животните (40%), растенията (18%), водите (6%), въздуха (9%) и почвите (9%). С незначителен дял са гражданите, които посочват, че няма проблеми в тази област. 26% от участвалите в проучването не могат да дадат мнение по въпроса.

22. Осъществява ли се ефективен контрол от компетентните органи за опазване на околната среда на територията на общината?

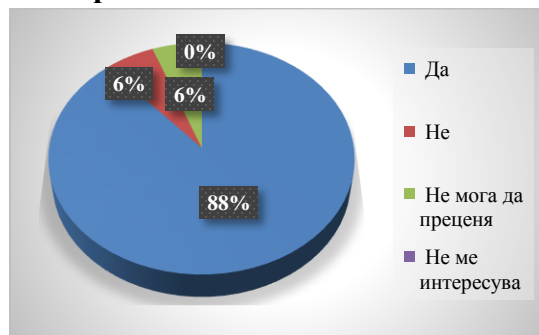
Малко над 20% от анкетиранияте посочват, че се осъществява ефективен контрол от компетентните органи за опазване на околната среда на територията на общината. На противоположно мнение са 30% от участвалите в проучването. Половината от гражданите не могат да дадат мнение по въпроса.

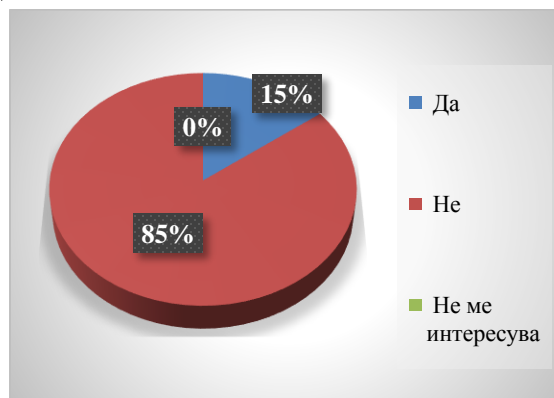
23. Смятате ли, че трябва да се санкционират много строго лицата, които изхвърлят отпадъци на нерегламентирани места или извършват други нарушения свързани с опазване на околната среда?

Мнозинството (88%) от гражданите смята, че трябва да се санкционират много строго лицата, които изхвърлят отпадъци на нерегламентирани места или извършват други нарушения, свързани с опазването на околната среда. С равни дялове (6%) са анкетираните, които са на противоположно мнение и тези, които не могат да дадат мнение по въпроса

24. Информирали ли сте общината или други органи за констатирани от вас нарушения, свързани с изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места, запалване/чупене/ на съдове за битови отпадъци и/или други нарушения, свързани с опазване на околната среда?

85% от анкетираните посочват, че не са информирани от общината или други органи за констатирани от тях нарушения, свързани с изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места, запалване (чупене) на съдове за битови отпадъци и/или други нарушения, свързани с опазването на околната среда. Едва 15% от участвалите в проучването посочват, че разполагат с такава информация.

25. Бихте ли свидетелствали при съставяне на акт за констатирано нарушение на лице, което е извършило нарушение, свързано с отпадъци и/или опазване на околната среда и вие сте видели това?

40% от анкетираните граждани биха свидетелствали при съставяне на акт за констатирано нарушение на лице, което е извършило нарушение, свързано с отпадъци и/или опазване на околната среда, в случай че са видели такова. С равни дялове (21%) са гражданите, които посочват, че не биха свидетелствали и тези, които биха свидетелствали само в определени случаи. Около 20% от участвалите в проучването не могат да дадат мнение по въпроса.

26. Моля посочете, кои според вас са най-належащите проблеми свързани с управлението на отпадъците и/или околната среда във вашата община, които трябва приоритетно да се решат в периода 2015-2020 г.

Най-належащите проблеми, свързани с управлението на отпадъците и/или околната среда, които приоритетно трябва да се решат в община Добричка, посочени от гражданите са:

- Наличие на големи количества животински отпадъци и липса на определено място за изхвърлянето им;
- Липса на гражданско участие в дейностите по управление на отпадъците и опазване на околната среда;
- Нередовно извозване на отпадъците;
- Наличие на нерегламентирани сметища.

В обобщение, темата по управление на отпадъците е от съществено значение за местното население и то е заинтересовано по нейните въпроси.

Направените препоръки са включени в разработването на настоящата програма и плана за действие.

1.8. Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци

Основни национални документи, регламентиращи събирането и предоставянето на информация за отпадъците е ЗУО и *Наредба № 1 от 4 юни 2014 г.* за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

Много на брой различни институции събират информация, касаеща управлението на отпадъците, като все още няма изградена интегрирана информационна система. Местната нормативна уредба по управление на отпадъците осигурява необходимите условия за прилагане на националното законодателство. В тази връзка се предвиждат задължения за различните лица, които имат отговорности в процеса на управление на отпадъците - собствениците или наемателите на търговски обекти (магазини) и заведения за обществено хранене, собствениците (или наематели), на еднофамилни жилища. Специално внимание следва да се отдели на въвеждането в общинската наредба на направените изменения в нормативните актове за управление на масово разпространени отпадъци.

За обезпечаване на прилагането на новоприетото законодателство е необходимо да се идентифицират лицата, които имат задължения и отговорности, като специално внимание следва да се обърне на големите генератори на отпадъци - търговски обекти, административни сгради, предприятия, които ползват системата за събиране и обезвреждане на битовите отпадъци, строителни дружества и на местата, които се използват или са били използвани за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Ефективното прилагане на законодателството на местно ниво е невъзможно без осигуряване на достатъчен, квалифициран и мотивиран персонал в общинската администрация, подходящи технически ресурси (оборудване и т.н.) и въвеждане на информационни системи за събиране и обработка на данни. Този въпрос е разгледан в раздела за повишаване на административния капацитет.

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и квалифициран персонал.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство за голяма част от по-малките общини. Това налага насърчаване съвместната работа с общините, включени в Регионалното сдружение, с цел изпълнение на техните отговорности и подпомагане усъвършенстването на системите за управление на отпадъците чрез регионалните инициативи и осигуряване на достъп до необходимото ноу-хау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

Основната информация за отпадъците в общината се осигурява от служителите на общинската администрация, на които са възложени функции по управлението на отпадъците и на фирмата, с която е сключен договор за извършване на услуги по управление и третиране на опасни отпадъци. Общината сама организира и транспортира битовите отпадъци чрез закупени автомобили и назначен персонал.

Основния проблем е събирането на информация от лицата, които извършват дейности по управление на отпадъци на територията на общината самостоятелно. Това в голяма степен са площадките за предаване на отпадъци т.н. „вторични суровини”, лицата, които самостоятелно са сключили договори с фирми и/или организации и предават отпадъците си директно на тях. Тези отпадъци влияят върху цялостната информация за отпадъците в общината, тъй като при липса на информация за тях не може да се определи точното количество. Определенията в законодателството относно образуваните отпадъци са ясно определени и включват всички отпадъци, образувани на територията на общината, независимо от източника им и лицата, които ги събират. В този случай при изчисляване на целите, същите няма да бъдат точни и коректни.

2. Прогнози

2.1. Прогноза за населението

В страната, както и в областта, се наблюдава тенденция на намаляване на броя на населението, която е присъща и за община Добричка. Прогнозата за населението на област Добрич до 2070 г., при хипотеза на конвергентност, е следната:

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Таблица 21. Прогноза за населението на област Добрич за периода 2015-2070 г.

Област /Пол	При хипотеза за конвергентност ¹											
	Години											
	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070
Добрич	180 929	172 040	163 246	154 626	146 315	138 345	130 792	123 658	116 927	110 543	104 563	99 065
Мъже	88 254	83 463	78 990	74 798	70 914	67 258	63 809	60 512	57 368	54 362	51 556	48 984
Жени	92 675	88 577	84 256	79 828	75 401	71 087	66 983	63 146	59 559	56 181	53 007	50 081

¹ При хипотеза за конвергентност: Този вариант се определя като реалистичен и е съобразен с нормативните изисквания на Европейския съюз за демографското и социално-икономическото развитие на страните членки.

Източник: Национален статистически институт

Прогнозата за населението на област Добрич в дългосрочен аспект очертава негативна тенденция. Населението в областта ще намалее с 26 303 д. (14,5%) до 2030 г., с 57 271 д. (31,7%) до 2050 г. и с 81 864 д. (45,2%) до 2070 г. спрямо броя за населението към настоящия момент (2015 г. – 180 929 д.), т.е. почти наполовина.

На таблица 22 са представени прогнозни стойности за броя на населението на община Добричка за периода 2015-2043 г.:

Таблица 22. Прогноза за населението на община Добричка за периода 2015-2043 г.

Години	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2028	2043
Община Добричка	20 767	20 451	20 140	19 834	19 533	19 236	18 944	18 656	17 017	13 523

Източник: Национален статистически институт, чрез Формуляр за кандидатстване по проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Добрич“, финансиран по ОПОС

Видно от таблицата е, че за община Добричка се очертава същата негативна тенденция по отношение на броя на населението, както и при прогнозните стойности за област Добрич. Населението в общината ще намалее с 1 531 д. (7,4%) до 2020 г., с 3 750 д. (18,1%) до 2028 г. и с 7 244 д. (34,9%) до 2043 г. спрямо броя му към настоящия момент (2015 г. – 20 767 д.).

2.2. Прогноза за нормата на натрупване

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Образованите битови отпадъци на човек от населението в България, за населени места под 3 хил. жители е 241,7 кг/жител/година.

За целите на анализа за норма на натрупване, са направени собствени изчисления и взети резултатите от проведените анализи от Проекта за изграждане на регионално депо в с. Стожер, а именно:

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Таблица 23. Прогноза генерирането на битови отпадъци за община Добричка (2015-2043 г. в т.) и норма на натрупване (в кг./ж./г.) спрямо данни от проект за регионално депо, 2011 г.

Година	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2028	2043
Прогнозирано количество битови отпадъци (в т.)	3431	3372	3315	3258	3202	3147	3093	3040	2740	2113
Прогнозна норма на натрупване (кг/ж/г.)	165,21	164,88	164,60	164,26	163,93	163,60	163,27	162,95	161,02	156,25

*Забележка: В таблицата 2015 е първата година през която инфраструктурата ще влезе в експлоатация, 2016 и 2020 са референтни за постигане на цели за отклоняване на БрО, 2022 и 2028 са годините през които се запълват съответно 1-ва и 2-ра клетка и трябва да се изградят съответно 2-ра и 3-та клетка, а 2043 е последната година от експлоатацията на РД Стожер.

Данните от таблицата показват, че е прогнозирана намаляваща норма на натрупване, с оглед намаляване на броя на населението в общината и предприемането на мерки от общината за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци.

Развитието на нормата на натрупване (НН) във времето предполага, че тя ще се развива при условията на „относително разделяне“, т.е расте НН по-бавно от БВП. В случая е предположено средно нарастване на НН с 0.5 - 0.6% на година, при което са получени данните за бъдещите периоди. Това увеличение се обосновава от очаквания икономически растеж, който е основен фактор за нарастването на крайното потребление на домакинствата и съответно на количеството образувани битови отпадъци. В същото време, процентът не е по-висок, тъй като се очаква, че мерките по предотвратяване образуването на отпадъци ще бъдат възпиращ фактор.

За да се направят тези прогнози, обаче са ползвани данни за годините до 2011 г. Тъй като в момента са налични актуални данни до 2014 г. е направена актуализация на прогнозата за нормата на натрупване и количеството генерирани битови отпадъци от проекта за регионалното депо в с. Стожер, в която количествата са преразгледани и коригирани. За прогнозата е използван осреднен показател на нормата на натрупване в периода 2010-2014 г. – 205,89 кг/ж/г. Това се налага поради големите разлики в изчислената норма на натрупване за годините, варираща между 172,11 и 237,36 кг/ж/г. и невъзможността да се определени постоянна тенденция на нормата на натрупване.

Таблица 24. Прогноза за нормата на натрупване на отпадъци в община Добричка

Години	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2028	2043
Население	20 767	20 451	20 140	19 834	19 533	19 236	18 944	18 656	17 017	13 523
Норма на натрупване (основа 205,89)	203,83	201,79	199,77	197,78	195,80	193,84	191,90	189,98	186,18	176,88

Източник: Собствени изследвания

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Прогнозираната актуализирана норма на натрупване е по-висока от тази, предвидена в проекта за регионално депо. Тук следва да се вземе предвид и факта, че чрез годините е повишаван дела на населението, включено в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, съответно е повишена събираемостта и количествата на депониран отпадък са по-големи от прогнозните през 2011 г.

2.3. Прогноза за определяне на количествата образувани отпадъци

Битови отпадъци

След като е изчислена нормата на натрупване и е налична прогноза за населението, която отговаря на съвременните тенденции в демографско отношение е *прогнозирано и количеството на генерираните битови отпадъци* за периода до 2020 г.

Таблица 25. Прогноза за генерираните битови отпадъци в община Добричка до 2020 г.

Години	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Население (в ж.)	20 767	20 451	20 140	19 834	19 533	19 236
Генерирани отпадъци (в т.)	4232,96	4126,86	4023,47	3922,71	3824,55	3728,73

Източник: Собствени изследвания

Прогнозираното количество на генерираните битови отпадъци за периода до 2020 г. намалява в съответствие с прогнозата за намаление на населението и намаляващата норма на натрупване, в следствие от предприетите мерки на общината за предотвратяване на образуването на битовите отпадъци и допускането, че нормата на нарастване в общината ще е по-малка от нарастването на БВП в страната.

Актуализираните данни спрямо прогнозата направена в проекта за регионално депо през 2011 г. показват, че настоящите прогнозираните количества са доста по-големи от планираните по-рано за капацитета на регионалното депо. Това налага предприемане на спешни мерки за намаляване на образуването на отпадъците и въвеждането на система за домашно компостиране на зелените отпадъци.

За изготвянето на *прогнозата за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав* е използвано изследването на морфологичния състав, направено в периода 2014-2015 г. за община Добричка и посочената по-горе прогноза за количеството образувани отпадъци при хипотеза, че морфологичният състав остава постоянен, количествата от всеки вид отпадък се променят с промяната на нормата на натрупване и броя на населението.

Таблица 26. Прогнозата за количествата на образувани отпадъци съгласно морфологичния им състав за община Добричка

Години	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Генерирани отпадъци (в т.)	4232,96	4126,86	4023,47	3922,71	3824,55	3728,73
Хранителни	548,17	534,43	521,04	507,99	495,28	482,87
Хартия	242,13	236,06	230,14	224,38	218,76	213,28

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

Години	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Картон	150,69	146,92	143,24	139,65	136,15	132,74
Пластмаса	446,15	434,97	424,07	413,45	403,11	393,01
Текстил	211,65	206,34	201,17	196,14	191,23	186,44
Гума	30,90	30,13	29,37	28,64	27,92	27,22
Кожа	37,67	36,73	35,81	34,91	34,04	33,19
Градински	504,99	492,33	480,00	467,98	456,27	444,84
Дървесни	232,39	226,56	220,89	215,36	209,97	204,71
Стъкло	90,16	87,90	85,70	83,55	81,46	79,42
Метали	58,84	57,36	55,93	54,53	53,16	51,83
Инертни	302,23	294,66	287,28	280,08	273,07	266,23
Опасни (ИУЕОО + опасни отпадъци от бита)	146,04	142,38	138,81	135,33	131,95	128,64
Други	1230,94	1200,09	1170,02	1140,72	1112,18	1084,32
Общо	4232,96	4126,86	4023,47	3922,71	3824,55	3728,73

Източник: Собствени изследвания

Прогнозата следва текущото състояние, като най-големи количества на отпадъците се очаква да се генерират от храна, градински отпадъци и пластмаса.

За целите на програмата е необходимо и изготвянето на прогнози, които са от типа **целев** прогнози. Този тип прогнози отчитат влиянието на управленски фактори, които имат важно значение за развитието на процесите.

По-долу е представена прогноза за *разделно събрани отпадъци от хартия и картон, в случай че се въведе пилотно разделно събиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон и пластмаса*. Община Добричка не е задължена да въведе разделно събиране на отпадъците, защото не се очаква да има населено място над 5 000 ж. до 2020 г., но с оглед постигане на регионалните цели за регион Добрич е необходимо въвеждането ѝ. Пилотното въвеждане на системата ще се въведе чрез предоставянето от общината на гражданите на цветни чували – сини за хартиени и картонени опаковки и жълти за пластмасови. Планира се чувалите да се поставят до наличните съдове и да се извозват заедно с останалите отпадъци. При наличие на успех на практиката, ще се направи и проучване относно интересът на организациите по оползотворяване за възлагане на тази дейност или тя да остане част от настоящата система за сметосъбиране.

За изготвянето на прогнозата са направени следните допускания:

- пилотния проект ще се подготви за една година (2016 г.) и ще се реализира в рамките на 3 години (2017-2019 г.);

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- през първата година ще се включат 10% от населението на 10-те най-големи по брой населени места, като постепенно чрез мерките за информираност този дял ще нарастне до 15% до третата година;
- през втората година ще се включат 10% от населението на още 5 населени места, като постепенно чрез мерките за информираност този дял ще нарастне до 15% до третата година от проекта;
- през третата година ще се включат 10% желаещи граждани от другите, необхванати населени места;
- в системата ще се включат всички търговски, административни, стопански, образователни и други подобни обекти;
- населението по населени места ще намалява с еднакъв темп в съответствие с прогнозирания дял за намаление на общото население в прогнозата за населението на общината (виж табл. 22);
- Съотношението на отпадъците от хартия и картон и пластмаса към общия дял ще се запази за периода и ще е равно на дяла от направения морфологичен състав – 29,21%.

Важно е да се отбележи, че ако не се изпълнят направените допускания, няма да се изпълнят и поставените цели количества.

Таблица 27. Целева прогноза за разделно събрание количества отпадъци от опаковки чрез пилотен проект в община Добричка

Пилотно въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки от хартия и картон и пластмаса	2017 г.	2018 г.	2019 г.
Включен в системата относителен дял от населението на първите 10 населени места по брой население (в бр.)	826	1017	1202
Допълнително включен в системата относителен дял от населението на следващите по големина 5 населени места по брой население (в бр.)		261	385
Допълнително включен в системата относителен дял на населението на останалите невключени населени места (в бр.)			895
Общо включено население в системата (в бр.)	826	1278	2482
Относителен дял на включеното население от общото население (в %)	4,1	6,4	12,7
Прогнозна норма на натрупване на отпадъци от хартия, картон и пластмаса (в кг/ж/г.)	58	58	57
Количество генерирани отпадъци от системата годишно (в т.)	48	74	142
Относителен дял на разделно събрание отпадъци от генерираните от този тип на територията на общината (в %)	4	6	13

Източник: Собствени изчисления

**ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ
2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА**

Основният извод от представената таблица е, че въвеждането на пилотна система за разделно събиране на отпадъци от опаковки от хартия и картон и пластмаса ще обхване 13% от генерираните отпадъци от този тип за общината през 2019 г. и ще достигне до приблизително 13% от населението на общината.

С поставените целеви стойности общинската политика по управление на отпадъците от опаковки ще допринесе за поставените регионални и национални цели до 2020 г.

Политиката на общината е важен фактор и за предотвратяване образуването на отпадъци чрез въвеждане на система за домашно компостиране. Предвиждат се предварителни проучвания и разработването на проект за въвеждане на такава система, включващ следните основни дейности: закупуване на транспортни средства и съдове за домашно компостиране, информационна кампания сред населението, разпространение на закупените домашни компостери и организиране на събирането на компоста. Основната употреба на получения компост е в градината и сухи площи за повишаване на почвеното плодородие

Планирането на раздаването на домакинствата на домашни компостери ще допринесе за намаляване на хранителните и градински отпадъци в обеми, посочени по-долу.

Таблица 28. Разделно събрани зелени и биоотпадъци за домашно компостиране (в т.)

Година	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Компостери (бр.)	0	0	0	500	750	1000
Хранителни отпадъци (т.)	0	0	0	37,44	56,16	74,88
Градински отпадъци (т.)	0	0	0	34,56	51,84	69,12
Общо отпадъци (т.)	0	0	0	72	108	144
В резултат: Компост (т.)	0	0	0	396	435,6	475,2

Източник: Собствени изследвания

Таблица 29. Очаквани резултати от въведена система за домашно компостиране

Прогноза за въведена система за домашно компостиране	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Брой домакинства	7735	7618	7502
Брой население	19 834	19 533	19 236
% от домакинствата	6,46	9,85	13,33
% от хранителните отпадъци	7,37	11,34	15,51
% от градинските отпадъци	7,38	11,36	15,54

Източник: Собствени изследвания

В следствие на двете таблици могат да се направят следните изводи:

- Въвеждането на системата за домашно компостиране до 2020 г. ще допринесе за намаляване на депонираните количества хранителни и градински отпадъци и ще

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

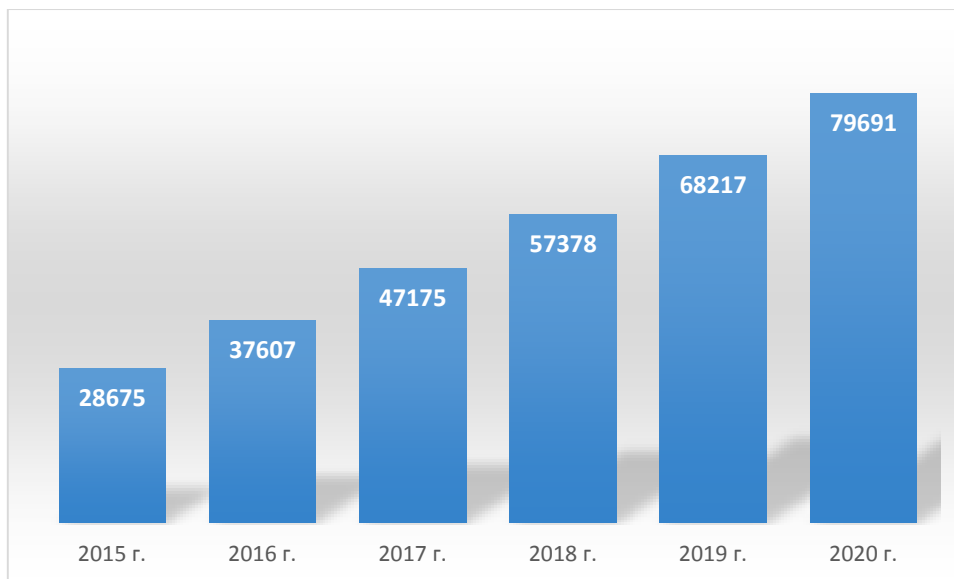
покрие предварителните прогнози за общото количество генерирани битови отпадъци, направени при разработване на проекта за регионалното депо;

- Очаква се да бъдат обхванати от системата за домашно компостиране от 6% до 13% от домакинствата в общината, което ще доведе до компостиране на 7% до % от хранителните и градински отпадъци;
- Основните източници на отпадъци от населението ще бъдат оползотворени и превърнати в ресурс за подобряване на почвената покривка и повишаване на плодородието на земите в община Добричка, която е с типичен аграрен икономически профил.

Строителни отпадъци

Прогнозите за отпадъците от строителство и разрушаване (ОСР) за очакваните генерирани отпадъци по области, в т.ч. за област Добрич, са изведени на основата на експертните оценки в Националния стратегически план за управление на строителни отпадъци 2011- 2020 г., одобрен от Министерския съвет.

Прогнозите показват, че за седемгодишния програмен период се очаква в края на периода количеството на образуваните отпадъци от бита да се увеличи около четири пъти, а общо от бита и индустрията – над 3 пъти. Данните за област Добрич са представени по-долу:

Фигура 8. Прогноза за образуваните количества на отпадъци от строителство и разрушаване в област Добрич от бита и индустрията, в т.

Тенденцията на нарастващото количество на образуваните ОСР до 2020 г. в област Добрич, високият дял на инертни отпадъци в морфологичния състав на отпадъците в община Добричка (7,14%), показващ незаконосъобразното смесване на битови със строителни отпадъци, както и новите нормативни изисквания от 2012 г. въведени с чл. 19,

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

ал. 3, т.5 от ЗУО налагат предприемане на мерки по отношение на строителните отпадъци от бита и въвеждане на организирана система по сметосъбиране и сметоизвозване на ОСР.

3. Друга информация

По-долу са представени списъци с нормативни, поднормативни актове и стратегически документи, на които настоящата програма съответства.

Нормативни документи – Европейско законодателство

- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци;
- Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/ и Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци;
- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
- Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства;
- Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили;
- Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието;
- Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид.

Нормативни документи – Национално законодателство

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане;
- Закон за местните данъци и такси;
- Закон за устройство на територията.

Подзаконовни нормативни документи по прилагането на ЗУО:

- Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.)
- Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)
- Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)
- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.)
- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр.29/1999 г.)
- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85/06.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76/30.08.2013 г.)
- Наредба № 3 за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. ДВ, бр. 49/04.06.2013 г.)
- Наредба № 2 за класификация на отпадъците (издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн. ДВ, бр. 66 от 2014 г.)
- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36 от г.)
- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.) У Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.)
- Наредба № 1 от 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 51)
- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., изм. и доп., бр. 95 от 1.11.2013 г., в сила от 1.11.2013 г.)
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС № 339 от 14.12.2004 г., обн., ДВ, бр. 112 от 23.12.2004 г.)
- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2015-2020 Г. ОБЩИНА ДОБРИЧКА

- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.)
- Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (приета с ПМС № 50 от 9.03.2006 г., обн., ДВ, бр. 24 от 21.03.2006 г.)
- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.)
- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.)
- Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 76 от 31.03.2011 г., обн. ДВ. бр.29 от 08.04.2011 г.)

Стратегически документи:

- Национален план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020 г.
- Националният стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011-2020 г.
- Национален план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води в България 2013-2020 г.
- Общата програма на ЕС за действие за околната среда до 2020.